

يون
كتاب التاريخ

Ketabton.com

LIBRARY OF
DEC 6 2008
DUBLIN

د افغانستان د خلک د دیمو کراتیک گوند مرکزی کمیټی عمومی منشی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس او صدراعظم اودافغانی سری میاشتی دټولنی حامی بېرک کارمل

اقتصاد و قایه مه

نیټی خټه دسری میاشتی دخانگری اوونی نمانخنه پیل شوه .

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند مرکزی کمیټی عمومی منشی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس او صدراعظم بېرک کارمل په پیغام سره چی بیگاد افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د رادیو تلویزیون له لاری دافغانی سری میاشتی دټولنی دسکرتر جنرال له خوا لوستل شو نن دعقرب له پنځمی

از طرف بېرک کارمل منشی عمومی کمیټه مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان تلگرام امتنانیه بجواب تلگرام دوستانه جلالتهاب سوپاناوونگ رئیس جمهور جمهوری دموکراتیک مردم لاوس که هنگام عبور پلاره حامل شدن از فضای افغانستان گسیل شده بود عنوانی موصوف به وینتیان مغایره گردیده است .

د افغانستان د خلک د دیمو کراتیک گوند مرکزی کمیټی عمومی منشی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس او صدراعظم بېرک کارمل د مبارکی ټلگرام په جواب کی چی د بلغاریا دسو سیالیستی انقلاب دشپږ دیرشمی کالیزی له امله مغایره شوی اود بلغاریا د خلکو د جمهوریت د کهونست گوند مرکزی کمیټی د لومړی منشی او د بلغاریا د خلکو د جمهوریت د دولتی شورا رئیس تودور ژیفکوف او دهغه هیواد د وزیرانو شورا د رییس ستانکو تودروف له خوا دبیرک کارمل په نامه دمننی پیغام را رسیدلی دی .

د افغانستان د خلک د دیمو کراتیک گوند مرکزی کمیټی عمومی منشی د افغانستان د دیمو کراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس او صدراعظم بېرک کارمل شو روی اتحادته له یورسوی اود دوستانه تاریخی سفر خټه وروسته د عقرب ۱۴ نیټه په خیبر سره گران و وطن ته راستون شو او دهیواد دلس گونو زرو تنو زیارکینو وطنوالو لخوا بی لهولو لو ډک او بی ساری هر کلی وشو .

بجواب تلگرام تبریکه بېرک کارمل منشی عمومی کمیټه مرکزی حزب دموکراتیک خلق

افغانستان ، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان که به مناسبت روز ملی اتریش عنوانی رئیس جمهوری آنکشور به ویانا مغایره شده بود . اخیرا تلگرام امتنانیه از طرف جلالتهاب رودلف کرشلیگر فدرال اتریش بکابل مراسمت کرده است .

د افغانستان د خلک د دیمو کراتیک گوند مرکزی کمیټی عمومی منشی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس او صدراعظم بېرک کارمل د مبارکی ټلگرام په جواب کی چی د بلغاریا دسو سیالیستی انقلاب دشپږ دیرشمی کالیزی له امله مغایره شوی اود بلغاریا د خلکو د جمهوریت د کهونست گوند مرکزی کمیټی د لومړی منشی او د بلغاریا د خلکو د جمهوریت د دولتی شورا رئیس تودور ژیفکوف او دهغه هیواد د وزیرانو شورا د رییس ستانکو تودروف له خوا دبیرک کارمل په نامه دمننی پیغام را رسیدلی دی .

به جواب ټلگرام همدردی بېرک کارمل منشی عمومی کمیټه مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان به مناسبت وقوع زلزله در شهر الاصنام الجزایر ټلگرام امتنانیه از طرف جلالتهاب شاذلی بن جدید رئیس جمهور جمهوری مردم الجزایر مواصلت کرده است .

بیرک کارمل کله چی شوروی اتحادته دخپل رسمی اود دوستانه سفر دوستانه گټوری او ارزښتمناکی نتیجی په هغه سترمیټنگ کی بیانوی چی د انقلابی شورا دمقر ختیخی دروازی ته مخامخ جوړشوی و .

دربت شماره

دافغان او شوروی اړیکو تا ریښخ په خپل ارتقای تک لوری کی هره ورځ دوروی، دوستی او همکاری په نویو مظاهرو سره لایسی شتمن کیږی او بی ساری توگه وده او تکامل کوی.
«دبیرک کارمل له ویناو څخه»

شنبه ۱۷ عقرب ۱۳۵۹ ۸ نوامبر ۱۹۸۰

شوروی اتحاد ته دبیرک کارمل تاریخی سفر

دافغانستان دلووی رتبې گوندی او دولتی هیات دافغانستان دخلک دموکراتیک گوند دمرکزی کمیټی دعمومی منشی دافقلابی شورا رئیس او صدراعظم دبیرک کارمل په مشرۍ زمونږ ستر شمالی گاونډی، ورور هیواد شوروی اتحاد ته رسمی اودوستانه سفرو کړ. دغه سفر په دی لحاظ مهم زیات تاریخی ارزښت لری چی زمونږ په لرغونی او تاریخی هیواد کی دنور انقلاب دنوی تکاملی پړاو له پیل څخه وروسته چی په حقیقت کی یی د هیواد د زیار کښ انسان بدمر غیو ناخوالیو او په غیر انسانی توگه خوړیدنو ته خاتمه ورکړه. لومړنی سفر دی چی دشورا گانودستر هیواد دشورانو په بلنه هغه هیواد ته کی چری .

گوم تود اودرونه هر گلی چی په شوروی اتحاد کی د افغانستان گوندی او دولتی مشرانو ته و و بل شو دایی په ډاگه ثابت کړه چی دافغان شوروی پوښتځ څه دپاسه شپيته کلنی دوستی دزمانی دډول ډول پیښو او رویدادونو سره سره گوم منفی بدلون نه دی کړی او په عوض کی دوروی خوا په پراوته رسبدلی ده دغه تود هر گلی د نړیوال امیرالیزم چی په سر کی یی د امریکي نړی خوړونکی امیرالیزم ولاړدی او د سیمید توری ارتجاع هغه غیر انسانی وطنی او دسیسی رسوا کړی چی دخپلو تورو او زهرجنو تبلیغاتو په وسیله به یی افغانستان ته دشوروی اتحاد د محدودو قطعاتو دراتلو له امله چی په حقیقت کی یی افغانستان له تجزیی څخه خلاص کړاود افغانستان خلکو او انقلاب نه یی له عفی تپاه کوونکی دسیسی څخه نجات ورکړ چی دسی، آی، آی، دستر جاسوس حفیظ الله امین سره د غیر انسانی او ضد ملی جوړښت په وسیله جوړه شوی وه بل رنگ ورکړی وواو زمونږ په دوست هیواد

شوروی اتحادی دافغانستان داشغالولو نورو لگاوه. ځکه څوک چی کوم هیواد اشغال کړی هغه بیا هیڅکله دی ته نه حاضر یری چی مشران اورعبران یی په غیر کی ونیسی اودوروی اومنی ته په ډک اواز ورته هرکلی وواوی . ددغه ستر تاریخی سفر له نتیجو څخه په ډاگه څرگنده شوه چی دا شوروی اتحاد دی چی د افغانستان دخلکو د هراړخیزی نیکمرغی له پاره هڅه کوی، دهیواد د بیلو بیلو پروژو په جوړولو کی برخه اخلی او دهیواد دشمنانو ته ددی وخت نه ورکوی چی زمونږ بیوزلی خلک ووژنی او یا یی دغلو او دپاره مارانو په خیر شتمنی لوټ کاندی بلکه دا د امریکي متحده ایالات دی چی له خپلو ناروا اندیوالانو سره یی نامقدس اتحاد کړی او دافغانستان د انقلاب، خلکو، خپلواکی د خاوری د تمامیت او ملی حاکمیت پر ضد په ناوړ واقعاتو لاس پوری کوی او زمونږ په گاونډی هیواد کی دپاکستان دپوځی حکومت په سلامشوره د انقلاب ضد عناصر و ته ډول ډول وسلی ورکوی، پوځی روزنه ورکوی او دلوټ مالزی او دپای اچونو ډول ډول لاری چاری ورپسی او په نتیجه کی یی افغانستان ته دورانکاری او گمردی له پاره را استوی او دلته بیا عام ملکیتو نوته تاوان رسوی پوښتځی اوروغتونونه سوژوی، لیاری نیسی، پلونه، الوژوی اودغه راز نور غیر انسانی کارونه ترسره کوی .

خو پوری امیرالیزم باید په دی وپوهیری چی دافغانستان زیار ایستونکی قهرمانان خپل دوستان او دشمنان د پریښه پیزنی دخپل هیواد او ملی نوامیسو له دشمنانو سره په نره چکیږی او هغورانو خولو ته غاښ ماتوونکی سوک ورکوی چی دافغان شوروی د دوستی، ورورولی او په گاونډی یتوب په پاره کی ناوړه شو .

تعبیر ونه او په زهرولرلی تبلیغات کوی. چی شوروی اتحاد ته په خپله دبیرک کارمل دغه تاریخی سفر هم داسی سوک ته ورته ووچی دامیرالیزم په خوله کی یی ټول غاښونه ریزمریز کړل او دایکی په ډاگه څرگنده شوه چی زمونږ دوست او ورور هیواد شوروی اتحاد په هروخت کی زمونږ ملاتړ کسری او د هر زور گیر او تیری کوونکی قدرت په مقابل کی دوستیزسد په حیث دریری اوزمونږ له سر څخه دغغو دشرا سونه لندوی .

لکه چی ددغه تاریخی سفر په نیو او ورځو کی د شوروی اتحاد دکمونست گوند دمرکزی کمیټی عمومی منشی او دعالی شورا د رئیس هیات صدر لیونید بریژنف په یوه ویناکی دغه اصل ته اشاره وکړه او ویی :
«افغانستان دخپل انقلاب دکتیو دساتلو په کار کی دنوی ټولنی دجوړولو په خاطر مبارزه کی له دی وروسته هم گولای شی چی دشوروی خلکو په ملاتړ تکیه وکړی»
دلیونید بریژنف دغه ډان او اطمینان زمونږ په خپلی انقلابی لاری او عغه صراط المستقیم باندی چی دافغانستان دخلکو دعوسایی او نیکمرغی له پاره غوره شویده خپلو ستر و انقلابی ارمانونو ته درسید او په خاطر لایسی ټینگوی اوددی زبری راکوی چی په دغه لرغونی او تاریخی هیواد کی حتما داسی ټولنه جوړیدونکی ده چی په هفی کی شیخ راز استعمار او هفت خوړی، موی موجوده .
مونږ باور لرو او په پوره ډان سره ویلی شو چی دغه تاریخی سفر ددواړو هیوادو ترمنځ دوستی لایسی ټینگه کړه چی گتوری نښی نشانی به یی هرډبه ټولنیز ژوندانه کی ډیر زور ولیدلای شو .

سره میاشت در گذشته نامی بودنی نشان
وسمبول بود بی واقعیت .
...
مساعت به بینویان وجیهه انسانی هر فرد
است .
...
سازمان ملل متحد به مشابه خانواده ملل
...
زن در جامعه مادیر پر وبال بسته نیست .
آزاد است .
...
اولین کنفرانس سرتاسری زنان کشور
...
هنر او هنری روانشناسی
...
سلسله گفت و شنودهای اختصاصی ژوندون
در میز کرد
...
زور نالیزم خواننده ام و گل می آفرینم .
...
من نیز یکمرتبه دزدی کرده ام .
...
چرا مرض پیدا میشود ؟
...
روی جلد: سید عباس بیبا هنرمند جوان و با
استعداد که از کاغذ و خس گل می آفریند و موزیک
بی از کارش مزین همین صفحه است .
یشتی چارم : نمایش زیبای از کاردستی ،
که توسط مرتضی روشن عکاسی شده است .
شرح تابلوی متن :
دو کسودک خرد سال ، نمایشی از فکر
مسلط و کمبود مواد غذایی در جامعه فیودالی .

اتحاد شوروی کی پچون صحزہ استوار دکھار مایا بتا دہ است

الف - مہین ہدا

از آن روزیکہ ندای پشتیبانی و کمک دولت جوان کارگری و دهقانی اتحاد شوروی بگوش دولت و زحمتکش افغانستان رسید اضافه از شصت و یکسال میگذرد . یعنی مردم آزاده افغانستان پس آنکہ با پایمیری و دلیری استعمار انگریز را بزانو در آوردند و آزادی خویش را بدست آوردند اولین کشور ورژیمی کہ این آزادی را برسیمت شناخت و دست دوستی بی سایبہ را بطرف آن دراز کرد کشور بزرگ شورا ها ورژیم انقلابی و مترقی آن بود .

و عکذا مردم افغانستان پس از کسب استقلال و خود ارادیت صدای دوستی خویش را با بہ رسمیت شناختن رژیم انقلابی شوروی ، بلند کردند از آنروز تا کنون زمره این دوستی را عرچہ صمیمانہ تر و بی آلاشانہ تر ہمہ مردم صلح دوست جهان می شنوند و آفرین می گویند . دوستی حسن ہم جواری کمک متقابل سیاسی ، علمی ، فرهنگی ، اقتصادی میان افغانستان و اتحاد شوروی دیگر از مرحله عادی گذشتہ و کیفیت عالی و حتی بی مثال دارد چہ کشور کبیرشوراها بشکل پیگیر و چشمگیر مردم افغانستان را کمک کردہ و درین راه از هیچ نوع کوشش و برادری دریغ نوزیدہ است . بہ کنج و کنار و اطراف و اکناف کشور خویش اگر نظر اندازی کنیم بخوبی خواهیم دید کہ در ہر منطقہ و ساحہ کشور ما مظاهری از کمک و مساعدت و برادری کشور اتحاد جماہیر شوروی سوسیالیستی توجہ ما را بخود جلب خواهد کرد .

بیروزی انقلاب ثور در افغانستان وبخصوص بیروزی مرحلہ نوین تکاملی آن بہ این دوستی شکل و کیفیت تازه بخشید . با بیروزی انقلاب ثور دوستی و برادری میان کشورهای افغانستان

و اتحاد شوروی همان طوری کہ آرزوی مردمان دو کشور بود شکل گرفت ، زیرا قبل از بیروزی انقلاب شکوہ مند ثور دولت های ارتجاعی بہ تحریک امپریالیزم و ارتجاع در راه دوستی میان مردمان دو کشور سنگ اندازی می کردند ولی در مراحل اول بیروزی این انقلاب آنطوریکہ آرزوی مردم ما بود روابط صمیمانہ و دوستانہ میان دو کشور عمیق و منہر گردید . ولی با تأسف باید گفتہ شود کہ پس از مدتی بنا بر غصب قدرت سیاسی و دولتی از جانب امین و دار دستہ خائنین و توطئہ گراو دوستی میان مردم افغانستان و اتحاد شوروی با موانعی بر خورد .

زیرا امین مطابق امیال و نقشہ های با داران خویش میخواست برخلاف ارادہ مردم آزادمو صلح دوست افغانستان ، کشور ما را از صف ممالک صلح دوست و مترقی جهان خارج و در صف کشور های ضد صلح و ضد آزادی قرار دہد ، ولی حکم آمرانہ تاریخ و همچنان ارادہ مردم افغانستان برخلاف پلانہای امین و با داران امپریالیستی او بود . طراح نقشہ های خطرناک و خائنانہ یعنی حفیظ اللہ امین باخیزش ظفر مند و نجات بخش ششم جدی ۵۸ بہ سزای اعمال جاسوسانہ و خائنانہ خود رسید باید متذکر شد کہ امپریالیزم با ما مور ساختن امین میخواست علم مترقی و انقلابی را نیز در اذهان مردم طور دیگری جلوہ گرسازد زیرا امین در ظاہر نعرہ ترقی و مترقی می کشید ولی در حقیقت و باطن باز د وبتدہای کہ مستند بہ اسناد موجود است ضد ترقی و ضد مترقی عمل می نمود ، بہ انسان سر زمین مادد منشانہ جفا کرد ، محروم اعمال و کردار او کشتن ، بستن ، توهین کردن و زجر دادن انسان بود درین راه قدم های بسیاری برداشت با در ہم پیچیدن طومار استبداد امین در پہلوی آنکہ انقلاب بہ مسیر اصولی و اصلی

خویش رہسپار گردید و مردم ما دیگر آزادوبی خیال بہ حیات خویش دوام دادند و کشور ما از تجزیہ و بگاڑ و خون کشیدہ شدن رہایی یافت دوستی افغانستان و کشور های مترقی و صلح دوست و در راس اتحاد جماہیر شوروی سوسیالیستی دوست و فادار افغانستان ، نیز بہ پلہ بالاتر کیفی و برادری بلند شد .

زعامت مرحلہ نوین انقلاب ثور همان طوریکہ دروازہ های زندان های امین سفاک را بروی ہمہ محبوسان صرف نظر از ملیت طرز تفکر سیاسی ، دینی ، وغیرہ گشود و شرایط یک حیات مطمئن و مصئون را بہ ہمہ فراہم ساخت در ساحہ سیاست خارجی نیز آن طوریکہ شایستہ یک دولت ملی و مترقی است عمل نمود و می نماید . تعقیب سیاست صلح جویانہ و دوستی با ہمہ کشور ہارا با پیروی از ارادہ مستقل و صلح جویانہ مردم افغانستان ، دولت جمہوری دموکراتیک افغانستان پیگیرانہ و صادقانہ مراعات می کند .

سفر تاریخی و موفقانہ ببرک کارمل منشی عمومی کمیٹہ مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمہوری دموکراتیک افغانستان بہ کشور دوست بزرگ ما اتحاد جماہیر شوروی سوسیالیستی نیز از ارادہ مردم ما سر چشمہ گرفته است .

زیرا مردم ما با در نظر داشت دوستی ، حسن ہم جواری و برادری نیک میان افغانستان و کشور بزرگ شورا ها ، عرچہ بیشتر خواہان تحکیم و استواری این دوستی صادقانہ میباشند . حیات حزبی و دولتی جمہوری دموکراتیک افغانستان در کشور شورا ہادر ہر شہرو منطقہ ای کہ رفتند با استقبال پر شور و بی نظیر رو برو شدند مخصوصا پذیرایی شاندار و صمیمانہ ای کہ از حیات افغانی تحت ریاست ببرک کارمل منشی

عمومی کمیٹہ مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمہوری دموکراتیک افغانستان در مسکو مرکز با عظمت اتحاد جماہیر شوروی سوسیالیستی توسط رہبران عالیقدر حزبی و دولتی آن کشور صورت گرفت جواب دندان شکنی است بہ یاوہ سرایی های منابع امپریالیستی کہ گویا افغانستان از طرف شوروی اشغال شدہ است !

مہم ترین بخش مسافرت ببرک کارمل و حیات معنی اش ضیافت پر شکوہی بود کہ شام شانزدهم اکتوبر مطابق ۲۴ میزان ۱۳۵۸ در قصر کرملین از طرف لیونید ایلیچ برژنف و دیگر رہبران اتحاد شوروی بہ افتخار شان ترتیب شدہ بود ، اہمیت این شب در آن بود کہ بیانہ های دوستانہ و مہم سیاسی از طرف رہبران اتحاد شوروی و افغانستان ایراد گردید ببرک کارمل منشی عمومی کمیٹہ مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمہوری دموکراتیک افغانستان در شروع بیانہ شان فرمودند : رفیق گرامی ! لیونید ایلیچ برژنف رفقا و دوستان گرامی !

اجازہ دہید بخاطر پذیرایی و مہمان نوازی صمیمانہ و رفیقانہ ایکہ از ما در مسکو بعمل آمدہ است و بہ مناسبت کلمات گرم و دوستانہ ایکہ نسبت بہ ما و کشور ما اظہار گردیدہ است مراتب امتنان قلبی خود و رفقای همسفرم را ابراز نمایم . ما این دعوت شمارا بہ منظور بازدید دوستانہ و رسمی از اتحاد شوروی بہ منابہ یکی از مظاهر عالی ہمبستگی برادرانہ و انترناسیونالیستی کشور پیمانور ولا دیہیر ایلیچ لتین با انقلاب و مردم افغانستان بحیث تبارز درخشان توجہات و علاقمندی شہابہ امیر

بقیہ در صفحہ ۵۸

موارد سره میاشت یا سکوت میکرد و یا اینکه صرف نمایش گونه توریج امدادی رابه آغاز میگرفت که موثریت چندانی نداشت در حالیکه در همه این موارد سره میاشت میتوانست در جبران آلام سهمی موثر تر داشته باشد.

.. انقلاب چه تغییرات کیفی ایرا در شیوه فعالیت ها و گسترش خدمات اجتماعی سره میاشت در کشور ما وارد آورد. بعد از پیروزی انقلاب چه پلان هایی به عمل پیاده گردید، و چه کام های در زدودن نابسامانی های موجود در کار سره میاشت برداشته شد؟

.. تاپیش از پیروزی انقلاب نحوه عمل بیرو کراتیک در تمام ارگان این سازمان حاکم بود - بی توجهی، بی تفاوتی و سهل انگاری رواج کامل داشت و هیچ کس در واقع احساس مسئولیت نمیکرد تا آنجا که میزان موجودی تحویل خانه ها معلوم نبود که چه مقدار مواد خوراکی و پوشاکی و چه مقدار مواد امدادی صحتی وادویه در آن وجود دارد و گاه اتفاق می افتاد که به مرور تاریخ مصرف ادویه سپری میگردد بی آنکه از آن استفا ده معقول شده باشد و یا مواد خوراکی مانند روغن فاسد میگردد بدون آنکه مسوولان آن متوجه شده باشند

به همین ترتیب امور بیلا نسبی سره میاشت نیز در آشنایی و نابسامانی غرق بود و در نمایندگی های ما در ولایات نه دوا وجود داشت و نه هم دکتور و در چنین وضعی بازار سودجویی و استفاده های نامشروع و رواج کامل داشت و هر کس میکوشید از این آب گل آلود به نفع خود بیشتر بهره بردارد.

اما بعد از پیروزی انقلاب شرایطی به وجود آمد که همه ی این نابسامانی ها از این سازمان بر چیده شد - بیلائس ما به سرعت و در زودترین فرصت ممکن ترتیب گردید - موجودی تحویل خانه ها تثبیت شد - پلان های عملیاتی سر دست گرفته شده امور نمایندگی ها زیر کنترل و نظارت عمل در آمد تا جلو حیف و میل سرمایه های جنسی و نقدی سره میاشت گرفته شود - میزان کمک ها چه به شکل انفرادی و چه به گونه گروهی و منطقی افزایش داده شد - در توزیع امداد سرعت عمل به وجود آمد، ساحت خدمات

دوکتور طوطاخیل سکرتر جنرال جمعیت افغانی سره میاشت در حال پاسخ دادن به سوالات خبرنگار ژو ندون

سره میاشت در گذشته:

نامی بود بی نشان و سبب بولی

بود بی واقعیت

دوکتور مؤظف سره میاشت در حال معاینه یکی از مریضان مستحق بیتوا.

مادری سال های پیش از انقلاب نور شاهد بودیم که قحطی و گرسنگی در میان مردم مایه داد میکرد، بیماری های کشنده گروه گروه آنان را به مرگ می کشید و گاه و بیگاه حوادث طبیعی مانند سیل و زلزله و آتش سوزی ها سرمایه هارا و آبادی ها رابه یقما میبرد - اما در همه ی این

و گذرا به چگونگی وضع جمعیت افغانی سره میاشت در دوران تسلط فیودا لیزم در کشور ما گواهی میدهد که این سازمان در آن سال های سیاه و آشفته جز سبب بولی نبود. وضع آن در واقع به گونه یی بود که نه تنها در زدودن آلام انسانی و بشری سهمی نمیکرفت، بلکه سرمایه های جمع آوری شده، و امداد گشته آن هم زیر نام های گوناگون و به عنوان های مختلف چپاول میگردد و در مواردی به مصرف میرسد که هیچ نشانه یی از اهداف عالی سره میاشت در آن نبود و دیده نمیشد سکرتر جنرال هایی که به وسیله دولت در راس جمعیت انتصاب می شدند خود وابستگی طبقاتی و اشرافی داشتند و همین وابستگی ها آنان را وامیداشت که نحوه کاربرد و فعالیت سره میاشت رابه گونه یی عیار سازند که نفع آن به طبقه خود شان برسد و نه به مردم در مانده و

به منظور آشنایی بیشتر با جمعیت افغانی سره میاشت، نحوه فعالیت های خدماتی آن برای نیاز مندان و چگونگی حالات تکاملی اش در گذشته و حال و اینکه این سازمان خیریه در سطح ملی و جهانی چه موقفی دارد گفت و شنود کوتاهی داریم با دوکتور عرب گل طوطاخیل سکرتر جنرال این جمعیت که اینک فشرده آن را از نظر میگردانیم.

در نخستین پرسش از دوکتور طوطاخیل پرسیده شد: .. در یک بررسی کلی نحوه فعالیت های سره میاشت در سال های پیش از انقلاب نور از دیدگاه شما چگونه ارزیابی میگردد، این موسسه خیریه در دوران تسلط خان سالاری و حکومت مطلقه بنظر شما چه کارهای راباید انجام میداد که نداد؟ وی در جواب میگوید: ... مروری هر چند بسیار کوتاه

بصورت کمک بعمل آمده است همچنین
زمینه استفاده بیش از هفتصد هزار نفر
را در شش ماه اول سال ۵۹ از این
گونه خدمات صحتی که شامل
توزیع ادویه مجانی - معاینه - معاینات
لابراتواری واکسیریزی - اهدای خون
پانسمان - پیچکاری - عملیات های
خرد و بزرگ و تهیه سامان طبی و
جراحی میگردد فراهم آورد .

* در حال حاضر سره میا شت
صرف در ولایات کابل، قندهار
ننگرهار و هرات مرستون های خود را
کشایش داده است با نیاز مندی
میر می که باتوجه به فقر عمومی در
این زمینه محسوس میباشد ، چرادر
دیگر ولایات کشور مرستون ها
کشایش داده نمیشود ؟

* مرستون هادر گذشته فقط
اسماً موجودیت داشتند در هرات
وقندهار این موسسات در ساحه
کمک های تجارتي و انفرادی محدود
بود - وضع مشمولان کابل و ننگرهار
غیر انسانی بود و هیچ گونه تلاشی
صورت نمیکرفت تا این درماندگان
در شرایط مساعد و صحتی نگهداری
شوند اما اکنون تعداد مشمولان
مرستون ها سه برابر و حتی بیشتر
از آن است - شرایط صحتی
زندگی برای شان کاملاً فراهم آمده
است در خوراک ، پوشاک ، جای
رهایش و امور آموزش و پرورش
و تعلیم و تربیه توجه جدی به عمل
میآید - برای مساکین چپرکت های
فلزی گذاشته شده است و شما می
توانید از نزدیک ببینید که چگونه
اکنون مشمولان مرستون ها از تمام
خدمات لازم به بهترین شکل ممکن
آن برخوردار میباشند .

ما اکنون در سراسر کشور چهار
مرستون داریم در مرستون کابل
زمینه جلب بینوایان لوگر - وردک
پروان - غزنی و جاهای نزدیک تر
فراهم است و مشکلات این مناطق
به وسیله این موسسه رفع میگردد
به همین ترتیب مرستون قندهار
ساحه خدمات خود را میتواند تا
حدود ارزگان ، زابل ، و هلمند
ولایت قندهار گسترش دهد -
مرستون ننگرهار نیز مشکلات کثر
ها ولغمان و ننگرهار را مرفوع می
گرداند و در هرات نیز فراهم و بادغیس
میتوانند مشکلات خود را به وسیله
مرستون آنجا رفع گردانند ما در نظر
داریم فعالیت های حلقوی مرستونی
لطفاً ورق بزنید

جمعی از کودکان مرستون کابل در حال اجرای یک برنامه هنری

اجتماعی و صحتی بسط داده شد - برای
مشمولان مرستون های کشور در
مرکز ولایات تسهیلات و خدمات
فراوان در نظر گرفته شد و همهی
این مسایل و ده ها نوع دیگر از خدمات
سره میباشند موجب گردید که این
موسسه بتواند در سال ۱۳۵۷
بیشتر از یکصد میلیون افغانی کمک را
بدسترس بینوایان کشور قرار دهد - در
سال ۱۳۵۸ معادل یکصد و چهل

ملیون افغانی کمک آمد و روغن
و غیر جنسی به مردم شریف افغانستان
از طریق مرستون ها و کلینیک ها
نمایندگی های ولایات کمک به عمل
آمده است در پیش از انقلاب ما
در تمام کلینیک های خود صرف
سه دکتور و بانزده نرس داشتیم -
اما امروز نه دکتور دایمی پنجاه نرس
دایمی و بیشتر از شصت دکتور داو
طلب و هم چنین بیست نرس داوطلب
نور صحتی ما را به پیش میبرند
که بلند رفتن تعداد پرسونل صحتی
و هم چنین بدسترس گذاشتن
ادویه و دیگر ضروریات صحتی موجب
شد که در شش ماه سال ۵۷ و سال
۵۸ بیش از یک و نیم میلیون نفر
از عرضه خدمات صحتی سره میباشند
در سراسر کشور برخوردار گردند .

در شش ماه اول سال ۱۳۵۹
معادل هشتاد میلیون افغانی کمک آمد
و روغن بول نقد و ادویه به مردم

سره میباشند ساحه خدمات اجتماعی و توزیع مواد خوراکی را در کشور افزایش داده است

میکرد
توزیع
موثر -
در همه
نست
سر تر
ایرا
شش
نت در
پروزی
بل بیاده
دودن
سر
سلا
تمام
بی
انکاری
س در
تیمکرد
حو یل
سار
به مقدار
در آن
تاد که
سیری
سفا ده
را کی
بدون
باشند
س سره
سامانی
ما در
نهم
سود
عرواج
شیداز
بیشتر
برای
سامانی
شد -
دترین
جودی
یلان
ته شده
ول و
یف
ونقدی
میزان
وجه
نمایش
سرعت
خدمات
ون

غیر طبیعی از کمک‌های سره می‌باشد استفاده کنند - چه مراحل اداری را در نظر می‌گیرید ؟

• سیستم ما یک سیستم غیر بیرو کراتیک و خاص سره می‌باشد مادر سطح جهانی است - ما در هر ولایت یک نماینده گی داریم که زیر نظر مستقیم والی کار خود را به پیش میبرد همچنین در هر ولایت مقداری فراوان مواد خوراکی - پوشاکی و پول نقد را دارا می‌باشیم که در صورت بروز کدام واقعه و یا حادثه فوراً به دستور والی توزیع امداد صورت می‌گیرد و در صورتی که مقدار دست داشته موادشان کافی به نظر نرسد بامر کز در تماسش شده و ما از این جا مواد مورد ضرورت اضافی امدادی را با کاروان‌های

یونت‌های بسیار ارسال می‌داریم - همچنین در خدمات انفرادی همین که ضرورت و نیاز مندی شخص تثبیت گردد بدون معطلی جنس و یا پول مورد ضرورت پرداخت می‌گردد و در همه ی این موارد بعد از توزیع و رسید گیرندگان جنس‌های توزیمی به خرج تحویلدار آن مجرا می‌گردد .

•• با توجه به اینکه سره می‌باشد ها موسسات غیر حکومتی بوده و فعالیت شان درج وکات مسایل سیاسی تنظیم نمی‌گردد ، قاعدتاً باید سره می‌باشد های جهانی ، هم‌کشور های سرمایه داری و هم‌دول سو - سیالیستی ارتباطات خود را با جمعیت افغانی سره می‌باشد حفظ کرده و به کمک های خود دوام دهند - اما شنیده میشود که چنین نمی‌باشد و اکنون کشور های سرمایه داری هیچ

شعب صنعتی مرستون کابل با آموختن یک حرفه به مشمولان زندگی آینده شان را تضمین میکنند

سره می‌باشد از چه منابعی و در چه شرایطی تهیه می‌گردد ؟
• علاوه از سهم گیری فعال و بشردوستانه مردم افغانستان که همیشه شامل حال این موسسه خیریه بوده و پشتوانه امداد ما را تشکیل میدهد منابع خارجی صلیب های مماثل - صلیب بین المللی و کشور های مترقی منابعی اند که ما را در عرضه خدمات انسانی ما یاری میدهد .

•• شما برای عرضه خدمات انفرادی و منطوقوی سره می‌باشد چه شرایط و ضوابطی دارید - برای اینکه یک فرد یا گروه در موارد عادی و یا

انکشافی در نظر گرفته شده است که در تمام ولایاتی که فعلاً سره می‌باشد کلنیک های صحی ندارد کلنیک ها اعمار گردد .
با توجه به محدود بودن منابع داخلی عایداتی سره می‌باشد و بلند بودن حجم مصارف عادی و غیر مترقیه آن باید در جنب امداد خارجی تلاش فراوان صورت گیرد - شما در این زمینه چه کرده اید و در یک مقایسه کلی در سال های بعد از انقلاب میزان عمومی امداد خارجی رانسبت به سال های پیش از انقلاب چگونه بررسی می‌کنید ؟

• خوش بختانه در سال های بعد از انقلاب کمک های خارجی به جمعیت افغانی سره می‌باشد فراوان جلب گردیده و حجم عمومی آن چندین مرتبه از سال های پیش از انقلاب است که شامل خیمه ، البسه ، مواد خوراکی ، مواد پوشاکی و پول نقد می‌گردد .

با آن هم ما با تمام جمعیت های مماثل در تماس دائمی قرار داریم . تا با هم میزان این گونه کمک هایش از پیش افزایش داده شود و جمعیت افغانی سره می‌باشد بتواند با استفاده از آن حجم کمک ها و امداد خود را در شرایط انقلاب باز هم بلند ببرد .

•• در حال حاضر مواد مورد ضرورت خدمات صحی و اجتماعی

خود را در بیست و شش ولایت کشور بسط و توسعه دهیم که در این زمینه کار های مقدماتی فراوان صورت گرفته است .

در قدم نخست با تطبیق این سلسله پلان ها سره می‌باشد در نظر دارد که مرستون ولایت بلخ را گشایش دهد تا تمام مشکلات مردم سمنگان ، جوزجان ، و بلخ از این رهگذر به تمامی حل گردد - همچنین مرستونی دیگر در قندوز تاسیس خواهد شد گردید که بتواند پرابلم های مناطق قندوز - بغلان - تخار و بدخشان را حل کند - سومین مرستون تازه در ولایت پکتیا در نظر گرفته شده است که با گشایش آن علاوه از مشکلات مردم پکتیا پرابلم های ولایت پکتیکا ولوی ولسوالی های خوست و اورگون نیز حل می‌گردد . ولایت غور به خود ولایت غوروات که یک منطقه سرد سیر میباشد این مسایل در نظر بود که در پلان سال اول انقلاب به عمل پیاده گردد اما متأسفانه عدم توانایی بودجوی مانع آن گردید - اما اعمار مرستون بلخ را امید داریم در جریان سال روان به آغاز گیریم .

ما فعلاً در مرستون کابل در حدود یک هزار و یکصد نفر مشمول داریم اما در نظر است که یک آسایشگاه نیز به ظرفیت یک هزار و هشتصد مشمول فامیلی در کنار آن اعمار گردد . همچنین در همین پلان های

خدمات صحی سره می‌باشد در مرکز ولایات در خدمت بیماران کشور قرار دارد و تماماً امکانات تداوی را فراهم می‌آورد

قسم رهروان
مساعدت به
بینوایان و جیبه
انسانی هر فرد
بشر دوست است

انسان بهر اندازه ای که بترقیات مزید نایل آید و اسباب رفاه و سعادت خویش را مهیا سازد حوادث طبیعی او را دچار ناملایمات و بد بختی هایی میسازد که به کمک و مساعدت ممنوع خویش ناگزیر می گردد .

بشر از بدو پیدا یشتن از آلام و مصائب غیر مترقبه ای که بر عمویش وارد آمده متاثر و متالم گردیده ، احساس پاک و وجدان قوی فطری اش او را وادار گردانیده تا از آنچه در توانایی مادی و معنوی داشته به مصیبت رسیدگان و مستمندان مساعدت نماید و گرد کدورت و اندوه را از روی هم نو عیش دور سازد . مصیبت های وارد شده بر انسانها ناشی از حوادث طبیعی نیست بلکه خود کامگان آزمند تاریخ نیز بلاها و مصایبی را بر عمو عان روا داشته اند و با کارروایی غیر انسانی ، اطفال بی پناه و زنان بی سرپرستی را در جهان بجا گذاشته اند که در هر عصر و زمان نو عدوستان و آنا نیکه احساس نو عخواهی و انسانیت در نهادشان بیدار بوده به صورت فردی و گروهی اعانه ها و کمک هایی را پرداخته و جمع آوری نموده اند تا از چنین اطفال و زنان بی سرپرست نگهداری نماید .

پند که طفیان احساس نوع پرستی بشر در برابر باز ماندگان ناشی از خود کامگی فاشیستان هتلری طی جنگهای اول و دوم جهانی را می توان به حیث بهترین مثال آن ذکر کرد ، در همین دوران است که وجدان های بیدار و انسانهای نوع دوست دست به تاسیس موسسات خیریه زدند و موسساتی از قبیل لیگ بین المللی صلیب احمر ها ، شیرو خورشیدها هلال احمرها و سره میاشت ها را یکی بی دیگر در جهان بوجود آوردند تا بتوانند کمکی فوری ای به مصیبت زدهگان ناشی از حوادث طبیعی و جنگهای خانه بر انداز کرده بتوانند .

بقیه در صفحه ۵۵

بعد از انقلاب پیروزمند ثور ساجه خدمات اجتماعی سره میاشت در کشور ما بسط و توسعه داده شد

مرستون کابل نگهداری میشو ندبه کمک يك کشور خار جی آسایشگاه روانی فعال ساخته شود ، کار این پروژه به کجا انجامید ؟

* متاسفانه مشکل جمعیت افغانی سره میاشت تنها در مسایل مربوط به مرستون ها و کمک به افراد بی بضاعت و بینوا خلاصه نمیگردد بلکه از سال های پیش چنین تعامل بوده که افراد و بیماران عصبی و روانی نیز در این موسسات جمع آوری شوند که این پرابلم بزرگ برای ما میباشد . چرا که تعداد و یو معالجه و نگهداری این اشخاص مستلزم این است که ما دکتوران اختصاصی فراوان داشته باشیم در حالیکه برای ماتدارك این همه دکتور مشکل است .

به همین اساس ما از وزارت صحت عامه آرزو داریم هر چه زودتر در تطبیق این پروژه اقدام کنند تا مشکلات سره میاشت از این ناحیه حل گردد .

** دکتور طوطاخیل از جانب مجله ژوندون به خاطر این گفت و شنود از شما سپاس دارم .

شوروی به میزان فراوان حجم امداد خود را به جمعیت افغانی سره میاشت افزایش دادند . اما متاسفانه کشور های سرمایه داری چنین نگر دندو حاضر نشدند امدادی را به ایمن موسسه خیریه داشته باشند . اما مادر همه حال تماس خود را از این صلیب احمر بین المللی حفظ کرده و همیشه خواهان جلب کمک بوده و میباشیم .

** چندسال قبل قرار بود برای بیماران روانی و عصبی ای که به وسیله

کمکی به سره میاشت افغانی نمی کنند چرا چنین است و شما این کمبود امداد را چگونه جبران می کنید که حجم امداد خود شما را در سطح ملی و جهانی پایین نیارود ؟

* - این موردی درست است بعد از انقلاب ثور در کشور ما . تمام کشورهای سوسیالیستی جهان و در رأس آن کشور جماهیر اشتراکی

جمعی از مردم بینوای کشور که از خدمات توزیع خوراکی شما مل آرد روغن - بوره و جای برخوردار میگرددند.

سازمان ملل متحد به مثابه خانواده ملل

خلع سلاح هستوی

مجمع عمومی ملل متحد در (سند
نهایی) جلسه خاص خود در باره
خلع سلاح چنین اعلام داشته
است.

از آنجا نیکه سلاح هستوی بزرگ
کترین خطر را در برابر بشریت
قرار داده است لازمی است تا
مسا بقات سلاح های هستوی
را متوقف ساخته و با بین ترتیب
قدم های در راه محو کامل اسلحه
هستوی برداشته شود.

تأثیرات اسلحه هستوی

تخمین گردیده است که در یک
جنگ هستوی - هر یک از چار
صد شهر نیم کره شمالی با نر
استعمال سیزده میگاتن به هستوی
- معادل یک هزار بم هیروشیما
نا بود خواهد شد اکثریت باشند
گان بصورت یکبارگی کشته خوا-
هند شد. مد نیت در کشور هایی
که به جنگ هستوی درگیر میشو-
ند خاتمه یافته و ملیو نها انسان
دیگر در جا های دیگر به اثر
پراکنده شدن رید یوا کتیف
هلاک خواهد شد. اثرات طولیل
المدت آن در روی زمین به
تغییرات اقلیمی - کاهش طبقه
او کسینجن محافظوی و ضرر-
های شدید به تولدات نسل های
بعدی منتج خواهد گردید.

زاد خانه هستوی :

را بومو سسه تحقیقاتی بین-
المللی صلح ستا کپلم نشان مید-
هد که تعداد مر می های انتقال
دهنده بسم هستوی در جبهه
خانه های سترا تیز یک ایالات
متحده امریکا و اتحاد شوروی از
۳۷۰۰ دانه در سال ۱۹۷۰ به
(۱۲۰۰۰) دانه در شش سال بعد
آن ارتقا یافته است.
همچنان شوروی گور نران
موا فقه نمودند که به ذخیر ذبولی

سایه های ۱۹۸۰ و ۱۹۸۱ (۲۵)

ملیون دالر دیگر اضافه نمود
و آنرا به سطح دو صد ملیون دالر
تاختم سال ۱۹۸۱ برسانند. با نر
مساعدت یوان-دی - پی بیشتر
از یک ملیون مرد و زن در سراسر
جهان با مهارت های تولیدی و
حیاتی مورد ضرورت مجهز شده
اند که میتوان ازین رشته ها نام
برد :

تکنیشن ها و انجنیران زراعتی
و صنعتی - اداره چیان دستگاه ها-
پر سونل اداری و پلاننگ -آموز
گاران و پرسونل طبی.

بائر کمک این موسسه ملیو نها
انسان در مقابل امراض فلج
کننده حما یه شده و ملیو نها
دالر از طریق معرفی تکنیک
های تولیدی عصری صرفه
جویی گردیده است.

هنکا میکه موسسه یوان-دی-پی
تا سپس گردید رویای بسپاری
از فعالیت هایی که اکنون طرف
علاقه ملل متحد میباشند به حقیقت
مبدل شد - مانند تلاشها بخاطر
تأمین شرایط استفاده صلح آمیز
ومفید از فضای خا رجی - انرژی
اتومی و سناحه بهمن و کر زمین
که توسط ابحار یوشا نیده شده
است.

پیشنهادات در باره خلع سلاح هستوی :

مجمع عمومی ملل متحد طی
جلسه خاص خود تذکر داد که
خلع سلاح هستوی ایجاب میکند
تا مذاکرات فوری بخاطر عقد
موا فقتنامه های ملی مقتضی
برای رسیدن به اهداف ذیل
که طرف قناعت دول ذی علاقه
با شد صورت گیرد :

- توقف بهبودی کیفی و انکشاف
سیستم های سلاح هستوی .
- توقف تولید تمام انواع
اسلحه اتومی و وسیل انتقال
دهنده ذ آنها . همچنان توقف
تولید ماده قابل انشقاق بمقاصد
تولید اسلحه ذروی .

- طرح یک پروگرام جامع
مر حله وی داری یک تقسیم او-
قات قابل قبول در هر وقتیکه
عملی باشد - بخاطر کاهش تدر-
یجی و موزون ذخایر اسلحه

هستوی و وسایل انتقال دهند. آنها تا با این ترتیب در زودترین فرصت ممکن به محو نهایی و کامل اسلحه اتمی نایل گردیم.

از تمام کشورهای دارای اسلحه هستوی از طرف مجمع عمومی جدا تقاضا شده بود تا بخاطر مشوره در زمینه آغاز (مذاکرات عاجل)، پیرامون موضوعات فوق داخل اقدام شوند.

اقدامات مربوط:

مجمع عمومی همچنان بخاطر انجام کارهای ذیل دعوت بعمل آورد:

موافقتنامه‌های مزید پیرامون تحدید اسلحه سترا تیز یکی میان ایالات متحده آمریکا و اتحاد شوروی تا با اخره منتج به کاهش قابل ملاحظه کمیت و تجدید کیفیت سلاحهای سترا تیز یکی گردد.

تضمینات مصونیت برای کشورهای فاقد اسلحه اتمی از طریق یک پیمان نامه بین المللی که با تر آن قدرت های دارای اسلحه اتمی اطمینان بدهند که آنها علیه کشورهای فاقد اسلحه اتمی - این سلاح را استعمال نمی کنند و هم کشورهای اخیرا ل ذکر را تهدید با استعمال سلاح اتمی نخواهند کرد.

حمایت از تلاشها بخاطر ایجاد مناطق عاری از سلاح اتمی:

پیمان تلپتکویک منطقه امریکای لاتین را ایجاد کرد که مانع وجود سلاحهای اتمی میگردد. پیمان های دیگر - اسلحه اتمی را در قطب جنوب - فضای خارجی و بستر ابحار غیر قانونی اعلام کردند.

مجمع عمومی از تمام کشورهای تقاضا نمود تا قاره افریقا و جزایر ماحول آنرا به تاسی از اعلامیه (فاقد اسلحه اتمی سازی) سازمان اتحاد افریقا بحیث منطقه عاری از سلاح های اتمی بشناسند.

همچنان پیشنهادی بخاطر

ایجاد مناطق آزاد از اسلحه اتمی در جنوب آسیا شرق میانه اروپای مرکزی حوزة جنوب با سفیک و بهمین ترتیب ایجاد مناطق در بحر هند و جنوب شرق آسیا - صورت گرفته است.

منع تکثیر سلاح اتمی:

این امر مستلزم تعهدات از طرف قدرت های دارای سلاح های اتمی بخاطر رسیدن به خلع سلاح ذره وی و همچنان تعهدات تمام کشورهای بخاطر جلوگیری از انتشار سلاح اتمی میباشد بر علاوه مجمع عمومی از کشورهای دارای - دارنده سلاح اتمی جدا تقاضا نمود تا سلاح اتمی را در نزدیک سرحدات کشورهای که در حال حاضر فاقد اینگونه سلاح اند متمرکز نسازند.

جنایت در برابر انسانیت:

مجمع عمومی اعلام نمود که استعمال اسلحه ذره وی جنایتی است در برابر انسانیت و لذا باید تا هنگام خلع سلاح اتمی - استعمال آن ممنوع قرار داده شود.

پروگرام های سازمان ملل متحد

سازمان ملل متحد که بمثل به خا نواده ملل میباشد از طریق موسسات مربوط خویش همکاری جهانی را در صیحات مختلف تشدید می بخشد.

نماینده های اختصاصی و دیگر ادارات ملل متحد در راه رسیدن به اهداف ذیل بصورت متداوم جد و جهد بخرچ میدهند:

- توسعه تعلیم و تربیه و گسترش آگاهی علمی.
- از دیاد مواد غذایی و دیگر تولیدات زراعتی.
- حمایت از صحت و مبارزه علیه امراض.

- بهبود بخشیدن سرنوشته مردان و زنان کارگرو تزییند امکانات استخدام.

- سرعت بخشیدن انکشاف اقتصادی از طریق تشویق تجارت جهانی. مساعدت به کشورهای روبه انکشاف بخاطر اعمار تا سیسات صنعتی و بازاریابی برای صادراتشان.

- بهبود بخشیدن مخابره بین-

المللی در زمینه چگونگی و ضمع هوا و خدمات پوستی. همچنان بهبود همکاری بین المللی در زمینه کشتی رانی و هوا پیماهی.

- اعطای ملیارد ها دلار قرضه و یا سرمایه گذاری در قسمت پروژهای انکشافی و توسعه فابریکه ها.

- توازن بخشیدن اسعار جهانی.
- انجام خدمات صحی برای اطفال و مادران.

- مساعدت به پناه گزینان و انجام کمک های اضطراری در مواقع حوادث ناگوار طبیعی.
- تلاش در جهت انسداد قاچاق ادویه مخدره.

- کمک به کشورهای در قسمت پیشبرد با لیسسی های شان در زمینه نفوس.

در قطار موسسات مربوط به ملل متحد در زمینه انجام خدمات متذکره یو - ان - دی - پی (پروگرام انکشافی ملل متحد) بحیث عمده ترین موسسه بحساب می رود - یو - ان - دی - پی بزرگترین سازمان جهانی در قسمت کمک های تکنیکی چندین جانبه میباشد.

یو - ان - دی - پی بحیث نمایندنده مرکزی ملل متحد با سرمایه گذاری در پروژهای انکشاف اقتصادی و اجتماعی در سر اسرجهان خدمت مینماید. فعالیت های این اداره از طریق سهم گیری رضا کارانه حکومتات تعوییل میگردد.

در جون سال ۱۹۷۹ شورای گورنران یو - ان - دی - پی یک سلسله تخصیصیه ها را به تصویب رسانید که شامل این کمکها میباشد:

- کمک به مردم فلسطین.
- کمک به (جنبش آزادی بخش افریقای) که از طرف (سازمان اتحاد افریقای) به رسمیت شناخته شده است. سرمایه گذاری در افریقا و کمک خاصی به یوگوسلاویا و جمیکا در زمینه اعمار مجدد خرابی ها که با اثر حوادث ناگوار طبیعی درین دو

کشور با ر آمده است. یو - ان - دی - پی در حال حاضر به هشت هزار پروژه در بیش از یکصد و پنجاه کشور و سرزمین های تحت استعمار در سراسر جهان مساعدت میکند.

شورای گورنران یو - ان - دی - پی مساعدت های اصلی این موسسه را برای دوره دوم پروگرام سالهای (۱۹۸۱ - ۱۹۷۷) آن به (۲۵۱۸) میلیون دلار پذیرفتند. این رقم در سال ۱۹۷۸ به (۱۴۰۰) تخمین گردیده است.

این ارقام شامل سلاحهای تکنیکی مختلف النوع هستوی که توسط طیارات - مرمی ها و یا توپ های دارای ساحت پرواز و یا پرتاب کوتاه و متوسط انتقال داده میشود نمی باشد. چنان این ارقام در بر گیرنده جبهه خانه بسیار کوچک هستوی چین فرانسه و انگلستان میباشد.

ظرفیت مجموعی تولید شده اسلحه هستوی اکنون معادل به یک میلیون دانه هیرو شیمی یا سه تن قدرت انفلاقیه برای هر مرد زن و طفل روی زمین تخمین میگردد.

انکشاف اسلحه هستوی:

انکشاف و اصلاح سلاحهای هستوی از مایشات و سیع را در برداشته است. طوریکه تخمین گردیده از سال ۱۹۴۵ با این طرف اضافه تر از هزار انفجار آزمایشی صورت گرفته است که نود فیصد آن توسط ایالات متحده امریکا و بعضی ممالک دیگر انجام داده شده است.

سیستم های انتقال دهنده سلاح های اتمی روز بروز با ترتیب روش های پیشرفته رهبری شده و کنترل شده دقیق مرمی های قاره پیمای با لستیک - مرمی های برتاب شوند. تحت البحر و مرمی کروز کشنده تر شده است.

به هر اندازه ای که زنان مادر کارها و حرفه‌ها سپیم بگیرند به همان اندازه به تسری و پیشرفت نایل میشویم .

برای همیشه محکوم به سکوت و اسارت نمود کرده است . ایمان او ، عقیده او و پندار او برای رهایی کامل راسخ تر و محکم تر شده است . اگر شرایط چنینی طبقاتی همه حقوق حقه او را بیرحمانه لگدمال کرده است ، اگر سنت های فرعون قلب و روح او را آزرده است اگر مردان با استفاده از سنت های بوج جوامع طبقاتی چون برده باوی رفتار کرده است زن ، این رزمنده لطیف و حساس هنوز هم پایمردانه و خارا این رزمیده نا صلی را که طبیعت و تاریخ بوی داده ، بدست آورد و آن همه مظالم نتوانسته امید و رزمندگی او را در میارزه علیه بیداد و تاریکی ازمم بیانشد . زن در راه رسیدن به شرایط ایده آل از راه های پر ازخم و بیخ و نا هموار گذشته است (همانطوریکه همه بشریت در مجموع درین راه با تحمل دشواری های فراوان و تحمل رنج های بیکران پیش رفته اند) ولی باید گفت که جریان تلاش رهایی کامل زن نیز هم چون کاروان پر تلاش مبارزات انسانی هرگز درنگ پذیر نیست و چون جهان همه کپکشان هادر حرکت است . درین حرکت و درین جریان با حفظ آنکه سکون محال است ولی بعضا کندی های رونمایی گردد مثلا دوران بردگی زن خیلی بطول انجا مید این طولانی شدن به هیچ صورت گناه زن نیست بلکه آنها را بستند و اسیر ساختند و نگذاشتند تند حرکت نمایند . بی شرمانه تر اینکه اولی بال و بر و دست پای زن رابه زنجیر سنت های خرافی می بستند و آنها را در چار چوب خانه اسیر می کردند و باز می گویند و به صورت بی مسوولیت قضاوت و حکم می کنند که زن نادان است !! زن نمی تواند رازنگهدار باشد !! زن ناتوان وضعیف است !! ولی عصر ماکه عصر شکستن زنجیر های خرافات ، عصر درهم ریختن مناسبات غیر عادلانه اجتماعی عصر شکوفایی و حقیقت جویی است و مناسبات خرافی و باطل پرستی و مناسبات نا برابر اجتماعی از هم روبه پاشیدن است ، باطل و دروغ بافی در اکثر نقاط جهان جای خود را

به حق و حق پرستی و حقیقت جویی داده است و دانش و فرهنگ نوین راه خود را بهر گوشه و کنار جهان باز کرده است ، در همین ردیف زن نیز آنچنانکه شایسته مقام والای اوست به درخشش استعداد و فکر خویش آغاز نموده و حتی در اکثر نقاط جهان به تمام حقوق و امتیازات پر حق خویش دست یافته است . دیگر آن پندار های خرافی و احکام دروغین و ظالمانه را مجالی نیست و در عمل عدم کارایی و باطل بودن آن به اثبات رسیده است .

زن در طول تاریخ رزمیده و علیه مناسبات ظالمانه اجتماعی ، اقتصادی و سیاسی مبارزات بی امان نموده است ، زن همیشه در صدد پاره کردن قفس هایی بوده که بحکم منافع آزمندانانه صاحبان زور زود بهورش حلقه زده بود و چه بسا که اکثرا این قفس ها را شکسته و در فضای آزاد باز پرواز کرده است ولی همیشه هوا داران و پاسداران سیاهی و باطل و منافعین نظام های غیر انسانی طبقاتی و تبعیضی ، وی را در حین پرواز در آن فضا به تیر جهالت و منفعت جویی خویش زده اند ، ای بسا زنان آزاد که جروح فراوانی را از این جهت خورده اند و رنجور و نا توان و بالاخره به کام مرگ رفته اند .

همیشه پاسداران سیاهی مجال پرواز آزاد رابه زن نداده اند و آوازش را در گلو خفه کرده اند ولی زن این موجود لطیف و رزمنده ظریف و بیگار جو هرگز از پا نیافتاده و در پهلوی هموعان خویش یعنی مردان بشکل پیگیر و بی امان مبارزه نموده اند و درین راه تا آخرین نفس و آخرین نیرو بجلسو بسوی روشنایی ها و افق های تابناک بویا بوده است زن همیشه خواستار آن بوده است تا سراسر جامعه آرام و آزاد باشد و عشق به معنی واقعی آن بر همه جا گسترده گردد . سوالی پیش می آید که پس چرا در طول این همه سده ها و هزاره ها این همه مبارزات به نتیجه نرسید ؟ قبل از قرن بیستم همه اعتراضات همه عصیان

در جوامعی که اساس مناسبات انسانها را زور و زور تعیین می کند و سرمایه بسر نوست انسان حکمرواست ، در جوامعی که زمیندار و مالک فعال مایشا و تعیین کننده سر نوست جامعه است ، در جوامعی که شکستن پرورد ناب آدمی بازی ای پیش نیست و جرم شمرده نمی شود و بالاخره در جوامعی که انسان ارزش واقعی و پر ارج لازمه خود را ندارد ، زن این موجود شریف و لطیف و آفرینگر

اسمعیل محشور

زن در جامعه ما دیگر پروبال بسته نیست آزاد است

موجود حقیقی و عظیم کم بها تلقی می شود و نقش و بهای آنرا کم و ناچیز می شمرند . پرواضح است که این تلقی و برداشت غیر واقعی و بیچار گونه است . انسان به معنی واقعی کلمه انسان است چه مرد باشد و چه زن . جوامع طبقاتی و تبعیضی اولی بال و بر زن را مسی بندند و بغداد آنرا به هیچ می گیرند ولی به شهادت برایتیک و تاریخ عقیده مندیم که اگر زن جولانگاه عمل بیابد ، برابر با مردو حتی هنر مندانه تر در تغییر جهان و در آفرینش نعم مادی و معنوی شیب باز و چشمگیر گرفته میتواند و گرفته است ، چون زن در جوامع و نظام های منحل که مناسبات پوسیده و تاریخ زده فیودالی و بوژوازی در آنها حکمرواست نه تنها زن بلکه مردان نیز جولانگاه عمل خلافتانند . زن

زنان مابا علاقمندی زیادی به کارهای ظریفانه میپردازند و لباسهای قشنگی میسازند .

ها، همه مبارزات و پیکارها بشکل متشکل سازمان یافته و همبسته نبود بانیم که زن و مرد و بمعنی عام کلمه انسان های زحمتکش و محکوم بامبارزات خویش روند تکامل مبارزه اجتماعی را تکامل بخشیده اند ولی ضربه قاطع و رهایی بخش تنها زمانی وارد آمد که تشکل و آگاهی باهم یکجا سلاح نیرو مند دست آنها شد. اولین بار در نتیجه انقلاب کبیراکتوبر بود که زن و مرد باهم مساوی اعلان شدند و دوش بدوش هم در راه عمران و شکوفایی کشور و حیات خویش بویا شدند.

در کشور ما افغانستان انقلابی زنان حماسه آفرین واز مجویی چون رابعه بلخی شاعرو هنر مند بزرگ آریانای باستانی، ملالی این رزمنده زن تاریخ معاصر کشور، عایشه درانی زرغونه و مانند آنها همه کسانی بودند که در راه آزادی مبین و آزادی هم نوع رزمیده اند ولی قرار یکه قبلا گفته شد چون آن مبارزات متشکل و سازمان یافته نبود نمی توانست به رهایی کامل آنها و هموعان شان از قید اسارت و بردگی خرافات استبداد، ظلم و ستم بانجامد. چه بسا زنان و مردان گمنامی که درین راه فدا شدند وجه بسا قلب های پرامید که درین پیکار از تیش و حیات محروم نشدند.

در تاریخ معاصر کشور ما همانطوریکه همه می دانیم تاسیس حزب دموکراتیک خلق افغانستان نقطه چرخش و تحول عظیمی در گسترده مبارزات سیاسی و اجتماعی به حساب می رود زیرا تاسیس این گردان پیش آهنگ و سازمانده بمنابه تحول بزرگ مثبت در راه رهایی انسان این سرزمین محسوب می شود. سال ۱۳۴۳ یازدهم جدی مطلق این روند بود. توام باتاسیس حزب دموکراتیک خلق افغانستان سازمان دموکراتیک زنان افغانستان متشکل کننده زنان مبارز و آزاده سر زمین ما به حساب می رود. سازمان دموکراتیک زنان افغانستان جهت انعکاس خواست های سیاسی، اقتصادی اجتماعی و فرهنگی زنان افغان بتاریخ هشتم جوزای ۱۳۵۴ یعنی درست پنج ماه پس از تاسیس حزب دموکراتیک خلق افغانستان طی جلسه پر شکوهی تاسیس گردید بنیاد گذار این سازمان رزمنده زنی است که در طول حیات صدا و فریاد اعتراض علیه مناسبات ظالمانه اجتماعی و اقتصادی بلند کرده است. دکتورس اناهیتا راتیزاد با همه کوشش و تلاش در راه کارایی و تکامل و وسعت سازمان دموکراتیک زنان افغانستان رزمیده است سازمان دموکراتیک زنان افغانستان در طول پانزده سال و نیم فعالیت خویش که مشحون از کار و تلاش و پیکار انقلابی جهت احیای حقوق زن در کشور محبوب، بعمل آورده است بمنابه معاون و کمک کننده فعال و موثر حزب دموکراتیک خلق افغانستان در جهت پیکار رهایی بخش آن در راه نجات کامل همه مردم افغانستان بوده است مبارزات سازمان دموکراتیک زنان افغانستان از

همان بدو تاسیس آن بدو بخش عمده تقسیم می شد. اول مبارزه در راه بر آورده شدن آمال سر کوفته و غصب شده زنان در تمام عرصه های زندگی اعم از اجتماعی سیاسی، کلتوری و فرهنگی که می توان آنرا مبارزات خاص مسلکی سازمان نامید و دوم شرکت وسیع همه جانبه سازمان دموکراتیک زنان افغانستان دوشا دوش دیگر هموطنان در راه رهایی از قید فئودالیزم، ارتجاع و امپریالیزم که در نهایت به ایجاد و تحول یک افغانستان آزاد و مستقل و سر بلند منتج شود. قابل تذکر است که سازمان دموکراتیک زنان افغانستان همانطوریکه دو هدف فوق را در پیش خود قرار داده بود در راه بر آورده شدن آن کار و تلاش و رزم و پیکار بی امان و خستگی ناپذیری انجام داده و می دهد.

سازمان دموکراتیک زنان افغانستان در طول مبارزات هموطنان رنج دیده و آزاده خود را همراهی کرده اند کرده اند سازمان دموکراتیک زنان افغانستان بشکل بیگیر و دایم در کنار حزب دموکراتیک خلق افغانستان قرار داشت

و در برگزاری روز ها و حوادث تاریخی حزب را یاری موثر می رسانید بطور مثال درینجا چند موضوع را متذکر می شویم: سازمان دموکراتیک زنان افغانستان همیشه در تجلیل از بزرگداشت شهیدای سوم عفری یعنی روز همبستگی جوانان افغانستان دوش بدوش حزب دموکراتیک خلق افغانستان شرکت فعال نموده است. حزب دموکراتیک خلق افغانستان بمنابه حزب پیش آهنگ طبقه کارگر و همه زحمتکشان کشور در طول پانزده سال موجود بت خویش اول می رابمنابه جشن بین المللی طبقه کارگر جهانی بر گذار و از آن بزرگداشت کرده است سازمان دموکراتیک زنان افغانستان همیشه در این پیکار تیوریک و عملی حصه گرفته و آنرا شکوه مند تر ساخته است و این موضوع در بهلولی آنکه روحیه رزمندگی سازمان دموکراتیک زنان رانمایانگر است خصلت پرولتری و مترقی آنرا نیز شهادت می دهد. عکدا سازمان دموکراتیک زنان افغانستان همیشه در بهلولی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و دیگر مبارزین در روز نهم سنبله هر سال یعنی روز ملی خلق بهتون و

بلوچ سهم گرفته و از آن تجلیل بعمل آورده است. سازمان دموکراتیک زنان افغانستان در اجتماعات اعتراضیه علیه دولت های وقت و دیگر مستنگ ها و تظاهرات سهم فعال گرفته و اعضای آن با ایراد سخنرانی ها در تنویر اذهان و بلند بردن شعور سیاسی مردم ما بخصوص زنان کشور سهم ارزنده گرفته اند. در ردیف فعالیت ها و مبارزات صنفی و مسلکی سازمان دموکراتیک زنان افغانستان می توان از ابتکار بزرگ این سازمان یعنی در تاریخ کشور برای نخستین بار برگزاری بزرگداشت هشتم مارچ روز بین المللی همبستگی زنان جهان در سال ۱۳۴۶ یاد آوری نمود. این روز که ریشه تاریخی عمیق دارد از سال ۱۹۱۰ به اینطرف از آن بزرگداشت صورت می گیرد درینجا لازم است تا از سابقه تاریخی روز هشتم مارچ روز بین المللی زن تذکر بعمل آید.

در سال ۱۸۵۷ بتاریخ هشتم مارچ در شهر نیویارک یک دسته زنان در حالیکه لباس های مدرس بتن داشتند مارشی را در جاده های آن شهر برای انداختن و در طی این مارش لفظاً ورق بزنید

زنان در آفرینش زیبایی ها در صنایع دستی مهارت خاصی دارند.

پر شکوه شعار می دادند که : ما مزد عادلانه و مناسب می خواهیم ! ما روزانه حداقل ده ساعت کار می کنیم و این طاقت فرسات باید کم شود ! آری در تاریخ زنان جهان این اولین نمایش اعتراض آمیز بشکل مفاخره مسالمت آمیز علیه پیداد صاحبان زور و زر بود ولی دستگاه پولیس سرمایه داری با این خواست برحق وانسانی، ظالمانه و غیر انسانی بود ولی این روز به فراموشی سپرده شد. در سال ۱۹۱۰ یعنی پنجاه و سه سال بعد از مارش زنان نیویارک زن مبارز و بیکار جویی بنام کلانزایکن که اهل آلمان بود پیشنهاد نمودن ازین روز همه ساله به عنوان روز بین المللی همبستگی زنان جهان تجلیل بعمل آید. همان بود که از آن تاریخ به بعد این روز یعنی هشتم مارچ بحیث روز بین المللی پیوستگی زنان جهان در جهان برگزار می شود.

مبارزات بیکار مردم افغانستان منجمه زنان بیکار جو و حماسه آفرین مابالخره امرات پسر فیض خویش را ببار آورد، آری انقلاب شکوهمند نور این قیام توده های ملیونی کشور تحت رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان در سال ۱۳۵۷ (چهارده سال پس از تاسیس حزب دموکراتیک خلق افغانستان و سیزده سال پس از تاسیس سازمان دموکراتیک زنان افغانستان) به پیروزی رسید و همه مردم ما منجمه زنان کشور ما که عمر ها در قید اسارت، و تحت استبداد و استثمار بیرحمانه طبقات حاکمه و تجع قرار داشتند به امید بهروزی و بپزیستی به خود بالیدند. ولی بعد از مدتی عیولای امین جاسوس و باند فاسدش بر حزب و دولت چیره شدند و موقتا همه آرزو های والای وطن پرستان منجمه زنان کشور به یاس مبدل گشت. امین این خائن به حزب و خان بوطن و خان به مردم در بهلوی آنکه فرزندان و برادران زنان هموطن ما را از آغوش خانواده شان می ربود و تسلیم جلادان کام می نمود بسیار وحشیانه و سفاکانه از حبس و شکنجه زنان و دختران این سر زمین دریغ نورزید که درین راه اعضای رزمنده سازمان دموکراتیک زنان افغانستان از همه بیشتر مورد ضرب و واقع گردیدند. سازمان دموکراتیک زنان افغانستان در همان اولین روز های انحراف امین و باندش موضع گیری اصولی و بیکار جوانه ای اتخاذ و علیه امین و باندش مبارزات بیکار و خستگی ناپسند را بر راه انداختند. سازمان دموکراتیک زنان افغانستان با تشخیص چیره سیاه امین، این جاسوس مشهور سی. ای امپریالیزم امریکا و باند فاسدش، موضع گیری قهرمانانه در قبال آن اتخاذ نمودند و دوشاد و دوش همسر زمان دیگر برای نجات انقلاب، مردم و همین علیه آن طاعون رزمیدند. حتی آوائیکه در اثر بیگرد ها و ددمنشی های کام امین ساحه مبارزات نیمه علنی برای سازمان تنگ شد. اعضای رزمنده سازمان با استفاده از تکنیک های مختلف مبارزه مخفی شدند و در مخفی گاه

بعد از تشکل و پلان علیه باند دست به مبارزه قهرمانانه زدند. این روحیه بیکار جوانه سازمان دموکراتیک زنان افغانستان را مردم افغانستان هرگز فراموش نخواهند کرد. پیروزی مرحله نوین انقلاب نور که به پایمردی اردوی دلیر و رهایی بخش، پشتیبانی مردم آزاده افغانستان بوقوع پیوست. برای همیشه مردمان ما منجمه زنان رنج دیده این کشور را از زیر یوغ ستم و ظلم و استبداد رهانید و در وازه های آرزو ها و آمال شانرا برخ شان گشود سازمان دموکراتیک زنان افغانستان که در هنگام تسلط نظام سلطنتی ارتجاعی و تسلط خان سالاری تار و بیکار انقلابی را به پیش

برده و از آن سر فراز بدر آمده است اینک که قدرت دولتی بدست مردم و به نمایندگی از آنان به دست حزب دموکراتیک خلق افغانستان پیش آهنگ طبقه کارگر و دیگر زحمتکشان کشور افتاده است. کار و بیکار انقلابی زنان افغانستان و در پیشاپیش آنها سازمان دموکراتیک زنان افغانستان در راه اعمار جامعه نوین فاقد از درد و رنج متمر امرات شایانی واقع میشود و پیروزی شاندراری را به دست می آورد.

حالا که ما در آستانه تشکیل کنفرانس سر-سری سازمان دموکراتیک زنان افغانستان قرار داریم این واقعه مهم تاریخی را در راه پیروزی

و بپزیستی زنان رزمنده، آزاده و زحمتکش کشور موثر و بایی آمد فیاض ارزایی می نماییم، با استفاده از فرصت باید تذکر داده شود که اجتماع نمایندگان همه اقشار و طبقات زنان کشور در کابل این شهر زیبا و باستانی تحت رهبری سازمان دموکراتیک زنان افغانستان صفحه جدید و نوینی را خواهد گشود و در آن تصمیم لازم برای تنظیم و بپبودی هر چه بیشتر امور اتخاذ خواهد شد.

زنده باد سازمان دموکراتیک زنان افغانستان این پیش آهنگ زنان مبارز کشور.

اولین کنفرانس سر تا سر ی زنان کشور

جامعه نمیتوانستند تا اینکه گامه های صبر لبریز سنده و صدا های اعتراض و انتقام بسالا سنده زنان و دختران قهرمان و بیکار جویی دیگر نخواستند به وضع رفت بار و زندگی ننگین و فلاکت بار گذشته ادامه دهند و نعره های آزادی در جاده ها فریاد کنند، بوختون و مکاتبین انداز گشت و دژ استبدادی که بنای آن از ظلم و تجاوز گذاشته شده بود به لرزه در آمد. در پیشاپیش این طبقان عظیم، سازمان دیمو-کراتیک زنان افغانستان قرار گرفت. سازمان دیمو-کراتیک زنان افغانستان این مظهر آرزوهای درینه زنان بلا کشیده افغانستان علترغم شکنجه ها و قیودات نظام سلطنتی بر چه مبارزه بقیه در صفحه ده

سکوت باقی مانده بود و نه تنها در امر ساختمان جامعه و ترقی افغانستان توجه نمیگردد بلکه عملا زمینه نگهداشتن در بسواد و کناره ساختن زنان آزاده و قهرمان افغانستان در اثر ظلم و بیدادگری ها فراهم میگردد. سیاست های ارتجاعی و ضد مردمی دوران های گذشته باعث آن گردید که زنان آزاده کشور ما از اشتراک در امر شکوفانی و ترقی جامعه مادور نگه داشته شوند.

در حالیکه در کشور محبوب ما افغانستان فقر و تنگدستی، مرض و فلاکت روز بروز از دریا میافت، مادران و دختران ما بدست های بسته اسیر خواسته های شوم و غیر انسانی مشت قلیل طفیلی میگرددند و کوچکترین اعتراض علیه نابسامانی های موجود در

مرغن و آشکار است که جامعه و ساختمان اقتصادی آن به کوشش ها و تلاشهای بیکار اتباع آن ارتباط دارد. هر قدر در پیشبرد حیات اقتصادی و معنوی توجه مبدول گردد بهمان اندازه نتایج مثمر و سودمند از آن بدست خواهد آمد. اگر در تاریخ کشور های پیشرفته از لحاظ اقتصادی سیاسی، فرهنگی و اجتماعی نظر اندازیم، بوضاحت خواهیم دید که سرگیری زنان و نقش آنان در ساختمان آن جوامع بس عمده و ضروری بوده است. جامعه ای که مادر آن زیست می نماید از نقطه نظر اقتصادی، سیاسی و فرهنگی تصداینا بر مدار خلات امپریالیزم و خیانت های پی در پی طبقات حاکم در آن، عقب نگه داشته شده بود. سیمیکه کفتم نیمه از نیروی اساسی جامعه ما در حال

همین زنان اندکه دوش بدوش مردان در پیشبرد امور اجتماعی سهم میگیرند و مردان را یاری می رسانند.

عملیات برلین

از دیدگاه نظامی و سیاسی

قسمت دوم

از نحوه عملیات نیروهای شوروی چنین نتیجه گیری می شد که نیروهای دشمن در جبهه وسیعی با شکست و هزیمت مواجه گردند و قوای موجود در اطراف برلین به محاصره کشیده شوند. نیروهای شوروی مصمم بودند تا مأموریت خویش را در ظرف ۱۲-۱۵ روز بانجام برسانند. فرماندانی نظامی شوروی طرح یک عملیات نیرومند دو نیم ساعته بوسیله قوای توپخانه و بمباران هوایی را بمنظور احمای کلیه تاسیسات انجینتری نظامی دشمن و تضعیف قوای نازی در حد اکثر در دست عمل قرارداد پس از برطرف کردن موانع عمده دفاعی دشمن، نیروهای تانک و قوای پیاده داخل قلب عملیات گردیدند.

عملیات کامل و همه جانبه :-

کلیه نیرو و های عملیاتی، انجینتری، مواد تکنالوژی در عملیات ابعاد عملیات در برلین را روشن میسازد. تنها جبهه اول بیلوروسی دارای تقریباً ۲۴۰ هزار تن مهمات، روغنیات، مواد سوخت و غیره بود. هنگامیکه عملیات تعرضی در ناحیه کوسترن از سوی نیروهای شوروی آغاز گردید، سنگرهای بطول صدها کیلومتر و نیز سنگرهای مخابراتی حفر گردید و بیست و پنج پل اعمار گردید. قبل از آغاز عملیات تهاجمی، انواع مختلف فعالیتهای حزبی و سیاسی انجام گرفت.

فرماندانان و مسولان امور سیاسی بر اهمیت تاریخی مأموریت سر بازان، تسخیر برلین و پایان بخشیدن پیروزمندانه جنگ در اروپا روشنی انداختند و برای آنان درین مأموریت عظیم شان موفقیت آرزو کردند.

عملیات تهاجمی در تاریخی که نزد همه مردم شوروی روز تاریخی و پراهمیتی است یعنی ۲۲ اپریل (هفتاد و پنجمین سالگرد تولد او). لنین بنیانگذار حزب کمونسنت و دولت شوروی) آغاز گردید. بدین مناسبت سخنرانیها و کنفرانسهایی در باره زندگی و فعالیت سیاسی رهبر بزرگ مردم شوروی در تمامی واحدهای نظامی صورت گرفت.

سربازان شوروی با شور و هیجان فراوان خود را آماده پیکاری بزرگ کردند. در آن روزها بسیاری از سربازان به حزب کمونسنت شامل شده بودند. از تاریخ ۱۵ مارچ تا ۱۵ اپریل، بیش از هفده هزار مرد جنگی تنها در سه جبهه یاد شده شامل حزب گردیده بودند. در شب پانزدهم اپریل جلسات حزب و کمسمول در واحد های نظامی آغاز به شور کردند. درخواست شورا های نظامی جبهات مبتنی بر تشجیع و تشویق سر بازان و اسران در امر انجام عملیات شجاعانه و قاطع در کلیه جبهات و برای تمامی پرسونل نظامی قرائت گردید.

یک باز دید کامل مقدماتی از وضع جبهه های اول و دوم اوکراین بتاريخ ۱۴-۱۶ اپریل صورت گرفت و صورت تنظیم نیروهای دشمن بنحوی دقیق برای نیروهای شوروی آشکار گردید. عملیات تهاجمی قبل بروز ۱۶ اپریل بقیه در صفحه ۵۲

سال ۱۹۲۸، مسکو - بازدید رسمی پادشاه افغانستان از اتحاد جماهیر شوروی - مهمان عالیقدر افغانی به میث «کالین» رئیس دولت شوروی و «ک.ا. وروشیلوف» کمیسر ملی نظامی و بحری آتکسور و سایر همراهان و مهمانان افغانی

بمنا سبت سفر بېرک کار مل به اتحاد جما هیر شوروی .

خبر نیار محب حیرت

نگا هی به سوا بق تاریخی

اساسهای استقرار روابط دوستی و مناسبات دیپلوماسی بین افغانستان و اتحاد شوروی

مبارزه بر ضد آن می باشد. سفیر افغانی در جواب چنین اظهار داشت که : «من دست دوستی را به طرف شما دراز می کنم و امید دارم که شما بجه ملل شرق در راه رهایی از ستم امپریالیزم اروپا پی کمک کنید.» همچنان لینن طی مذاکره ای که بعداً به عمل آمد گفت : «حکومت شوروی، حکومت زحمتکشان و ستمدیدگان است و این حکومت درست در راه همان چیزی مجاهدت می کند که سفیر کمیسر افغانستان راجع به آن صحبت کرده و لی باید تمام مسلمانان خاور این مطلب را درک کنند و باروسیه شوروی در جنگ بزرگ آزادیبخش کمک نمایند .» سفیر چوایا اظهار داشت که : «ما می توانیم با قطعیت بگوییم که ملل مسلمان شرق این مطلب را درک کرده اند و آرزوی نزدیک میشود تا سراسر دنیا ببینند

افغانستان بریاست محمد ولی خان وارد ماسکو گردید و از طرف لینن پذیرفته شد . نثر به خاطرات «چیچرین» کمیسر ملی امور خارجه معلوم می گردد که هیات نمایندگی فوق العاده افغانستان با پذیرایی گرم لینن مواجهه شد و بینشان مذاکراتی تحقق پذیرفت از گزارشهای جراید آن وقت چنین بر می آید که فضای این تبادل افکار بسیار پشایبه و صمیمانه بوده است. چنانچه راجع به این دیدار و مذاکرات گفته شده بود که : «رفیق لینن در دفتر کار خود با سفیر ملاقات کرد و گفت: من خیلی خرستم از اینکه در پایتخت سرخ دولت کارگران و دهقانان نماینده ملت افغانستان - آن ملت دوست ما را ببینم که زیر یوغ امپریالیزم عذاب می کشد و سرگرم

گردید و عظمت وطن ما را دو بالا تا این کرد.» بدنبال رویداد های متذکره ، عزیمت هیات دیپلوماسی افغانستان در ماه اپریل ۱۹۱۹ با مسکو جهت مذاکرات و برقراری روابط سیاسی میان هر دو مملکت با تاسیس و افتتاح نخستین کنسولگری افغانستان در تاشکند (اوپل ماه جون ۱۹۱۹)، ورود نماینده سیاسی ترکستان روسی بکابل (اپریل ۱۹۱۹) و مواصلت سفرای کبار هر دو دولت بکابل و ماسکو (در اواخر سال ۱۹۱۹ و اوایل ۱۹۲۰) که به برقراری روابط و فعالیتهای سیاسی بین طرفین انجامید، از آنوقت به بعد راه را برای تحکیم رشته همکاری های اقتصادی ، تجاری ، تخنیکی و غیره جالبین بیشتر مفتوح نمود . در ماه اکتوبر ۱۹۱۹ که هیات سفارت کپرای

دربناه مقاومت و سر سختی ای که افغانها از خود بروز دادند ، انگلیسها راه نر می رادر پیش گرفتند چنانچه در روشنایی رویداد های تاریخی می بینیم که بتاريخ (۸) اگست ۱۹۱۹ قرار داد صلح را ولیندی بین افغانستان و انگلیسها به امضا رسید و انگلیسها بدانوسیله استقلال افغانستان را برسمیت شناختند ، نقش سیاسی امان الله غازی از یکطرف ، فدکاری و جان نثاری مردم افغانستان از جانب دیگر با فعالیت های مدبرانه و نظامی دیگر اسرآن و سر بازان محاذات مختلف محاربه به استرداد و حصول استقلال سیاسی افغانستان منتج گردید و استقلال سیاسی افغانستان حاصل گردید ، بطوریکه حاصل مبارزه های یک قرن این ملت آزادهنش ، شهر کمرات سودمندی

فرهنگ اصطلاحات نوین

نورالله تالفانی
مؤلف کتاب فرهنگ اصطلاحات نوین

واصطلاحات رایج امروزی رهایی بخشد .
نخستین مسئله قابل توجه در مورد کیفیت کار مولف ، دیدگاه ، بینش ونحوه اندیشه اوست . مولف از پایگاه فکری روشن واستواری بر خوردار است . دیدگاه او مترقی ، پیشرو و امروزی است . این حقیقت از مقدمه مولف و شیوه کار او بخوبی پیداست . در قسمتی از مقدمه فشرده و جامع کتاب میخوانیم .

«دانستن پشتوانه ی توانستن است ، آگاهان اند که می اندیشند و عمل میکنند ، هستی و زندگی انسان به اندیشیدن او بستگی دارد - می اندیشیم پس هستیم تا آگاهی و نادانی زبونی و سر خوردگی بار می آورد . جسارت مقدس انسان را از او میگیرد . اگر انسان به این پایگاه بلند ، به این ارجمندی هارسیده است ، شکوهند ترین فرهنگ ها و تمدن ها را پدید آورده است از نیروی دانش سود جست ، بی خردان نمی توانند بیافرینند و برگنجینه ی انسانی و سرمایه های مادی و معنوی بشریت یاری رسانند .»

«فرهنگ اصطلاحات نوین ، دارای قطع مناسب و صفحات زیبا بوده ، از حجم قابل توجهی برخوردار است . فراموش نکنیم که مولف مدتی قریب ده سال در تدوین آن زحمت کشیده و از بیشتر از ۱۰۰۰ واژه معتبر و مترقی بهره گرفته است .»

فرهنگ نویسی باسبک تحقیقی و شیوه جدید ، کاری است دشوار و پر زحمت که لازمه اش داشتن اطلاعات وسیع همه جانبه و عمیق می باشد . مولف فرهنگ نوین اینبه زحمت را صمیمانه پذیرا گشته و بدینگونه حاصل کارش را غنا بخشیده است .

زبان فرهنگ روان ، سلیس و ساده بوده ، در حد سواد متوسط است . این مسئله زمینه را برای استفاده گروههای وسیعتر و گسترتر روشنفکران ، شاگردان معارف ، محصلین و اهل مطالعه ، مهیا میسازد .

عصر ما عصر چرخش ها و جهش هاست . جوامع امروزی در پویایی و حرکت خود بطرف مدارج عالی تکامل ، سرعت بی سابقه یی یافته اند . چندانکه گویی نبض حرکت جهان هم نوا با ریتم تند مائین میزند .

در این هنگامه باشکوه زایش نو و فرسایش کهنه همه چیز از زیر بنات آروبه ، از پائین تا بالا از حقیقت نا اوج دگرگون میشود . هستی آدمی رنگت میبرد ، کیفیت نوین کسب نموده ، غنی میشود . این غنا هم عمق دارد و هم پهنای دارد . هر دو بعد نابی نهایت راه میگذراند . در این جریان آنکه آگاه و مسوول است بی دریغ رسالتش را انجام میدهد . گفتیم مسوولیت و آگاهی زیرا اینها دو روی یک سکه اند . آنکه نیاز زمانش را درک نموده و آگاهانه به پاسخ گویی نیاز هابر میخیزد ، هر دو روی سکه را مطابق با منطق زمان ، خوب ضرب میزند .

جامعه ما با حفظ عقب مانی تکنیکی ماشینی و صنعتی اش در ساحه علوم و دانش ها با نازده ترین دست آورد های علمی و صنعتی سرو کار دارد و با حفظ آنکه بر زمینه یی از تلاحت میزند ، با نتایج درخشان پیشرفتهای ممالک متقدم و مترقی در تماس و همکاری است . در نتیجه هر فرد هم مبین ما روزانه با هزاران نام و اصطلاح تازه سرو کار دارد . ژورنالیزم گوش (راديو) و ژورنالیزم چشم (تلویزیون) به صفت همگانی ترین رسانه های گروهی هم وطنان ما را از تازه ترین کشفیات و رویداد های علمی و هنری دنیای امروز ، آگاه میسازند .

معاومات جدید بیشتر از همه نشر با سواد جامعه ما را بخود مشغول میسازد . معلومات جدید اصطلاحات نویسی را با خود همراه دارد . بدینگونه معلومات جدید به ذات خود زبان جدیدی است به مشابه همپان وارد محیط زبان مانده . همپانی می نشیند به گفته دانشمندان : (زبان هم مثل جامعه صاحب زبان دارای زندگانیست اجزا آن رشد میکند ، تولید نسل میکند ، فرسوده میشود ، میمیرد و جای خود را به اجزاء تازه تر میدهد) .

در رابطه با آنچه گفته آمد از مدتها قبل در جامعه ما جای یک فرهنگ کامل در زمینه اصطلاحات امروزی و معاصر خالی بود . اخیرا انتشار «فرهنگ اصطلاحات نوین» که به همت محقق آلاء و روشن بین ، محترم «نورالله تالفانی» تألیف گردیده ، این خلأ را پر نمود .

این فرهنگ در جامعه ما نمونه وبی نظیر است ، انری است قبا بل اعتماد گسه بخوبی میتواند قسمتی از نیاز مندی نسل جوان ، با سواد و کتابخوان ما را مرفوع ساخته و آنان را از حالت شک و تردید در مورد معانی درست کلمات

سرتگون ساختن امپریالیزم در سراسر جهان وبخصوص برای آزاد ساختن ملل خاور از استبداد و از قید امپریالیستهای جهانی و برای تحکیم این امر که هر ملت خودش بر - نوشت کشور خود را تعیین کند ابراز داشته است . لذا فقط این مسایل موجب گردید تا ما سعی بسیار زیادی برای ترتیب دادن مناسبات بین دولت پادشاهی افغانستان و دولت جمهوری روسیه شوروی بکار رود .

نخستین نماینده سیاسی افغانستان در مسکو (میرزا محمد یقینی) در باره ملاقاتش با لنین چنین نوشته بود : «ملاقات با لنین خاطرات خوبی در من باقی گذاشته است . من خوب بیاد دارم که لنین در آن موقع می گفت : (بیبود وضع ملل خاور ضروری است . باید به ملل ستمدیده مشرق کمک و مساعدت شود) . از طرف لنین بخوبی روشن بود که او میخواهد ملل خاور از قید استعمار رهایی یابند و به استقلال نایل شوند . قسمتی از گفتگوی ما مربوط به مسایل تحکیم مناسبات بین افغانستان واتحاد شوروی بود که مدت کمی پیش بر قرار شده بود .»

با آغاز و جریان کمکهای عرفانی ، اقتصادی و تخنیکی روسیه شوروی برای افغانستان در زمان لنین که یکی هم احداث و تجهیز یک ایستگاه یا دستگاه بیسیم کابل بود و سه تاریخ ماه سپتامبر ۱۹۲۰ شروع بکار کرد . این تلگرام امان الله خان توسط آن دستگاه عنوانی لنین بمضمون آتی مخابره شد : «اولین تلگرامی که بوسیله فرستنده بیسیم اهدایی مخابره میشود برای من ارزش بسیاری دارد و بدینوسیله از رفیق بسیار ارجمند لنین تشکر می نمایم .» بتاريخ ۸ می ۱۹۲۰ جهت عقد و امضای یک قرار داد تجاری میان طرفین تماسی برقرار گردید و نخستین کمک تخنیکی روسیه شوروی با افغانستان همدین سال شروع شد که به موجب آن در ماه اگست همان سال یک تعداد تخنیکر های راديو از ماسکو وارد کابل شدند . سپس در سال ۱۹۲۱ گروهی از کارمندان و معصلان افغانی به تاشکند وارد شدند و در آنجا و بعضا در عشق آباد بایتخت ترکمنستان و سمر قند (یکی از شهر های ازبکستان) به تحصیل و تمرین پرداختند و بعد از اكمال دوره تحصیل به وطن عودت و نیاز مندی دستگاه های نشر الصوت کشور خود را مرفوع کردند . بعد از راه ۱۹۲۱ یک موافقتنامه ارسال پرسونل بسته فضایی امضاء شد و جهت تقویت سرویس پست هوایی پانزده نفر بیلوت افغانی جهت تحصیل به اتحاد شوروی مواصلت کردند و در اواخر ماه دسامبر همان سال نخستین پرواز پوسته فضا بی توسط یک طیاره روسی به افغانستان آغاز شد . متعاقب آن ۲۵ سپتامبر ۱۹۲۱ یک موافقتنامه تلگرافی نیز بین هر دو جانب عقد گردید و در پانزده سپتامبر همان سال حکومت افغانستان از طریق همکاری روسیه شوروی به افتتاح سیشن های

که امپریالیزم اروپا بی دیگر جایی در سر زمین سرق ندارد . سپس سفیر از جایش بلند شد و چنین گفت : «افتخار دارم از اینکه نامه فرمانفرمای خود را به رئیس دولت آزاد پرولتاریای روسیه تقدیم نمایم امیدوارم که مطالب مطروحه دولت افغانستان مورد توجه حکومت شوروی قرار گیرد .» متعاقب آن سفیر افغانستان نامه امیر امان الله خان را به رفیق لنین داد و در آنحال لنین اظهار کرد که : «من از دریافت این نامه بسیار خرسندم و قول میدهم که بزودی بهمه سوالات مورد علاقه افغانستان جواب بدهم .»

در نامه دیگر امیر امان الله خان که تسلیم لنین گردیده بود ، مراتب تمایل جهت استقرار روابط دوستانه و مناسبات صمیمانه بین دو دولت بزرگ ابراز شده و در نتیجه طی نامه جوابیه لنین که بتاريخ ۲۷ نومبر ۱۹۱۹ امضاء گردید و بکابل فرستاده شد این نکات خاطر نشان گردیده بود که : «دولت شوروی بهدفعهای ضد امپریالیستی نیرو های مبین پرست افغانستان که برای آزاد ساختن کشور خود از قید استعمار مبارزه می کنند و ایستادگی است و بیگانه از آنها پشتیبانی می کند .» در عین حال لنین نوشته بود که : «دولت کارگران و دهقانان روسیه از همان بدو مبارزه پر افتخار مردم افغانستان برای استقلال خویش فوراً وضع جدید افغانستان را مورد تأیید قرار داد و رسماً استقلال کامل این کشور را برسمیت شناخت و هیات سیاسی خود را برای برقراری مناسبات دائمی و خدشه ناپذیر بین مسکو و کابل اعزام داشت . اکنون کشور شکوفان افغانستان تنها کشور مستقل در عالم مسلمانان بشمار میرود و سر نوشت این وظیفه بزرگ تاریخی را به عهد ملت افغانستان می گذارند . همه ملل مسلمان را که در زنجیر اسارت قرار دارند ، بگرد خویش متحد سازد و آنها را در راه آزادی و استقلال سوق دهد . دولت کارگران و دهقانان روسیه به سفارت خود در افغانستان این ماموریت را میدهد که با دولت ملی افغانستان جهت انعقاد قرار داد های تجاری و قرار داد های دوستانه دیگر وارد مذاکره شود .»

لنین در ماه دسامبر ۱۹۲۰ ضمن تعلق خود در هشتمین کنگره شوروی سراسر شوروی موفقیت های بزرگی را که تا آن زمان نصیب سیاست شوروی در زمینه مشرق زمین شده بود ، از آنجمله مساله تحکیم مناسبات دوستانه با افغانستان را خاطر نشان ساخت . همچنان غازی امان الله خان توسط نامه مورخ اول دسامبر ۱۹۲۰ خویش عنوانی لنین چنین نوشت که : «من بنوست بزرگ خود ، صدر لنین به مناسبت پایان مذاکرات در کابل در بساره برقراری مبانی مناسبات حسن همجواری و دوستانه بین دو کشور تبریک می گویم .» سپس در نامه مزبور نوشته شده است : «نظر باینکه دولت جمهوری روسیه شوروی تمایلات واحسان خیر خواهانه خود را برای

اکتوبر کبیر، صلح و

اسمعیل معشور

همزیستی مسالمت آمیز

طی شصت و سه سالی که از پیروزی انقلاب کبیر اکتوبر (این عظیم ترین حادثه حیات بشر) میگذرد، جمهوری انقلاب مکتور یعنی کشور شوروا راه بر عظمت و تاریخی پیموده است. این راه با وجود دشواری هایش سخت پرافتخار است. شروع و مطلع این راه افتخار آمیز و افتخار آفرین از حمله قهرمانانه کارگران، سربازان و ملوانان انقلابی پتروگراد (لنینگراد امروزی) به کلخ زمستانی آغاز گردید و بعد از عبور از میلهای نبرد علیه چارده دولت متجاوز، مداخله گر امپریالیستی و جنگهای داخلی بر ضد مقاومت طبقات سرنگون شده، از مشکل ایام مبارزه در راه احیای اقتصاد ویران شده و ایجاد فرهنگ و اقتصاد نوین سوسیالیستی، از صحنه ها و حوادث نبرد جانباخته خلق شوروی علیه طاعون فاشیسم هتلری، و از سالهای حماسه آفرین باز سازی ویرانی های جنگ دوم بین المللی به تکوین چنان کشوری رسید که هم در روند انقلاب و جنبش آزادیبخش جهانی هم در حفاظت صلح جهانی و هم در نوسازی انقلابی جامعه بشری بزرگترین نقش را بازی کرده و در رشد جامعه بشری و پیش برد انقلاب علمی و فنی به سود انسان نقش هر چه بزرگتر و برجسته تری را ایفا می نماید.

بتاریخ ۲۵ اکتوبر بانه تقویم جدید هفتم نوامبر ۱۹۱۷ در هنگام شب در بجهوه قیام مسلحانه انقلابی در قصر سمونتی دو مین کنگره شوروا های نماینده گان کارگران و سربازان تشکیل یافت. ششصد و پنجاه نفر نماینده از تمام نقاط کشور برای اشتراک درین کنگره به پتروگراد آمده بودند. کنگره دوم شورواها انتقال تمام قدرت حاکمه را به شورواها اعلام داشت و رسماً این قدرت را به شورواهای نماینده گان سراسر کشور سپرد. آری بزرگترین حادثه تاریخی که بجان امپریالیسم و ارتجاع لرزه مرگ را افکنده بود تحقق یافت. درین تاریخ و درین محفل شکل اداره آینده اولین دولت کارگری و دهقانی بی ریزی شد. بتاریخ ۲۶ اکتوبر (هشت نوامبر) ولادیمیر ایلیچ لنین، پیشوای حزب و رهبر انقلاب در کنگره دوم شورواها حضور یافت. لنین در حالیکه همه شاملان کنگره بحالت ایستاده به سخنان او گوش می دادند از همه اولتر دربارۀ صلح سخن گفت

در حین حدوث انقلاب در روسیه جنگ دوم جهانی بشدت ادامه داشت و روسیه تزاری نیز با همه قواء درین جنگ اشتراک داشت. رهبر انقلاب کبیر اکتوبر به کنگره پیشنهاد کرد که پیامی خطاب به تمام مردمان جهان و دول داخل جنگ درباره پیشنهاد متارکه فوری در تمام جبهه های جنگ به تصویب برسد زیرا مسئله صلح میرم ترین و حادث ترین مسئله روز بود که توده های میلیونی زحمتکشانش تشنه آن بودند. کنگره پیشنهاد لنین را در مورد صلح به تصویب رسانید. اینک طوری که می بینیم اولین اقدام اولین دولت کارگری و دهقانی اقدام صلح جویانه بود و این درست در نقطه مقابل سیاست جنگ و تجاوز امپریالیستی قرار داشت در فرمان مربوط به صلح تصریح شده بود که جنگ بین ملل، بزرگترین جنایت علیه بشریت است باید بیاد داشته باشیم که فرمان صلحی که در دومین کنگره شورواها تصویب رسید اهمیت زوال ناپذیر تاریخی داشت و دارد. از همان روز تاکنون دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی پیوسته مدافع صلح و خدمت گزار پیگیر صلح در جهان میباشد و عکدا این دولت مترقی و انقلابی خواستار جدی دوستی بین ملل مختلف جهان میباشد.

و این اقدامی که در روزهای اول پیروزی انقلاب کبیر اکتوبر در راه تامین صلح صورت گرفت در پیروی آنکه با مخالفت جدی محافل امپریالیستی و جنگ طلب مواجه شد به همه جهانیان صلح جویمت صلح جویانه کشور جوان روسیه شوروی را به وضاحت نشان داد. در منشور صلح لنین که بتاریخ هشتم نوامبر (۲۶ اکتوبر) به تقویم آلمان) به تصویب رسید به مردمان و دولت های سراسر جهان که داخل جنگ بودند پیشنهاد می نمود که بیدرتک درجبهات جنگ را متوقف و آتش بس را اعلان نمایند و به مذاکره در باره برقراری صلح بپردازند. این متن (منشور صلح) از راه پستی شوروی باندا، همه بشنود، همه بشنود، همه بشنود، بخش گردید. و این درست سال چهارم می بود که جنگ بین المللی اول با خونریزی و ستیز میان کشورها توسط امپریالیست های ستیز گر آغاز شده بود و آنها میخواستند که جهان را میان خود تقسیم نمایند؟ درین جنگ کمروسیه پورانس و آلمان و انگریش -

هنگری، ترکیه با ایتالیا و غیره داخل بودند خون هزاران انسان بیگناه ریخته شده و ریخته میشود و روز تاروز سیرازه اقتصاد کشور های داخل جنگ راز هم میباشند، تولیدات به حداقل تنزل کرده بود و هنوز هم در حال تنزل بود و ازین سبب محصولات غذایی بیوسته روبه کاهش بود و فحطی هم فرا رسیده بود، ابعاد بدبختی وسیع روزی خلقها هر چه بیشتر وسیع و عمه گیر میشد، عمه مردمان اعم از روش ها، آلمانی ها، فرانسوی ها، ایتالیایی ها، انگلیسی ها و موجز اینکه همه خلقهای داخل جنگ تشنه در آنوقت بزرگترین آرزوی شان صلح و پایان دادن به انسان کشی بود. منشور لینی صلح که به برکت پیروزی انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر به نشر رسید این خواست میرم خلق ها را بدرستی جوابگو بود، دوست جوان شوروی در منشور صلح اعلام می داشت که: «ادامه این جنگ را که انگیزه اش عبارت است از تقسیم خلق های ضعیف میان ملل زورمند و نروتمندی که این خلق ها را مغلوب خویش ساخته اند بزرگترین تبهکاری علیه جامعه انسانی می شمارد.» دولت کارگری و دهقانی شورواها به تمام مردمان شامل جنگ صمیمانه پیشنهاد می کرد برای انعقاد یک قرار داد صلح عادلانه و دموکراتیک یعنی صلحی که بدون غصب و الحاق سر زمین های دیگران و بدون الحاق قهری خلق های ضعیف بخویش و بدون دریافت غرامات، بیدرتک به اقدام بر خیزند. در عین زمان دولت جوان شورواها بصراحت اعلام می داشت که شرایط یکجانبه را در مورد تامین صلح بردیگران تحمل نمی نماید و بکمال صداقت حاضر است تا پیشنهادات و شرایط هر یک از کشور های ذیدخل را مورد مطالعه جدی قرار دهد. عکدا منشور صلح لینی بیانگر احکام بنیادی سیاست همزیستی مسالمت آمیز یعنی سیاستی بود که برای اولین بار در تاریخ جهان، بطور رسمی سیاست خارجی یک کشور دنیا اعلام میشد و این دولت عملاً میخواست با پیگیری به تحقق آن بپردازد منشور صلح به همه کشورها اذعان می داشت که کشور تازه پدید آمده سوسیالیستی هرگز هوا دار جنگ نیست، بلکه صلح می خواهد. صلحی پایدار و طولانی، عکذا درین منشور تصریح شده بود که دولت جدید تشکیل

شورواها هرگز اهداف تجاوز کارانه و استیلا گرانه ندارد و نسبت ماهیت خویش نمی تواند داشته باشد. در منشور صلح لینی بصورت موجز و پر- مفهوم همه سیاست کشور شورواها در قبال جهان خارج و خلق های سراسر گیتی تصریح شده بود چنانچه در بخشی از آن گفته میشد که دولت شوروی با هرگونه سیاست الحاق گرانه و استیلا گرانه دشمن آشتی ناپذیر است و هر- جنگی را (منجمله جنگ جهانی اول) که هدف آن تصرف اراضی مردمان ضعیف باشد تبهکاری می داند و پیشنهاد میکند که دیپلوماسی سری کنار گذاشته شود. زیرا زدوبند غارتگرانه برای استیلا بر خلق های دیگر در قرار داد های سری که بمتون آنها از خلق ها پنهان میگردد، صورت میگیرد. دولت شوروی برای شان دادن نمونه و سر مشق درین زمینه، خود پیشقدم میشود بد معنی که دیپلوماسی سری را برمی اندازد و تمام مواد مربوط به غصب اراضی دیگران را در قرارداد های سری دولت تزاری و پس از سقوط دولت تزاری در قرار داد های سری دولت موقت، قید شده بود. بطور مطلق و فوری ملغی اعلام می دارد و به انتشار متون قرار داد های سری می پردازد. لذا طوری که دیده میشود اصول دموکراتیک و صلح دوستانه سیاست خارجی دولت شورواها در عهد اولین فعالیت های بین المللی تبلور می باشد.

جهان ما جهان قرن بیستم، جهان او جگری نیست های رهایی بخش ملی، دستخوش تحولات شگوفی است. تحت تا لیر فعالیت های جهانی برابنکار و بر نمر اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که دوش به دوش دیگر کشورهای سوسیالیستی برادر برای استقرار صلح پایدار و مطمئن در سراسر جهان، به صورت پیگیر و خستگی ناپذیر کار و بیگار میکند. در در عرصه جهانی و بین المللی که نسبت موجودیت سلاح خطرناک و تباہ کن هستون، تصادم بین المللی را در بردارد، به کاهش می گزاید و دوران جنگ سرد به فرجام خود فریب میشود. اندیشه ضرورت صلح و برقراری مناسبات همزیستی مسالمت آمیز میان

روسیه شوروی و کشور های سرمایه داری از همان نخستین روز های پیدایش دولت کارگری و دهقانی شورا ها ، بمنابہ خط سرخی در سراسر آثار و سخنرانی های ولادیمیر ایلیچ لنین بنیان گذار دولت شوروی ، درباره سیاست خارجی ، متجلی است .

اگر اولین اوراق تاریخ شکوهمند انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر را ورق بزنیم بلا فاصله پس از اولین لحظات پیروزی انقلاب سوسیالیستی اکتوبر لنین و دولت شوراها تحت رهبری او ، کامیابی برداشتند تا به یک صلح پایدار و بادوام دست یابند و مناسبات بین المللی را بر پایه پذیرش واقعیت نوین یعنی این واقعیت استوار سازند که در پهنه گیتی کشور هایی با نظام های اجتماعی گوناگون در کنار هم بسر می برند و در چنین جهانی مناسباتی که میتواند و باید میان کشور های سوسیالیستی نوپدید و کشور های سرمایه داری پیرامون آن برقرار باشد مناسبات اقتصادی مسالمت آمیز و ارتباط و امداد تجارتي و فرهنگی است ، نه مناسبات دشمنی جنگ و ستیز و گر تاریخ گواهی می دهد که در نخستین سالهای پس از تاسیس دولت شوراها تحقق اهداف بالا میسر نمی گردید ازین باعث بود که موضوع گیری زمامداران آن زمان انگلیس ، فرانسه و ایالات متحده امریکا این بود که نمی خواستند به همزیستی مسالمت آمیز با سوسیالیسم تن در دهند . چنانچه یکی از رجال سیاسی انگلیس (ونیستون چرچیل) در کتاب خاطرات خود متذکر شده بود که سرمایه داری در صدد آنست تا : « بلشویزم را در گهواره اش خفه سازند » . روی همین ملحوظ کشور های امپریالیستی به پیروی از سیاست فوق طی چند سال علیه جمهوری جوان شوراها به تهاجمات مسلحانه دست می زدند . این حقیقت که جمهوری جوان شوروی قهرمانانه بمقابل تهاجم چارده کشور امپریالیستی یا حفظ این حقیقت که آنها به مراتب قوی تر از کشور شوراها بودند استقامت نمود و یورش های جنگی چرچیل ها ، کلمانوسوا ، ویلسون ها و دست نشاندهگان و دست افزارها ایشان علیه کشور قهرمان کارگری و دهقانی شوراها به چه شکست تنگینی انجامید همه گمان از آن بخوبی آگاهی دارند .

سیاست همزیستی مسالمت آمیز و مبارزه پیگیر برای استقرار صلح پایدار و طولانی در پهنه گیتی ، برعکس ادعاها و التراآت اردوی الفترگر امپریالیستی ، « سیاست موتی » و « مانور » دولت اتحاد جماهیر شوروی نیست بلکه این عبارت از سیاستی است که الزامات ماهیت و مجموعه جهان بینی سوسیالیسم علمی ناشی میشود چو اینگوی منافع حیاتی جامعه سوسیالیستی میباشد .

یکی التراآت دیرینه ، جعلی و کهنه ، ضد شوروی و ضد کمونیستی که از طرف منابع متجاوز و دروغگوی امپریالیستی پیوسته پخش

شده و پخش میشود اینست که گویا دولت سوسیالیستی نقشه های تجاوز کارانه ای دارد بدین معنی که گویا می خواهد با توسل بزور و از طریق تهاجم مسلحانه به کشور های دیگر ، اهداف خود را بدست بیاورد ! چه این پاره سرایی ها برای آن اشخاص چیزنه فهمی نشر میشود که اندوخته و تصویری درباره بینش واقعی ، تئوری و پراتیک ، نقشه ها و هدف های کشور های سوسیالیستی ندارند ، این پندار واهی که گویا استقرار سوسیالیسم از طریق خارج به یک کشور مانند اتمت وارداتی امکان دارد ، باسرا بی تئوری و پراتیک

جمهوری جوان شوروی داشتند بحکم واراده خلق شوروی ، دولت و زعامت حزب بلشویک ها با آدان قرار داد صلح منعقد ساخت ، ولی دولت های امپریالیستی چون فرانسه ، انگلیستان ایالات متحده امریکا و جاپان علیه جمهوری صلح خواهر سوسیالیستی شوروی بچنگ برخاستند امپریالیست ها چنین می پنداشتند که چون کشور روسیه مدت چار سال متواتر داخل جنگ بود و همه نیرویش متلاشی شده است نمی تواند که بمقابل آنها مقاومت نماید . علاوه از آنکه امپریالیست ها مستقیماً شروع بمداخله نمودند ، در پهلوی آن ضد انقلاب داخلی مانند نمایندگان ملاکان

چهره یی از سربازان دلیر شوروی که قهرمانانه از زمین خویش و انقلاب کبیر اکتوبر دفاع نمودند .

درین هنگام در اعلامیه ای از طرف کشور های متجاوز گفته شد : « ... متفقین باید از فرصتی که دست داده است استفاده کنند و کنترل خود را بر سایبریا برقرار سازند ، زیرا در آینده ممکن است چنین فرصتی دست ندهد ... » در تابستان همان سال قوه های انگلیسی در صدد تسخیر باکو برآمدند و فرانسه در بندر او دیسه قوه پیاده نمود (او دیسه در بحیره سیاه واقع است) با تشریح فوق دیده میشود که کشور شوراها از چار طرف تحت محاصره و تجاوز امپریالیسم قرار گرفته بود . درین وقت است که همه خلق های آزادی خواه و صلح خواه و زحمتکش روسیه جهت دفاع مین سوسیالیستی خویش بیا می خیزند و مداخله گران و تجاوز گران را به شکست کامل مواجه می سازند . خلق شوروی به امپریالیست ها بشکل بسیار مانع کننده ای میمانندند که حتی از نظر منافع خود آنها ، عاقلانه تر این خواهد بود که اسلحه را کنار بگذارند و این حقیقت سوسخت را قبول کنند که در جهان شوروی به میان آمده است وجود دارد و وجود خواهد داشت که نظام اجتماعی ، اقتصادی و سیاسی سوسیالیستی در آن مسلط است . دولت صلح خواه شوراها هم قبل از حمله مسلحانه کشورهای امپریالیستی هم در جریان این حمله و هم بعد از آن صادقانه پیشنهاد نموده بود که میان آنها و کشور انقلابی روسیه شوروی روابط سیاسی و اقتصادی و تجارتي برقرار شود . تعداد پیشنهاد های صلح دولت شوروی به کشورهای مذکور از سال ۱۹۱۸ تا سال ۱۹۲۱ به بیست پیشنهاد می رسید . لنین در سال ۱۹۲۰ - ۲۱ نوامبر پس از تارومار شدن حمله ناکام کشور های متجاوز امپریالیستی چنین گفت : « ما اکنون نه تنها از تنفس برخورداریم بلکه به مرحله تازه ای نیز رسیده ایم که در آن موجودیت بین المللی مادر شبکه کشورهای سرمایه داری ، بطور اساسی تامین شده است ... درین هنگام است که دورانی آغاز میشود که به گفته لنین « کشور های سوسیالیستی و کشور های سرمایه داری در کنار هم خواهند ایستاد » . لنین زیم و رهبر انقلاب کبیر اکتوبر پیوسته خواهان صلح همزیستی مسالمت آمیز و ایجا در روابط برابر تجارتي و اقتصادی با کشورهای دیگر منجمله کشورهای سرمایه داری بود .

و سرمایه داران روسی را کمک می نمودند تا به اقدامات مسلحانه علیه دولت جوان شوراها بپردازند در بهار سال ۱۹۱۸ نیروهای نظامی انگلیس و امریکایی در بندر مورمانسک و آرخانگلسک واقع در شمال روسیه پیاده شدند هم چنان روز پنجم اپریل ۱۹۱۸ جاپان در بندر ولادی و استوک قوه پیاده نمود سه ماه بعد ازین واقعه عساکر امریکایی تحت فرمان جنرال گروس نیز به ولادی و استوک رسیدند .

سوسیالیسم علمی تضاد فاحش دارد . حال به دوام بررسی خویش از وضع جهان و کشور جوان شوراها پس از نشر منشور صلح بپردازیم دولت های امپریالیستی در مقابل این خواست شریفانه دولت انقلابی روسیه شوروی (منشور صلح و قطع فوری جنگ) نه تنها موضع گیری مشابه نکردند بلکه در مقابل آن از سکوت محض کار گرفتند و کشورهای امپریالیستی پلان و نقشه مداخله گرانه علیه

سیاست همزیستی مسالمت آمیز طی سراسر دوران پس از در گذشت لنین از جانب حزب عمیقاً بررسی و تدوین شده است . در همان اواسط سالهای سی قرن حاضر با استحکام و نیرو مندی دولت شوروی توسعه فعالیت نیروهای ضد جنگ و تقویه نفوذ و تاثیر احزاب کمونیست در کشورهای سرمایه داری میسر امکان جلوگیری از جنگ جهانی جدید و ضرورت مبارزه سرسختانه بقیه در صفحه ۵۴

سلفوینودر آتش جنگ می سوخت

رووف راصع

غرضی در شهر بود-هنگامه‌پی پیا خواسته بود

ودراین روز گروه گروه از مردمی که در هم آمیخته بودند فریادمی کردند، می غریبند میلویدند کشتار می کردند، و خود کشته می شدند، و فاجعه بزرگ انسانی پی راهر لحظه بیشتر هستی میدادند سیلابی از خون براه افتاده بود- هر جاو هر طرف خون بود از کشته ها پشته ها ساخته بودند و فریاد ها و غریو ها و ضجه های سر بازان رزمنده باناله مداوم زخمیان و آسیب دیدگان درهم پیچیده بود و ولوله بزرگی را براه انداخته بود.

هیچکس به دیگری نمی اندیشید و همه دریک اندیشه غرق بودند، اینکه چگونه و با چه وسیله خودرا نجات دهند اما در آن میان، در آن هنگامه هنگامه زا فقط یکمرد بود که دگر دوستی را جایگزین خویشتن دوستی قرار داده بود و هرگز به خوداندیشه پی نداشت. او- هاندی دونات بود- مردی که در آن روز اشک در چشمش لانه داشت و غصه آدم های که در خاک و خون می غلطیدند- احساسش را بر انگیخته و جدانش رابه درد آورده بود.

او- این مرد تاجر پیشه که از شهری به شهر دیگر ره می زد واز دیاری به دیاری دگر بار سفر می بست تاجسی رابه فروش رساند واز آن نفعی برای خود بردارد، در آن روز در صحنه کار زار خونین سلفوینودر برابر زخم دیدگانی که بی تا بانه فریاد برمی- آوردند و کمک می خواستند بادیدن مصدومینی که در زیر پای اسپها و آدم ها لگدی شدند و قدرت حرکت نداشتند و در برابر آنها پی که خون شان خاک نرم زیر پای شان راسرخ گون می ساخت و هر لحظه به مرگ نزدیک می شدند تاب نیاورد ساز خود بیخودشدو فریاد برآورد که ای مردم دست از جنگ بردارید زیرا ما همه برادریم و بعد خود کارو بارش را کنار گذاشت- یک گروه نجات زخم خوردگان را فراهم آورد زخم بست بانسمان کرد خون ریزی ها را بند آورد

تا می توانست زندگی هارا از کام مرگ بیرون کشید. و بعد دونات به سران کشور هانامه نگاشت- با آنها تماس گرفت تا موفق شد و خورشید سرخ بود که در خدمت انسان و

انسانیت فرار گرفت. روانش شادباد هانری دونات ابر مرد بزرگ تاریخ در زمینه های نیکواندیشی و نیکو کاری-

فاجعه های بزرگ زندگی انسان هرگز در جنگ خلاصه نمی گردد حادثه او را خبر نمی کند و بشر با همه توانایی و نیروهای شگرف علمی اش باز هم در برابر طبیعت مقهور است.

آنجا که رود خانه ها سر به طغیان می گذارند، سیلاب ها براه می افتند کشتزار های وسیع را در کام خود فرو می برند و آبادی هارا به ویرانی مبدل می کنند، آنجا که کوه ها آتش می افشانند، زمین را می لرزانند و سریناه هارا با پناه گزینانش یکجای به خاک و خون می غلطانند آنجا که خشکسالی ها فحطی را بوجود می آورد، فحطی ها گر سنگی ها را و گر سنگی های دوامدار بیماری هاو بالاخره مرگ راو آنجا که فقر بیداد می کند و جمعی انسان درمانده- جمعی کودک خانواده از دست داده و جمعی زن و مرد و پیر و جوان از هستی افتاده با چشم گریان دست طلب و استمداد به سوی بشریت دارند چی کسی به آنها کمک میرساند؟ بدون شک سره میاشت ها این کانون های خیره اندک در چنین حالاتی بدون در نظر داشت مرز های جغرافی، بدون در نظر

گیری تبعیض های رنگی و سیاسی و اجتماعی دست یاری به سوی این بینوایان دراز می نمایند و زندگی های شانرا از نو باز سازی می کنند و خنده را بر لب ها می نشانند موجودیت این سازمان هادر سطح جهانی بزرگترین و روشن ترین نهاد است از اندیشه های انسانی و کشمکش های معنوی بشری در دوران های که خون و آتش عده جنگ او- ران دیوانه و بیمار در میان اقوام و ملل جهان است.

• • •

در کشور ما این سرزمین نیک اندیشان و نیک پنداران تعاون و مدد دهی و همکاری در راه خیر تاریخی به درازی زندگی آزاد مردان و آزاد زنان آریانای کهن دارد. مردم ما هرگز در هیچ دوره و زمان و هیچ مقطع و برش از زندگی ملی خود در برابر مصیبت های جمعی مردم بیگانه و بی تفاوت نبوده و حس نوع پروری و انسان دوستی را در نهاد خود پرورده اند.

به همین اساس وقتی جمعیت افغانی سره میاشت با اهداف عالی انسانی خود در کشور ماهسته گذاشته شد و نقش آن برای مردم زدودن الام انسانی آگاهی گردید بیدریغ سیل کمک های نقدی و جنسی مادی و معنوی به سوی آن سرازیر گردید و هر فرد این کشور کوشید به نوبه خود در فعال نگهداشتن این سازمان سهمی در خور توان داشته باشد. بقیه در صفحه ۵۳

هنر

او

هنری

روانشناسی

اودغه شی هنری اثر ته یوشان لوپتیا هڅونه اوسمت نیول وربیسی داروپا په هنری تاریخ کی انیسیم به کلاسیزم پی راغلی او دهغه پیل دنولسمی میلادی پیری د دوهمی اودریمی لسیزی څخه دی دکلاسیزم هنری اسلوب د «کلاسیکوز» د لاتینی ریشی څخه چی دنهونی او سر مشق معنی ورکوی. دغه اسلوب په ۱۷ او ۱۸ پیړیو کی دمطلقه سلطنتو نو په وخت کی مرسوم اومتداول و دفرانسی نا متو درباری شاعر «لوآلود» شعر په هنر کی «۱۶۷۴» ددغه اسلوب تشوری بیان کړه او درومیانو او یونانیانو لرغونی هنر دهغه سرمشق دی خو ورځنی مسایل او ورځنی روحيات د زمانی دشرايطو سره سم په هغه کی اوس اوس انعکاس موندلی دی .

رومانتیسیم د دوو منبعو څخه منځ ته راغی لومړی دملی ستم، اشرايفت اوفیودالیزم پر ضد دخلکو آزادی غوښتونکی جنبشونه، دوهم دفرانسی د نوسمی پیری د انقلاب د نتایجو څخه چی ویی تشوگرای دخلکو غوښتنوته په زړه پوری ځواب ورکړی دخلکو دپرگنو ناامیدی اودغه موضوع په رومانیزم کی ددوو جریانونو

دراک سبب شوه، ددغودوو جریانونو څخه یوه یو پانگوالی نظام څخه د خلکو یاس او په عین حال کی دنویو ولسی او انقلابی جنبشونو څخه ډار، اوبه دی توگه پدغه جریان کی یو طرفه ده اوعیبونه یی تشریح کیری خو دهغه مترقی ونډه نه تشریح کیری. څو یوبل جریان هم په رومانیزم کی شته چی مترقی او انقلابی جهت او د فیو د الی اشرايفت اویانگوالی په وړاندی د خلکو هلی ځلی دی اوستر هنرمندان لکه «بایرون» «رسی بیش شلی»، «ویکتور هوگو»، «ژرژساند» په پوښد کی آدم میسکی ویچ په مجارستان کی شاند ورپه تفی، د روسی څخه ایله یف فرانسوی نقاش لوژن دولا کروا، روسی شاعر بروسوف، پولندی آهنگ جوړونکی شوین، فرانسوی آهنگ جوړونکی لیست اوداسی نور ددغه دوهم مترقی جریان نمایندگان دی .

سره له دی چی ددغه جریان استه تیک ارمانونه هم ځینی وخت خیالی بندارونه درلودل اوهغه څیری چی دغه هنرمندان پخپلو آثارو کی هستول غیر کوی خو هغوی د پانگوالی دننه تضادونو او تناقضاتو باندی پوهیدلی و. اود خلکو د جنبش سره مینه درلودل اود هغوی لیدنه شاته نه و منځ ته متوجه و. رانلونکی ته یی نظر درلودی .

ناتورالیزم نه یواځی یو اسلوب بلکسی داسته تیکو نظر یا تو یوسیم دی چی د نولسمی پیری په دوهم نیمایی که منځ ته راغی اودهغه بنسټ د پوزتیویزم فلسفی مکتب دی چی او-

گوست گنت، هربرت سپنسر اونورو منځ ته راوړی و .

ناتورالیزم یا طبیعت گرایی د واقعیت په دننه کی تلل خپله دننده نه بولی بلکی په تصادفی توگه دانفرادی شیانو او پدیدو په کابی کولو ځان تیربسی دځینو کسانوله خوا امیل زولا، ددغه مکتب او اسلوب دنهاینده په تسوگه پیژندل شوی دی . سره له دی چی پورتنی څیره سمه ده خو «زولا» هنری ځلاکیت دهغه تیوریوکی نظریاتو سره تضاد لری او دغه موضوع د طبیعت گراییانو دگتنی اواسته تیکو نظریاتو د تناقض ښکارندوی دی . «زولا» خپل تیوریسک نظریات پخپلو آثار وکی لکه «تجربی رمان» ۱۸۸۰ او په ښودنه کی طبیعت گرایی ۱۸۸۱ بیان کړیدی زموږ په عصر کی په هنر کی طبیعت گرایی یو ځل بیا سرپورته کړی اوداوار یی آند طبیعت گراییانو د تیوریکي سنن څخه هم پښه اوږده کړی ده دن ورځی طبیعت گراییان عموما دپوزیویبی نظام دصفت گونکوبه ډله کی ولاړدی ددوی دمکتب اوچت صفت فزیولوژیزم دی . یعنی په هنر کی دمبتدلوخندا لرونکو شکلونو ټول، د ملو درامیزم افراطی بڼوته توجه، ظاهری شکلونوته توجه، دغه اسلوب هم په مستقیمه توگه اوهم په غیر مستقیم توگه په ټولنه کی د تحریک قوه له منځه وړل غواړی او همدا رنگه دټولنیزی جگړی څخه لیری والی ته خلک را بولی اودنورو دخوښیو اوغمونو په وړاندی یی بی تفاوتی ته هغوی اودځاوری مابانه ژوند ته یی نږدی کوی اود بڼی گراییانو مکتب سره نږدی والی لری .

اوس ښایی چی د بڼی گرایی «فودمالیزم» په هکله وغږیږو . دغه مکتب هم یوهنری اسلوب دی چی د هنر د بڼی او استه تیک اړخ باندی دپرزوراجوی، د بڼی گرایی مقوله دواقع گرایی اسلوب مقابل اسلوب دی چی وروسته به یی وڅیړو په اوسنی پوزیویبی هنر کی بڼی گرایی دپراوچت مقام لری بڼی گرایی دنو لسمی پیری په پای او دشلمی پیری په پیل کی منځ ته راغی اوبه لویدیځو پانگوالی ټولنوکی یی پیل پیل شکلونه ونیول لکه فو توریزم، کوبیزم، سورالیزم، فو ویزم، تاشیزم، استراکسیونیزم، اکبرسیونیزم او داسی نور . ددغو ټولو بیلا بیلو جریانونو مشترک اړخ (سره له دی چی د هنری اسلوب اوکتی له پلوه ځنی فرقونه لری دادی چی هنر دبهرنی ریشینی نړی په وړاندی دروی او په هنری اثر کی د شکل، تقدم او خپلواکی باندی معتقد دی . په دغو مکاتبو کی دغه یوشان نظر تل لیدل کیری او هغه دا چی هنری آفرینش اوهنری اثر د عملی فعالیت څخه تش دی اود هغه جریان دبشری عقل تابع ندی اوددی لپاره

چی هنری خوند د ټولنیزو موضوعاتو او د ژوند د آرمانونو سره اړیکی نلری، داشکالو مجرده لوبه ده او دهنرمند ذهن مجبورندی چی دواقعیتونو څخه پیروی وکړی اودبهرنی نړی واقعیتونه اصولا دهنرمند لپاره کوم لید او بند نه رامنځ ته کوی اودهنرمند ذهن کولای شی چی د دغو معرفتی او سنجشی ملا کونو څخه ځان آزاد کړی .

پدغه ایډالستی کتنه کی، پیری مبالغی کیری ځکه داچی داسمه څیره ده چی د هنر مند ذهن اودهغه هنری حسیات د هنری اثر په هستولوکی ستره برخه لری خودغه کار دخوښ سړی تر پوی پوری نشی رسیدلای داهم سمه ده چی واقعیت کټ مټ په هنری اثر کی منعکس کیدای شی اود هغه دشخصیت دڅرنگوالی پوری اړه لری ولی واقعیت تر ټولونه اوچت دی دنو- آوری) په شکل کی سمه ده خو په مضمون کی نوی هستول پر هغه تقلم لری اوددغو دواړو تلازم باید مراعات شی، یعنی مو د نشو کولای چی د هنری اثر ټولنیزه اغیزه له منځه یوسو. باید دلته وویل شی چی زموږ اعتراض په شکل باندی نه بلکی شکل گرایی باندی دی دادی اوس باید دریا لیزم یا واقع گرایی په باره کی لږ څه وغږیږو. ریا لیزم دلایتنی ریشی یعنی «ویالز» څخه منځ ته راغلی چی کولای شو هغه دواقعی په توگه وژباړو .

کله چی د ریا لیزم د پیاوړتیا او منځ ته راتک تاریخ ته څیړشو لیدل کیری چی دهغه مرکبه عناصر اولکری گرایشونه دهنر په لومړنیو تکاملی پړاوونو کی منځ ته راغلی دی خودریا لیزم اسلوب د یوه خاص هنری اسلوب په توگه د «رومناس» په دوره کی منځ ته راغلی دی او د «سروانتس» او شکسپیر آثار ددغه حقیقت ښکارندوی دی دغه هنر دنولسمی پیری په نیمایی کی یی ساری پیاوړی شو اودسندال، بالزاک دیکتور، هوگات، دومه، گوگول، تورگینف، تولستوی انتقادی ریا لیزم ته رسیږی. ددوی په آثارو کی داشرايفی، فیودالی اویانگوالی نظامونو عیبونه رسوا شوی دی اود افرادو د دموکراتیکو اندیشینو او د هغوی د ټولنیزی او فکری پیاوړتیا لپاره ستر خدمتونه سرته رسوی .

په ریا لیزم کی د ټولنیزو او تاریخی پدیدو سره دمسوولیت اوچت احساس څرگند کیری . دپورتنی بحث څخه وروسته اوس کولای شو دهنر په هکله یوصائب نظر ولرو اوهمدارنگه لاندی دری اصولو نه هم زموږ په وړاندی ودریدل .

- ۱- دخلکو دپرگنواوهنراړیکی
- ۲- دهنر طبقاتی چابنداری .
- ۳- هنر دهنر لپاره مسئله .

سلسله گفت و شنودها و نشست های اقتصادی ژوندون در زیر نظر

یک بررسی همه جانبه از عمل بروز اختلاف میان:

عروس ها و خشوها، زنان و شوهران جوانان و سالمندان

داود پنجشیری :
برداشت فشرده و سطحی از موازین ایدئالوژی همانگونه که فکتورهای معین و مشخص در ارتباط به فضای اولی به عنوان یک کل در این مساله به حیث یک جزء آن بشمار میاید فکتور اقتصادی به عنوان یک فکتور عمده و سایر فکتور هابه عنوان اصل های قابل ملاحظه در چگونگی مسایل خانوادگی باید در نظر گرفته شود و نه آنکه در بست مورد تردید قسیرار گیرد چنانکه در این جدل برخی از رفا چنین کردند.

یکی از انتقادات آید بالوک های دنیای بورژوازی عم همین است که سوسیو لوژی مترقی صرف بر روی فکتور اقتصادی تکیه کرده و سایر فکتور های روانی را به صورت قطع از نظر می اندازد.

در همین زمینه استدلال های فراوانی هم صورت می گیرد که گویا فلسفه مترقی صرف سر عنصر اقتصادی تکیه دارد که این فقط یک برداشت فشرده و سطحی از موازین ایدئالوژی مترقی است و نه برخورد خلاق و همه جانبه و با ابعاد نهایت و وسیع و علمی آن . پوهاند امین:

گفته های پنجشیری رادزمینه تاثیر مسایل زیربنایی بر مسایل روبنایی و در این شمار چگونگی وضع روابط خانوادگی کاملاً به تأیید می گیرم و به عنوان اشاره به آن می افزایم که ما نمیتوانیم از فکتور روانی و تاثیر پذیری های عاطفی حتی در مواردی که بهبود اقتصادی نیز در سطح خانواده و اجتماع تحقق یافته باشد چشم پیوسته در شرایط کنونی من خیلی از مشاجرات خانوادگی و کشیدگی های میان زن و شوهر و عروس و خشو را در پهلوی عواملی که پیش از این به آن اشاره کردیم در خصوصیات فرهنگی جامعه و شیوه های تربیتی نادرستی میدانم که در میان مردم ما رواج کامل دارد در این جا انگیزه های ناسازگاری و عدم توافق از خرد سالی به اشکال متفاوت در اندیشه های فرزندان خانواده جای داده میشود و نحوه آموزش

- میز گرد ژوندون به اشتراك :
- ۱- داود پنجشیری معاون و استاد پوهنخی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون کابل
  - ۲- دکتور محمد آصف زهین استاد پوهنخی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون کابل
  - ۳- پوهاند محمد امین استاد پوهنخی تعلیم و تربیه پوهنتون کابل
  - ۴- پوهنموی رفیه سلطانه استاد پوهنخی تعلیم و تربیه پوهنتون کابل
  - ۵- میر ناصر الدین کلیم قاضی در محکمه فامیلی
  - ۶- نجمه منشی زاده قاضی در محکمه فامیلی
  - ۷- لینا پولنل معاون تدریسی لیسه عالی سوریا
  - ۸- عبدالحق واله آمر شعبه ترجمه ملل متحد
  - ۹- حلیم تنویر دایرکتر پروگرام تلویزیونی زن و جامعه
  - ۱۰- انیسه اریب معلم در مبارزه بابتی سواد
  - ۱۱- سیما وائین انودی پرودیو سر پروگرام تلویزیونی زن و جامعه
  - ۱۲- میلحه صادقی معلم مکتب لامعه شهید
- و تعدادی از اعضای گروه مشورتی ژوندون در هتل انتر کاننتینتال کابل دایر شده بود .

سیاسی و اجتماعی ، فرهنگ و هنر ، نوجوانان ، جوانان و خانواده ها

در زیر ذره بین نقد و انتقاد

به گونه ای است که دختر و پسر آماده ازدواج در زیر تاثیر تلقینات فراوان چنین می اندیشند که پایه اساسی خوشبختی آنان به میزان حاکمیت و مسلط بودنشان در همسر بستگی دارد و به این ترتیب هر دو واحد از دواج از همان آغاز پیوسته زندگی مشترک به جای اینکه به توافق و هم اعتنی و هم فکری و مشوره و تبادل نظر و تصمیم گیری بر اساس میل طرفین و احترام به خواست همدیگر به اندیشند، در فکر آنند که چگونه و به چه منوال زمام اختیار را به صورت یکطرفه در دست خود قرار دهند، شاهد این ادعایم و رواج هایی است که از دیرباز درده و شهر و به گونه های متفاوت از هم در میان بیشتر خانواده های ما رواج دارد مثلا در کابل در موقع مراسم تخت هریک ازدواج و ازدواج میکوشند بعد تر از دیگری بنشینند و این بدان معنی که هر که بعد تر نشست در زندگی زنانه شوی غالب است و پاینده در هرات عروس و داماد در موقع تخت میکوشند اولتر پای همدیگر را لگد کنند و اندیشه محلی این است که آنکه اول پای خود را روی پای دیگری گذارد مفلوب او نمیکرد و شوهر آندی دیگر از این قبیل که فراوان است و همه در مجموع معنی این را افاده میکند در فرهنگ بومی ما موارد فراوانی است و چو در داری که هر یک انگیزه اصلی بسیاری از ناسازگاری ها در از هم گسیختن رشته های خانواده شده میتواند.

یک اصل روانی دیگر در زمینه خاص ناسازگاری خشو با عروس این است که غالباً خشو هادر زیر ضوابط و شرایطی زندگی کرده اند که در آن کمتر آرزو های شان بر آورده شده و بیشتر بارتج و بدبختی و یاب به قول خود شان با سیاه بختی به همراه بوده است و این عوامل خشو را به مرور عقده مند بار آورده و شرایط روانی و عاطفی اش را در محدودی می فرود داده است که بارو برو شدن به شرایط تازه عروس و برخورداری وی از امتیازاتی که او یعنی خشو در جوانی خود آن را نداشته است عقده های وی را بارز کرده و به صورت غیر شعوری در مقابل عروس خود جبهه می گیرد و نا آگاهانه میکوشد اسباب خوشی های وی را از میان بردارد تا او در واقع بر تری از خود او نداشته باشد.

عبدالحق واله: در زمینه تاثیر گذاری فرهنگ خاص بومی و عتقانات و رسم و رواج هادر شکل دهی مناسبات اعضای خانواده با هم، من نظر پوهاند امین را تأیید میکنم. در این خصوص فقط کافی است محتوای ترانه ها و تصنیف هایی را که در شب زفاف به وسیله خوانندگان و نوازندگان محلی آهنگ های آن به اجرا میاید، مورد کنیم.

محتوای این ترانه هابه جای آنکه ساز باشند امید آفرین باشند و دارای توصیف حالی از خوشی های زندگی در حلقه خانوادگی، پیامده دردها و حرمان ها اند، صحبت از ناکامی و بل بختی دارند و حتی در خیلی از آن ها صحبت از مرگ از فراق از اشک و خون و ناله است در جایی از یک تصنیف می شنویم که از زبان عروس خطاب به مادرش خوانده میشود که در مرگ من چنین بکن و در سوگ من چنان، درگور

من گل بیند از دود بعد از چهل من فلان گونه کار انجام بده و یانده که از این مانند ترانه ها فراوان است.

انگیزه سروده شدن این ترانه ها و اجرای آن در شب عروسی چه میتواند باشد جز اینکه عروس در شرایط خاصی مرد سالاری و شوهر سالاری به سوی سر نوشتی رانده میشود که فرجام آن فاجعه آمیز است و دختر که اندیشه اش در جریان سال حاجتین بار گیری شده است یقینا به خانواده شوهر جز به چشم دشمن نفسی نگردد، به گفته های سالار اعتماد ندارد و هرگز نمی پذیرد که این وابسته گان به شوهر دوست او باشند.

رووف راصح:

تا این جای سخن مسایل مربوط به ناسازگاری و عدم توافق میان زن و شوهر، عروس و خشو و جوانان و سالمندان از دیدگاههای اقتصادی فرهنگی، اجتماعی حقوقی و روانی و عاطفی به بررسی گرفته شد و انگیزه یابی گردید که به صورت یک کل میتوان از آن چنین نتیجه گرفت که اقتصاد در نهاد های زیر بنایی خود دارای فراوان و گاه قاطع در مسایل رو بنایی و چگونگی شکل پذیری آن در رخدای گونه گون اجتماعی و در این شمار خانواده و مناسبات اعضای آن با همدیگر دارد که در همین زمینه علم توانایی های اقتصادی شوهر برای تهیه یک سر پناه مستقل و موجود نبودن زمینه استکاء به خود از نظر عاید عامل عمده بروز اختلافات میان خشو و عروس از سوی زن و شوهر از سوی دیگر شمرده میشود.

از دیدگاه فرهنگی علم سواد و آگاهی در میان اشراف و طبقات جامعه و پائین بودن سطح دانش عمومی به عنوان یک عامل در مشاجرات در سطح خانواده به معرفی آمد و نا همگون بودن و متفاوت بودن میزان سواد زن و مرد عامل دیگر در همین مورد مرد سالاری و شوهر سالاری که ضابطه ای است حاکم در جوامع فیودالی و علم تساوی حقوق زن و مرد در جامعه در این جدل به عنوان سببی دیگر در ناپایداری روابط سالم در میان خانواده هابه شناخت گرفته شد.

از نظر روانی نیز نتیجه سخن این شد که به دلایل فراوان عروس و خشو با بار ذهنی قبلی از سوی در برابر هم عقده مند بار آمده اند جوانان و سالمندان از سوی دیگر که زندگی در زیر یک سقف و گاه و بیگاه تضاد منافع انگیزه برخورد ها، مشاجرات و بگو مگو های فراوانی میگردد که خود موجبی است برای تراکم بیشتر عقده ها و به همین ترتیب از ناهمگونی های جنسی، نابرابری های جنسی و در مجموع عدم شناخت کافی از مسایل جنسی به صورت سالم نیز یاد گردید و از اثر گذاری آن در روابط میان زن و شوهر دلایل فراوان ارائه گردید. به این ترتیب اگر قرار باشد با اتکای به نتایج صحبت گاو شگر راه ها و شیوه های رفع معضلات خانوادگی و ایجاد فضای سالم تر برای

سازندگی کانون های گرم تر فامیلی باشیم ناگزیریم بپذیریم که باید سواد در میان اشراف و طبقات مختلف جامعه مانتعمیم یابد. باید سطح آگاهی همگانی بلند رود و باید زمینه تحصیل و سواد آموزی درده و شهر و در ولایات و روستاها فراهم گردد. باید فرهنگ بومی ما با تمام نمادها و رخ های خود به مطالعه پیگیر گرفته شود تا نکات بد آموز آن که در شرایط کنونی مافوق ندارد دور انداخته شود، باید زمینه تساوی حقوق زن و مرد در عمل و نه در شعار مهیا گردد تا مرد سالاری امتیازات بیشتر را از نظر حقوقی و اجتماعی در اختیار مرد قرار ندهد. باید زمینه کار برای همه افراد مهیا آید تا سطح عاید همگانی بلند رود و هر فرد بتواند در تشکیل خانواده متکی به خود باشد پیاده شدن هر یک و به نمر آمدن آن مستلزم وقت فراوان و طرح و تطبیق پلان ها و برنامه های دراز مدت است اما سخن بر این است که در همین شرایط، یعنی شرایط حاکم اقتصادی و فرهنگی و اجتماعی کنونی با توجه به تمام ضوابط و شرایط مسلط در جامعه و تا پیاده شدن پلان های اکتشافی دراز مدت به عمل چگونه با چه روش و با استفاده از کدام شیوه های عملی میتوانیم از نابسامانی های خانوادگی بکاهیم سخن کوتاه یعنی اینکه در سطح رو بنا چه میتوانیم انجام دهیم که حداقل شرایط کنونی را در خانواده از ناهنجار شدن بیشتر نجات دهیم.

امید داریم اعضای اشتراک کننده خلاصه و فشرده نظرات اصلاحی خود را در این زمینه ارائه دهند تا در صورت مستدل بودن مورد توجه ارگان هایی قرار گیرد که با مسایل خانوادگی سرو کار دارند.

داود پنجشیری:

به نظر من با توجه به این دلیل که نابسامانی های خانوادگی و مشاجرات و نا سازگاری زن و شوهر، عروس و خشو و جوانان و بزرگانان زاده تاثیرات زیر بنایی اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی است برای رفع آن هم اگر قرار باشد قاطعانه و موثر اقدام کنیم باید پلان های مازیر بنایی باشد، اما با توجه به اتمسفر خاص سیاسی حاکم در شرایط کنونی افغانستان با توجه به شرایط و امکانات اقتصادی کنونی، با توجه به مداخلات روز افزون امپریالیزم در امور داخلی ما و کوشش آنها برای ایجاد مانع در رونما شدن تحولات مثبت در کشور ما توسل به مسایل اقتصادی امری دشوار به نظر میاید. فکتورهای رو بنایی میتواند حداقل شرایط بهبود را در مسایل مورد بحث به وجود آورد. در این شرایط خاص هر گاه همه ی موسسات همه ی سازمان های اجتماعی و فرهنگی و همه ی ارگان های اطلاعاتی و تعلیمی و تربیوی خود را در جهت بسط و توسعه فرهنگ، در جهت آگاهی دادن به مردم و در جهت سواد آموزی و آموزش و پرورش سالم فعال سازند. هر گاه توجه جدی در زدودن ذهنیت های ناسالم و تریبه جوانان

به عمل آید و هر گاه رسانه های گروهی و وسایل ارتباط جمعی همه با هم بایک پروگرام علماطرح شده و متکی به ضوابط جامعه در راه ترویج جامعه روان گردند شکی نداریم که به مرور و نه فوراً از حجم پرابلم های خانوادگی کاسته میگردد اما این واقعیت است که راه اساسی پرداخت به مسایل زیر بنایی است که میتوان از آن نایج قاطع مشر را آرزو برد.

قاضی کلیم:

به نظر من رفع کشیدگی ها و مشاجرات خانوادگی در شرایط کنونی و در محدوده بی که آقای راصح آن را به طرح آوردند باید در سه مرحله تحقق یابد مرحله نخست کوشش و تلاش خود اعضای خانواده در ایجاد یک فضای سالم بانظر داشت به خواست ها و توقعات همدیگر و با چنین چشم دیدی از میان برداشتن عوامل اختلاف.

در صورتی که پرابلم اختلاف به این روش در میان اعضای خانواده حل نگردد باید موضوع به شورا های خانوادگی به طرح آید شورا هایی که اعضای آن از افراد سالمند و نزدیک به خانواده که از دانش و تجربه و شناخت خصوصیات خانواده بی که میان اعضای آن اختلاف وجود دارد برخوردار باشند.

این شورا باید عوامل اختلاف را بررسی کند، با انگیزه یابی خود به ریشه های ناسازگاری رسد، مقصر را بازشناسد و با توصیه ها و اندرزهایی خود بی آنکه برای هیچ یک از طرفین اختلاف امتیازی را در نظر گرفته باشد بکوشد اوضاع را به حال عادی خود در آورد.

با توجه به اینکه به اساس یک تعامل محلی این گونه شورا ها مورد احترام خانواده ها میباشد بسیار امکان دارد با چنین دخالت های مقصر به روش ناپسند و نامطلوب خود توجه کند و تغییر روش دهد، اما باز هم اگر ریشه اختلافات به پیمانه بی عمیق باشد که حتی بانسخت های این شورا هاهم رفع نگردد ناچار موضوع باید به محاکم خانوادگی راجع گردد تا با توجه به تمام دستاویز قانونی و حقوقی و در نظر گیری حقوق و وجایب هر یک از طرفین موضوع حل گردد.

البته محاکم نیز در گام نخست میکوشند با مطالعه عوامل اختلاف و توصیه های خود برای از میان برداشتن آن نظام خانواده از هم نپاشد اما اگر چنین اقدامی اجتناب ناپذیر باشد حداقل حقوق هیچ فردی ضایع نمیگردد.

هم چنین باید انجمن های رهنمای فامیلی تاسیس گردد که اعضای آن افراد با تجربه و حقوق دان باشند تا بار همنامی هایی که به خانواده ها میدهند آنان را به وجایب و مکلفیت های شان در برابر همدیگر ملتفت سازند و خطرات احتمالی دوام اختلافات را بازگو کنند.

عبدالحق واله:

به اجازه شما پیش از اینکه به ارائه نظراتم بپردازم طرق و شیوه های ممکن رفع نابسامانی های خانوادگی بپردازم اشاره به این نکته میکنم

بقیه در صفحه ۲۸

سیدعباس بینا گل ساز

رابطه - ن. نقی

ژورنالیزم خوانده‌ام و گل می‌آفرینم

این جوان که فعالیت مدیروفرنس ریاست آژانس باختر ایفای وظیفه می‌کند یک سال به اینطرف با استعدادی که در خود یافته‌است به گل سازی مبادرت ورزیده و از مواد ناچیز و خیلی ها ارزان قیمت شاخه‌های مقبول گل را ایجاد می‌کند .

همین اکنون محصول پنجه های هنر آفرین این هنرمند آماطور زینت بخش بعضی از منازل و ادارات میباشد .

موصوف در جواب نخستین سوال خود را اینطور معرفی نمود :

اسم سید عباس متخلص به «بنا» فارغ-

التحصیل رشته ژورنالیزم بوهنخی ادبیات بوهنتون کابل و فعلا به صفت مدیر ریفرنس در آژانس باختر ایفای وظیفه میدارم. نامبرده در برابر این پرسش که چه انگیزه شما را وادار نمود تا به هنر گل سازی مبادرت ورزید ؟ گفت :

در آوان کودکی یعنی در آن زمانی که در سنوف ابتدایی مکتب درس میخواندم استعداد ساختن گل را بخود یافته به این ترتیب هرگاه معلم آرت کار دستی برایم دستور میداد بیشتر گل های کاغذی میساختم ولی بنا بر معاذیری و بنا بر مصروفیت های تعلیمی نتوانستم این رشته را از همان آوان دنبال کنم. البته بعد از

هنر مندی که با انگلستان هنر آفرینش زیبایی می‌آفریند و این زیبایی را در وجود گل ها ترسیم مینماید ، ریزه‌هایی کوچک کاغذهایی رنگارنگ را با هم یکجا مینماید و با ذوق شاعرانه اش آنها شاخ و برگ میدهد و گلستانه زیبایی تقدیم دوستداران هنر مینماید . گل و بلبل شمع و پروانه را دوست دارد . از بوی گل مست میشود با ناله بلبل هموایی میکند، روشنایی شمع را روشنایی بخش زندگیش پنداشته و بر سوختن پروانه اش حسرت می‌ریزد . از زیبایی گلها و تا بناگی فانوس هاله‌ها میگیرد و این زیبایی ها و تابناکی های الهام بخش افکار شاعرانه این هنرمند جوان است که از آن در ترسیم آثار هنری اش استفاده مینماید .

فراتر بوهنخی و اینکه چند مدتی از ما دوریم سیری گردید مفکوره ایجاد گل های کاغذی برایم پیداشد و به این کار آغاز نمودم . همچنان انگیزه اصلی این امر را خدمت به هموطنان خویش و خاصا آنهمه از کسانی که علاقمند ترین اتاقلهای خود میباشند و خاصا چلو گیری از خروج اسعار که درین راه صورت میگیرد میدانم .

از سیدعباس بینا پرسیدم که از کدام مواد در ساختن گل استفاده می‌کند .

موصوف گفت از مواد خیلی ها ارزان قیمت مانند کاغذی پران ، خس چاروب ، تارو سرش کایی که با استفاده از این مواد شاخه‌های مقبول شکوفه و انواع زیبا ، چون مرسل گیله دون ، فرگس، لاله و غیره بدست می‌آید و ی گفت مثلا گل هایی که درین تابو ساخته شده است دوازده شاخه بوده .

و مدت ساختن همین دوازده شاخه گل بطور اوسط سه روز را دربر گرفته است .

از بنیاسوال شد که ، اگر در راه هنر گل سازی موفقیت های بیشتری بدست آورید چه فکر میکنید از مسلك اصلی خویش که ژورنالیزم است کناره گیری نمیکنید ؟

وی توضیح دارد که همانطوریکه گفتیم در هنر اصلی من ژورنالیزم بوده و درین رشته علاقمندی زیادی دارم . اما هنر گل سازی هم علاقمندیم و باخود جلب نموده و باید بگویم که هیچگاه این هنر را از رشته تخصصی ام بدور نخواهد ساخت و حتی با هنر گل سازی میتوانم در راه مسلك اصلی ام یعنی ژورنالیزم بیشتر خدمت نمایم . به این معنی هر گاه يك ژورنالیست در یکی از رشته های هنری دسترسی یا بد بیشتر میتواند به کار خویش موفق باشد .

ازین جوان هنرمند سوال شد که تاکنون محصول کار شما در رشته گل سازی به چه تعداد میرسد جواب داد که تا حال در حدود یک هزار شاخه گل ساخته ام و قسما برای دوستان و قسما برای خریداران عرضه کرده‌ام .

وی در قسمت تحول در ساختن گل ها گفت علاوه از گل های کاغذی به ساختن گل های پلاستیکی و تکه بی نیز مبادرت ورزیده‌ام و به

نمونه بی از گل های کاغذی سیدعباس بینا

گل های زیبا از مواد ارزان قیمت تهیه میگردد.

یقین دوام گل های پلاستیکی و تکه بی بیشتر از گل های کاغذی است .

سید عباس بیبا در برابر این سوال که آیا تاکنون کارهای خویش را در جوایز مطبوعاتی شامل گردانیده است و یا خیر گفت :

در سال گذشته آرزو داشتم که اثر خویش را در جوایز مطبوعاتی شامل سازم و درین جهت تقریباً سه ماه زحمت کشیدم و گل هایی مقبول ایجاد کردم ولی با تاسف باید گفت که بنا بر شرایط ترورو اختناق حلیقه الله امین مانند سایر جوانان و هنرمندان بی گناههای زندان بلخ برخی ششم و مدت تقریباً ده ماه را در آنجا سپری کردم تا آنکه با پیروزی مرحله نوبین یعنی نایم نظرمند ششم جدی که واقعا صفحه نوبین و سازندگی در حیات اجتماعی مردم کشور ما گشود و بر حق مرحله نجات انقلاب و مردم نامیده میشود از حبس رها شدم و روی این ملحوظ نتوانستم به جوایز مطبوعاتی شرکت ورزم .

سوال: آیا آثار هنری ات با تدویر نمایشگاهی به نمایش گذاشته شده است.

پاخیر ؟
جواب : بنا بر مصروفیت های اداری و فامیلی

تاکنون نتوانستم به تدویر چنین نمایشگاه اقدام ورزم اما سال گذشته آثارم از طریق تلویزیون نمایش داده شد و درباره این هنر با من مصاحبه بعمل آمد .

از نامبرده درباره زندگی خصوصی اش سوال کردم که آیا متاهل هستید ، چند طفل دارید و وضع اقتصادتان چطور است جواب داد که :

متاهل بوده و صاحب دو دختر و یک پسر میباشم . و طفل بزرگم پسر بوده و به صنف سوم مکتب درس میخواند . و در قسمت وضع اقتصادی خویش باید بگویم که در آوان

عایدی بدست میآورم . و بدنیست که بگویم قسمت اعظم مصرف اعمار منزل خویش را از راه فروش گل های تازه و مصنوعی تمویل نموده ام .

وی در پایان گفت :

آرزوی من اینست تا همه هنرمندان و آفرینندگان هنر در راه شگوفائی وطن خود در راه آسایش مردم خود خدمات ارزنده بی انجام دهد . با استفاده از هنر خویش بهتر ترو خوبتر مصدر خدمت شوکله .

که آیاتما علاوه از ساختن گل های مصنوعی در پرورش گل های طبیعی هم دسترس دارید یا خیر ؟
بلی: من علاقمندی وافری در پرورش گل های تازه دارم و بنا بر همین علاقمندی است که در یک ساحه کوچک حویلی منزلم که در خیرخانه واقع است انواع و اقسام گل هارا پرورش داده ام و با وجود مشکلات و کمبود آب در آن منطقه تا آن هنگام که برف زمستان در زمین پهن میشود گل های تازه موجود است . و از شما چه پنهان که از راه عرضه گل های تازه هم

تحصیل مکتب و بوهنخی با مشکلات اقتصادی مواجه بودم و در جریان تحصیل اعاشه و ابانته فامیلم بدو شوم بوده که در خلال تحصیل به کار های شخصی پرداخته و درین راه تا اندازه نامین معیشت میکردم . و اکنون با معاش ماهوار خویش و عایدی که از راه هنر گل سازی بدست میآورم شب و روز خود را با فامیلم بخوشی سپری مینمایم .
یک سوال دیگر به فکرم آمد و آن اینست

بر تولد برشت

در طول تاریخ جوامع بشری، در نبرد حق و باطل و بالاخره در پیروزی مبارزات طبقاتی قلم نویسندگان همیشه نقش موثری داشته است. هنرمند و نویسنده متعهد، به خاطر دفاع از منافع توده ها و بسیج ساختن اذهان جوان معشری، نظر به وظیفه و درک مسوولیت شان، همیشه در این راه کار و پیکار نموده اند.

به اساس همین در لاسیا سی و ادبی بود که بر تولد برشت قلمش را در دست گرفت و به میدان پیکار شتافت و از آنجا بر ضد فاشیسم جهان سوز، مبارزه خود را آغاز نموده و در رهایی جهان آزاد، به سر و دهن اشعار پر ارزش و نمایش نامه های موثر پرداخت.

نامش ایون بر تولد فریدریش برشت بود و به تاریخ دهم فروری سال ۱۸۹۸ چشم به جهان گشود. در طول دوره تحصیل تشکی در رشته های فلسفه و طب پوهنتون مونیخ (۱۹۱۷)، به خاطر ضدیتش با جنگ، به مبارزه اساسی دست یازید. اولین نمایشنامه اش در سال ۱۹۲۲ تحت عنوان ((دهل در شب)) مورد نمایش قرار گرفت. بعدا منجیت دراما تورگ و ریسمور به کار تیاتر پرداخت.

در سالهای قبل از جنگ جهانی دوم، هنگامیکه هیتلر برای نابودی بشریت، توطئه می چید وی بعنوان مخالفش با این شرایط، المان را ترک گفت و روانه سوئیس، دنمارک، سوئد (۱۹۳۳-۳۹) فنلند، اتحاد جماهیر شوروی و بالاخره رهسپار کالیفورنیای ایالات متحده گردید. (۱۹۴۷-۱۹۴۱)

در سالهای (۱۹۴۸-۴۹) وی دوباره راه جمهوری دیموکراتیک المان را در پیش گرفت و به کمک خانمش تیاتر را دوباره در آن کشور پی افکند.

وی در طول دوره زندگی اش (۱۹۵۶-۱۸۹۸) اضافه تر از سی نمایشنامه، یک هزار و سه صد پارچه شعر و یک سلسله کتابها را مورد موضوعات روز نوشت.

نمایشنامه زیر که تحت عنوان (مادر) در اینجا پیشکش خوانندگان گرامی میگردد، یکی از عمده ترین انرا این نویسنده بزرگ میباشد.

مترجم

خواننده نیستم نمیتانم به فهمم که اینها چه هستند ... باز هم به قیافه دروازه بان دقت میشود ... آدم چاق و شکمپو، حتما آدم تپل اس ... خوب، اول بریش یکدانه ...

بدرنگ میتم، بیستم که چه میکند، میگیرد یا نمیگیرد اینطور آدمها معمولا از خوردن چیزهای مفت خوششان میاید ... مادرا هسته بطرف درب دخولی رفته و بمجریکه مقابل دروازه میرسد، یک پاکت غذا را افسدا به زمین رها کرده میگوید: ببخشین، پاکت نان از دستم افتید ...

دروازه بان اصلا خیال نمیکند ... مادرمیگوید: عجیب اس ... به باید تکراری را بگوشته میگذاشتم ... نی ... باید تکراری ده میانداختم ... نی، ای هم درست نیس ... نی ... اینطور آدمها ره اصلا باید بجان آورد تا با خاطر آرامش خودش، زود تر برای آدم اجازه بته ... چند قدمی به عقب میرود، بعد به عجله بطرف درب دخولی رفته و بسرعت میگوید: ای یکی از کارهای تیبیک خانم کور شونووا ش ... مه همین دیروز برش گفتم، که

نومتیانی کارکتی وی به اندازه ... اما فکر میکنی که اوبه حرف کس گوش میکنه نخیر، اودیروز بازم از صبح تا بشام کجا لکشت، باعایش تانیم دروا ... بعد رفت و بزهاره او داد بازم باپاهای تر بیخانه آمد ... هنوز ماندگیش خلاص نشده بود که نمیدانم بری چی به بیرون رفت و در حالیکه باران میبارید سرزمین ها مشغول بود ... بالاخره نور طوبت کار خوده گنو ده جای انداختیش ...

دروازه بان: بدون اجازه نامه داخل شده نمیتانی ... مادرم: مه ایره هم برش گفتم، شما هم همین که مایک قلب و دو جان هستیم، اما او باز هم همیشه راه خودشه میره ... امروز از مه خواهش کرد، گفت که والسوا، امروزه مریض هستم ...

مادر: جای، سگرت، بادرنگ ... ایوان با خودش: و شبنامه ها گفت و بجانی کارگر: گفتی که بادرنگ داری؟ ... مادر: بلی، بهترین بادرنگ های سبز و تازه ...

ایوان: آهسته خطاب به کارگر: کاغذ های ره که خوراگه ده اش بیچانده شده دور نیند ... ازین ...

مادر: جای، سگرت، بادرنگ و نوشابه های سرد و گرم ... یکی از کارگران: ای، ده ای کاغذ چی نوشته اس، مه خواننده نیستم ... کارگر دیگر: مه چی بفهمم که ده کاغذ توجی نوشته اس ...

کارگر اولی: کاغذ توهم مثل کاغذ مه اس ... کارگر دومی: راست میگی، چیزهای اینتلیبا نوشته اس ...

کارگر اولی: چه نوشته کنن بخوان؟ ... سملگین: (یک کارگر سالخورده) مه اصلا مخالف هستم قبل از اینکه بحث به نتیجه برسه، چنین شبنامه هاره بخش کنیم ...

کارگر دومی در حالیکه مشغول خواندن شبنامه هاست میگوید: آنها حق بجانب نیستند، اگر مانتظر نتایج مذاکرات باشیم و بکدام عمل دیگری دست نزنیم، درینصورت بالای آنها فشار موثری وارد نخواهیم توانست ...

شولینوشکی: دهقان تیریک: دهقان توبرایا: نام محله زیمرونوف: خان محله (فتودال) وایشل: قصاب خان الکساندروف: همسایه عیسی: کارگر

زخار: رفیق معلم تیور: نام دهکده خانم نیلونا: نام زن علاقمند به جنبش اودیسه: نام دهکده (محله) لوشین: دهقان پیروکود: نام محله کریفنا: نام محله

مانسا: (خواهر سیسنور کارگر) خانم کورسونوا: (فروشنده در صحن فابریکه) کارپوف: نماینده کارگران سملگین: (پیرمرد) کارگر شالینوف: صاحب ورثیس فابریکه نیکولای ایوانوویچ: معلم زیکور شکی: کارگر

خانم والسوا: مادر پاول: (کارگر فرزند خانم والسوا) اندریچ ناخودکا: کارگر ایوان: کارگر اندری: کارگر انتون: کارگر سیسنور: کارگر

مادر : بادرنگ ، سگرت ، جای ، تباکو و نوشابه بپرین ....

کارگر سومی : درین شرایط حساس که پولیس ها زیاد متوجه ما هستند و کنترل داخل فابریکه ره هم زیاد ساخته اند ، درین شرایط اگه باز هم کسی به بخش شینامه میپردازد ، باید ایمان به عمل و نظر خود داشته باشد ... اینها انسانهای مصممی هستند .

کارگر اولی : نظرمه هم همیس ، مه ازینجا پستی بانی میکنم .

یاول : اونه ، بالاخره کار پوف هم آمده .

انتون : باش که معلوم شوه که بالاخره ای بعث و مذاکره نتیجه داد یاخیر .

کارپوف خطاب به کارگران که دور او جمع شده اند میگوید : خوب ، همه رفقای اتحادیه گوش کنید .

در گوشه از فابریکه تمام عضو اتحادیه و کارگران فابریکه جمع شده اند ، سملگین ، انتون و یاول همه آنجا هستند .

کارپوف : رفقا ، ما اتحاد توان مجادله کردیم .

انتون : خوب ، نتیجه چه شد ؟

کارپوف : ما ، فکر میکنم تا اندازه موفقیت نسبی بدست آوردیم .

انتون : پولی راکه ازماش ما کم کرده بودند دوباره مجراه میدهند یاخیر ؟

کارپوف : رفقا ، ماهمراهی محترم شالینوف و دیگران مذاکره کردیم و گفتیم که ای پولیکه از هشتصد نفر کارگر درطول سال وضع میشه ، نباید در جیب یک نفر کسه منظور مانسالیونوف بو د ، بیافتد و رفقا باید مانع این مساله شوند . نتیجه چهار ساعته بعث ماهمین شد که این پول در جیب شالینوف نیافتد .

انتون : خوب پس در معاش آینده مجرا داده میشه ؟

کارپوف : رفقا ما همیشه گفتیم و به ای نظر بودیم که دوروپیش فابریکه باید ازی وضع فعلیش خارج ساخته شوه ، شعامی فهمین که ای وضع غیرقابل تحمل است .

یاول : مساله معاش چه شد ؟

کارپوف : اولتر باید خندق پیشروی فابریکه ره ازین برد .

انتون : آها ، پس شما اولتر در فکرای خندق هستین ؟

کارپوف : رفقا ، لطفا یک لحظه فکرکنین . ای بشه ها که تابستان آسمان ای فابریکه ره پر میکنه ، اصلا ایستاده شدن در صحن فابریکه ره ناممکن مسازه . لطفا برای یک لحظه هم که شده در مورد مرضی هاییکه همی خندق باعث بروز میشه فکر کنین .

سالانه چند نفر ماوشما به این وان مرض دچار میشیم و ای نه تنها برای ما بلکه برای فرزندان ما خطرناک اس ، رفقا در بدل ای بیست و چهار هزار ماقادر خواهیم بود که ای خندق ره خشک کنیم و امکانات مرضی ره کمتر بسازیم .

اگر پول باقی ماند می خواهیم که فابریکه ره هم کمی بیشتر وسعت دهیم . بای امکان میتوان

جای کار برای چند نفر دیگه تهیه کرد . شما می فهمین که بهتر شدن شرایط فابریکه خود بخود به زندگی شما ارتباط میگیره ... یک چیز دیگه ره هم باید یاد آور شویم . آقای شولینوف گفتند که سراز فردا فابریکه تیور رابسته خواهند کرد و به ای ترتیب هفتصد نفر کارگر از فردا به بعد بیکار خواهند شد .

شما با ایدیه اندیشید که مملکت ما در شرایط بسیار بد اقتصادی قرار دارد .

انتون : خوب ، کابینتالیزم مرضی اس و تومی خواهی نقش داکتر ره بالای جسد مرضی ایفا کنی . چاره دیگه بجز از تقلیل معاش مانیافتین ؟

کار پوف : ما منا سفانه راه دیگری نیافتیم .

انتون : پس ما تقاضا میکنم که جریانات مذاکره با هیئت مدیره ازین بعد قطع گردد . و ضمناً علاوه میکنم که طرفدار خشک کردن خندق از پول و بیسه معاش خود نمیباشیم .

کار پوف : رفقا ، هوشیاری خود را از دست ندهید قطع بعث و مذاکره همراهی هیئت مدیره به نقص همه تمام خواهد شد .

سملگین از انتون میپرسد : منظور شما که طرفدار بعث و مذاکره نیستین اعتصاب اس درست اس ؟

انتون : به نظر ما یگانه راه نجات ما در اعتصاب اس و بس .

ایوان : سوال مشخصیکه در برابر رفقا قرار دارد اینست که ، آیا رفقا طرفدار خشک نمودن خندق شولینوف هستند یا طرفدار معاش شان ... به نظر ما ، ما باید به اعتصاب بپردازیم و قاطعانه و مصمم از خواسته های خود دفاع کنیم . شما باید گوشش کنیم که تا اول ماه مرگه یک هفته مانده بادیکه کارکنان فابریکه ها که معاش شان هم تقلیل دادن در تماس شویم و حرکت دسته جمعی را براه بیاننازیم .

کارپوف : رفقا هوشیاری تانه از دست ننتین . صدای زنگ فابریکه که ختم تفریح ظهیرا اعلام میداد و وطنین انداز میشود . کارگران از جاهایشان برخاسته و آواز خوانان بسوی کار هایشان روانه میگردند . آنها بعضی اوقات بطرف عقب ، جانیکه کارپوف و سملگین ایستاد مانده اند ، مینگرند و می خوانند ، از حنجره های مردانه آنها آواز مصمم که علامت یک پارچگی آنها بود برمی خواست .

همیشه ، وقتیکه مشکلی در میان بوده است شما به عجله آمده اید و گفته اید .

رفقا ، اینطور درست نیست .

آنها را حقی بجانب دانسته اید و بعهدت با داران خود شتافته اید .

در انابیکه ما با لباس های ژنده و تن لرزان در سردی هوا منتظر شما بوده ایم شما با چهره های بیروز منند ، بر گشته اید

و برای لباس های ژنده ما ، پینه آورده اید

خوب : اینها همه پینه اند ولی لباس کامل کجاس ؟

همیشه وقتیکه ما فریاد گرسنگی را سر داده ایم شما به عجله آمده اید و گفته اید : رفقا ، اینطور درست نیست ... آنها را حق بجانب دانسته اید و بعهدت آقایان خود شتافته اید .

وقتیکه ما با شکم های گرسنه در انتظار شما بوده ایم شما با چهره های بیروز مند بسر گشته اید

و برای شکم های گرسنه ما نشانی نان را با خود آورده اید

خوب ، اینکه نشانی نان است ولی

نان کجاس ؟

ما دیگر اینه نمی خواهیم بلکه لباس می خواهیم

ما دیگر نشانی نان را نمی خواهیم بلکه نان می خواهیم

ما دیگر کتج فابریکه را نمی خواهیم بلکه فابریکه را می خواهیم ، آری فابریکه را ، زغال سنگ را ، آهن را و قدرت رادر شهر و روستاها بلی ، ما اینها را می خواهیم و شما برای ما چه آورده اید .

کارپوف خطاب به سملگین : پس معلوم شد ، اعتصاب !!؟

نا تمام

زنان در اتحاد شوروی از يك
موقف خوب و مطمئن برخوردار بوده
و هرگز از نقش شان بحيث زن در
جامعه ناراضی نیستند .

يك ميرمن آذربایجانی در باره این
که آیا او از اینکه زن بد نیس
آمده خو شحال است و یا خیر گفت
گرچه این يك سوال بیچیده است
معینا اوبا اطمینان و صمیمیت کا مل
اعلام می نماید که از این امر خوش
است و افتخار دارد که به حیث يك
زن میتواند نقش بزرگی را در تربیه
نسل جوان و میهن خود ایفاء میکند
اوشان گفتند اگر (شصت) سال
قبل تولد می شدم یقینا قادر نمی بودم
تا چنین جواب بدهم چه این يك
حقیقت خیلی روشن است که زنان
در آذربایجان مثل سایر نقاط اتحاد
شوروی قبل از انقلاب کبیر سوسیال
لیستی اکتوبر يك حیات پر رنج و
تعبی داشتند و تخلقات صریح
زاده سلطه استبداد تزار در مورد
حقوق شان موجود بود . وی گفت
بهترین درسی که از قصه ها و
داستان های مادر و مادر کلانشس
گرفته این بود که زنان آذربایجان
در گذشته در شرایط نهایت دشواری
قرار داشتند و این افسانه ها از

محرومیت های این طبقه حکایه می
کرده روی این حقیقت بود که حتی
تا اوایل قرن بیست ، نقش زنان بر
روی ستیز آذربایجان ، قدیمی ترین
تئاتر در شرق ، توسط مردان انجام
میشد ، نمایانگر وضع ناگوار زنان
در اتحاد شوروی قبل از انقلاب کبیر
اکتوبر بود . قبل از انقلاب ، نخستین
اکتریس ها سنگ باران شدند و
حتی عده بی از آن هادر نتیجه مزاحمت
و پرتاب سنگ به زمین افتادند ،
زنان در تحت شرایط اختناق آور
تزاری اجازه ندا شتند که در جهان
هنر داخل شده و یا در کدام ساحه
کلتوری دیگر مصروف کار شوند .

قانون اساسی اتحاد شوروی تساوی حقوق زن با مرد و تا مین حقوق اطفال را حکم میکند

موقف زنان در

اتحاد شوروی

**قانون اساسی شوروی از جمع حقوق
طبیعی و انسانی زنان حراست میکند**

**زنان در کشور شور اهادر هر ساحه از
جمع حقوق مساوی با مردان
برخوردار اند**

یکی از دست آورد های قانون
اساسی جدید اتحاد شوروی که در
سال ۱۹۷۷ تصویب شد تا مین
تساوی حقوق زنان با مردان که به
موجب آن فصل تازه در حیات زنان
اتحاد شوروی گشوده شد .

زنان اتحاد شوروی در نتیجه
پیروزی انقلاب کبیر اکتوبر درجاده
ترقی گام نهاد و برای يك حیات
مسعود و همدوش با مردان در مسوولیت
های بزرگ اجتماعی ، اقتصادی و
سیاسی سهم گردید و با تصویب
وصدور فرامین انقلابی زنان از جمع

نا برابری ها و بیعدالتی های میراث
دوره شوم تزار رهایی یافتند .
قانون اساسی اتحاد شوروی
از حقوق طبیعی و انسانی زنان
حراست می نماید بر علاوه قانون
اساسی لویخی نیز موجود است که زنان
می توانند از تمام امتیازات برخوردار
باشند که از این امتیازات همه زنان
در همه جمهوریت ها مانند او زبک
ستان ، تاجیکستان ، قر قزستان ،
وترکمستان وغیره قابل تطبیق است .
در نتیجه تحقق انقلاب فرهنگی

این عکس صحنه ای از محفل سالگرد تولدی یکتن از زنان رادر
مسکو نشان میدهد

یکی از زنان آذربایجان

قرار دارند .
از آنجاییکه زنان به حیث تربیه
کنندگان نسل آینده مسئولیت
بزرگی درقبال دارند طور روزافزون
به سهمگیری آنها در امور مختلف
اجتماعی افزایش به عمل می آید .

وی گفت هر گاه يك حيات مجدد
به من داده شود من بار دیگر ترجیح
خواهم داد که زن باشم چه میتوانم
از این راه در تربیه نسل جوان و
پیشرفت جامعه خود مصدر خدمات
بزرگی شوم .
عده زیادی از زنان اتحادشوروی

خانواده ها در اتحاد شوروی از مزایای زندگی مدرن امر و زی
برخوردار اند

یلینا مارترو سوا محصل انستیتوت هوانوردی مسکو و یکی از جمله
۲۴۷ زن که بحیث عضو در مجلس شورای عالی (پارلمان) اتحاد شوروی
انتخاب شده است.

اند. روی هم رفته رخصتی پیش از
(یکصد و دوازده) روز با معاشر
مراحل حاملگی و بعد از وضع حمل
برای زنان موجود است، کو دکستان
های اتحاد شوروی گنجایش بیش
از (چهارده) میمون دختر و پسر را
دارد که پروگرام های خاصی برای
رشد استعداد آنها درین کودکانها
سپاسی باشد هنگامیکه زنان در
اتحاد شوروی تقاعد خود را می گیرند
(در چهل و پنج و یا پنجاه و حتی
پنجاه و پنج سالگی) میتوانند در
صورتیکه خواسته باشند در رشته
اقتصاد ملی به کار ادامه دهند و
علاوه بر معاش تقاعد دستمزد نیز
بگیرند. از آنجاییکه اشتراک زنان
در حیات اجتماعی بیشتر از طریق
سواد مہیا شده میتواند بنا بر اتحاد
شوروی مبارزه وسیع و گسترده
علیه بی سواد و کم سواد صورت
گرفت و در نتیجه تعمیم سواد درین
بقیه در صفحه ۵۴

که در نتیجه جنگ دوم جهانی
شوهران و عزیزان خویش را از دست
دادند با کار پیگیر، مراقبت درست
از اطفال و کمک در راه عمران کشور
شان یکبار دیگر استعداد و شایستگی
شان را در انجام کارها تبارز دادند.
تسهیلات خوب برای زنان
شوروی

یکی از وظایف عمده پلان سال
۱۹۸۰ اتحاد شوروی انکشاف
بیشتر سطح حیات مردم می باشد
که شامل همه زنان اعم از زنان
کارگر، زنان خانه و زنان متقاعد
و مادران نیز می گردد. برای توجه
به حالت صحیح زنان مراکز متعدد
حمایه طفل و مادر، کلنیکها، شیر
خوارگاه ها و کودکانستانها موجود
است تا از این رهگذر تسهیلاتی برای
آنان فراهم گردد .

در صورت حاملگی و یادداشتن طفل
کوچک معاش زنان کم نشده بلکه
از جمیع امتیازات در زمینه برخوردار

علاقتمند به طور مثال در انتخابات
شورای عالی (پارلمان) شوروی که در
شام شصت و نهمین سالگرد پیروزی
قدرت مردم در آذربایجان صورت
گرفت تقریباً نیمی از نمایندگان
از طبقه نسوان انتخاب گردیدند
ثلث (۴۸۷) نماینده شورا عالی
اتحاد شوروی را زنان تشکیل می
دهند. درین جمهوریت قسمت
بیشتر دکتوران طب، متخصصین
انجیران و کارکنان تخنیک رازنان
تشکیل میدهد و بسیاری از زنان
مذکور این جمهوریت اکنون در
مقام های بزرگ دولتی و حزبی

کذا آنها نمی توانستند که در امور
تولیدی کار نموده و یا کدام مقامی
در حیات اجتماعی و سیاسی داشته
باشند، ولی اکنون در پرتوانقلاب
بزرگ کارگری از همه نعمات
مستفید می باشند .

زنان و سیاست :

دولت کارگری اتحاد شوروی
شرایط را طور مہیا ساخته که آن
ها میتوانند نظر به علاقه و استعداد
شغلی را برگزینند. زنان در اتحاد
شوروی علاوه بر اشتغال در امور
تعلیم و تربیه موسیقی، آرت، خدمات
صحی و انجیری درسیاست نیز

کاروان حله ... کاروان حله ... کاروان حله

سنگر

اکتوبر

دبری به هر یو موب تنی
 دبری نغمی غریزیری
 دشیکیلا تفر تولیری
 او لسونه خیلوال کیری

• • •

راویش سوی او لسونه
 به شلیدو دی زغیرونه
 دخلاصون لوی غورخنگونه
 استعمار سره جنگیری

• • •

دادحق او باطل جنگندی
 نریغور باندی ژوند تنگ دی
 دغورونکی غورخنگ وړاندی
 چگره وار دیوان برزیری

• • •

اوس دلول بشر به وړاندی
 اکتوبر پرانیستی لار ده
 نړیوال په دی لار درومی
 خوخیدلی ، روانیری

• • •

همدا لار سپیڅلی لار ده
 دشرف او افتخار ده
 هر اولس په کمی سیالیری
 ترمنزل پوری دسیری

• • •

وخلیره ای سور لمره
 په ځلانده اکتوبره
 لاتوده دغه نړی گره
 ستایه سرو وړانگو تودیری

حریف پخته

که برد به نزد شاهان ز من گدا پیا می
 که به کوی می فروشان دوهزار جم به جامی
 اگر این شراب خام است اگر آن حریف پخته
 به هزار بار بهتر ز هزار پخته خامی
 شده ام خراب و بد نام و هنوز امید وارم
 که به همت عزیزان بر سم به نیک نامی
 تو که کیمیا فروشی نظری به قلب ما کن
 که بضاعتی نداریم و فکنده ایم خامی
 به کجا برم شکایت به که گویم این حکایت
 که نسبت حیات ما بود و نداشتی دوا می
 عجب از وفای جانان که عنایتی نفرمود
 نه به نامه بی پیا می نه به خامه بی سلا می
 زرم میفکن ای شیخ به دانه های تسبیح
 که چو مرغ زیرک افتد نقتد به هیچ خامی
 سر خد مت تو دارم بخرم به لطف و مفروش
 که چو بنده کم تر افتد به مبارکی غلامی
 بکشای تیر مژگان و بریز خون حافظ
 که چنان کشنده بی را نکند کس انتقامی
 « حافظ »

تو

و

من

من که يك بزم
 سحر گاه
 به شبنم از بی آبی میگوید :
 میل فریاد زد ن می بینم
 تسو ،
 به تنهایی يك کوه
 نهی اندیشی ، اما .

رفعت حسینی

کاروان حله ... کاروان حله ... کاروان حله

اروان حله... کاروان حله... کاروان حله

دو شعر از هوچی فن
از دفتر چه زندان

ترجمه آصف فکر

دوره هستی

ماه

در شبی اینسان قشنگ و دلنشین ،
نه شرابی ، نه گلی ،
آدمی را چاره چیست ؟
می تواند دید نور ماه را از پنجره ،
ماه شاعر را همی بیند در رو نیمه های آهنین .

زندگانی داستانی ناتمامی بیشتر نیست
دور هستی گذشتن مینا و جامی بیشتر نیست
کی خورد عاقل فریب ساز و بزرگ این چمن
غنچه تا گل رنگ و بوی بیدوا می بیشتر نیست
موی و رویی گر نباشد مظهر امید
زندگی را معنی بی جز صبح و شامی بیشتر نیست
دردبستانی که علمش ما و من باز آورد
آرزوی بخته او فکر خا می بیشتر نیست
درس پرچی که خود خوا می هوس می پرورد
همچو عنقا جان من از عشق نامی بیشتر نیست
(حیدری پنجشیری)

زن و شوهر

او پشت میله هاست ،
زن پیش روی او ،
آن دو ... چه دور ، نیز چه نزدیک
از خاک تافک
یانیز بیشتر .
گویند چشم ها ،
بس راز ها به هم
بس راز ها که لبها عا جز ز گفتن اند .
ناشاد راز ها ...

د حسن بهار

دانش و هنر

ستاد حسن بچه رنگین بنکنسی بهار دی
چی هر گل تری شر مید لی دگلزار دی
ما کلا نو دسینی ته دی لپ بریده
ما بدی تمه ایستلی انتظا ر دی
لپ شر بت دشو نیو بنکلی ماته را کپه
زپه وهنی جل زما به تمو لسه لار دی
به نیشو زما نیشی زا و لی گلی
مالیدلی ستا په ستر گو کی خمار دی
ماته زلقی لاس کی را کپه چی بی بنکل کپم
مادا و بنکونه چوپ کپی تا ته سار دی
ولو لی زهاد مینی پکی سوزی
پر ووت گوگل کی می د هجر سور انکاردی
دخو بی مینی ملهم ور با ندی کیده
به احساس بانندی می جو د غم پرهار دی
زپه بی بر یشی دی بی زپه بیر ته راغلی
(زپه سواند) تا پسی در غلی چی هر واردی

زمانی میا سای ز آمو ختن
اگر جان عمی خواهی افروختن
چنین دان هر آنکس که دانا تراست
به هر آرزویی تو ا نا تر است
بیا موزو بشنو زهر دا نشی
که یابی زهر دانشی را مشی
هنر جوی و با مرد دا نا نشین
جو خواهی که یا بی زبخت آفرین
فردوسی

زپه سواند

اروان حله... کاروان حله... کاروان حله

و میگوید: «اطفایکه با نر چنین زحمات جا نکاه و ایثار غیر عادلانه ما در آن بزرگ میشو ند اصلا بدر جا معه نمیخو رند..... اطفال... لیکه با قر با نیهای مادرا نشا ن بزرگ میشو ند صرف در جا معه میتوا نند زند گی کنند که در آن استثمار و جود دارد . و ما محکوم میکنیم ما در انیرا که هنوز با ین اند یشه اند که با ید در برا بر خوا سته های اطفالشان خود را قربا ن کنند وازین اطفال خود خورد ه ظا لما ن و خورد ه استثمار گرا ن بجایه تقد یم میکنند وافتخار میکنند که گویا وظیفه مادری را در برا بر فرزندا ن و وطنشان اجرا کرده اند . مادرا ن بجای اینکه محبت کور گورانه بفرزندانشان ابراز کنند با ید مسئو لیتشانرا در برابر و طن و جا معه خود از زیای بی کنند در آنصورت در حقیقت با تقد یم عنا صر شریف وصالح جا معه خود را مسعو دوبری از هر گونه بیعدالتی و بد بختی میگردا نند .»

اطفال امروز

ترجمه عبدالقیان نو بهار

پیوسته گذشته

اطفال قبل از رفتن به مکتب چگونه پرورش یابند؟!

همیطور هستند بسا اطفال لیکه بعاتاداتنا درست مبتلا میشو ند علتش البته آنست که ما در آن و پدرا ن آنها در آغاز تربیت و پرورش چو کات معینی برای خوا سته های اطفالشان تعیین نمیکنند این چنین اطفال که حد خوا سته ها یشا نرا مطابق برضا یت ما در آن و پدرا ن نشا ن محیط اجتماعی شان رعایست کرده نتوانند در دسر های فراوانی را بموظفین مکتب و خانواده هایشان خلق میکنند .

بعضی مادرا ن چنین مسایل را ساد ه فکر میکنند و چنین رای دا رند که عادات اطفال همزمان با پیشرفت سن اصلاح میشود . من مخالف این نظر استم زیرا در همین آغاز دوران طفولیت است که خشت اول شخصیت طفل گذاشته میشود و موازی بگذشتن خشتها ی بعدی روی هم البته شخصیت طفل نیز روی همان سیستم انکشاف میکنند و بهمان شکل تکامل مینمایند . چنانکه اکنون خانواد ه دیگری رامورد مطالعه قرار میدیم که در آن تنها مادر خان ه تمام وظایف هوشداری و مواظبت خانواد ه را بدوش داشته . پدر خانواد ه همواره پس از ختم کار بخانه میباید و بتر بیت اطفال علاقه

نمیگرفت و میگفت هوشداری و تربیت اطفال وظیفه ما در است . با وجودیکه تقاضا های اطفال متوجه پدر و مادر بود اما پدر هیچ آتنتا نی بتقاضا های آنها نمیکرد همچنان اطفال در اجرای امور خان ه و خانواد ه همچنوع زحمتی را بخود نمیدیدند . حتی موا قعیکه ما در شان با کدام تحفه و یا خبر خوش پس از ختم کار بخانه میباید هیچگاه طرف استقبال اطفال قرار نمیگرفت و اگر نا وقت بخانه میرسید کدام لقمه نان هم برای وی تهیه نمیگرفت و در شستشوی ظروف و غیره کارهای منزل اورادستیاری نمی نمودند

والدین باید بدانند که طفل شان به محبت آنها سخت محتاج است.

بعضی ما در آن و پدرا ن با جود یکه هدف مشخص و معین تربیتی را دنبال میکنند اما درین راه یکجانبه فکر میکنند در حالیکه فرزندا نشا ن یک تربیت همه جانبه را از قبیل تربیت بدنی دماغی اخلاقی و ذوقی و جسمانی نیاز دا رند . بارتباط این اعداد خانواد ه نی را تحت مطالعه قرار دادیم که یک پسر ششساله آن تحفه پر بهای را در موسیقی در یافت کرد . در یافت ایسن تحفه قیمتی بر تربیت عمومی این پسر تا ثیر سو افکند . از آن بعد پسر مذکور شاه خانواد ه شد و تمام خوا سته های او حکم قانون را گرفت . بهترین لباس ، بهترین غذا و بهترین اطاق در اختیار او بود . مادر و پدرش بالاتر از توان اقتصادی شان بهترین معلم خصوصی را برای او استخدام کردند . با ینتر تیب پسر چنان عادت گرفت که دیگر از صدور هیچنوع فرمایشات بر هیچکسی باکی نداشت . تقاضا کردن و فرمایش دادن یگانه عادت او شد و بسا اوقات فرمایشاتش را با لحن بی ادبانه بر مادر ، پدر و مادر کلا نش تحمیل میکرد .

با ایدارد

مترجم : جمال فخری

پرورش جسمی و ابدیده کردن اطفال مکتبی

والدین آرزو دارند که طفل شانرا سالم و از نگاه جسمی و ورزشی بار آورند. به این آرزوی خود وقتی نایل میشوند که پرورش جسمی درستی را در مورد طفل مکتبی شان در خانواده و در مکتب مدنظر گرفته تطبیق نمایند.

هرگاه کارهای دماغی با تمرینات فیزیکی و جسمی توأم گردد ممکن است رشد شخصیت طفل بهتر تامین شود.

تربیه جسمی اطفال مکتبی مستلزم توجه و مواظبت شدید اعضای خانواده در امور رعایت رژیم آنها می باشد. اطفال باید بصورت سیستماتیک آبدیده شوند. همه روزه به ورزش بپردازند (ژیمناستیک صبحانه، بازی بانحرک...) حرکات مختلفه برای اطفال ضروری می باشد تا رشد و فعالیت های روز مره ارگانیسم طفل بصورت گرفته بتواند.

در اطفال مکتبی که همه روزه به تمرینات

فیزیکی و ورزشی میپردازند بعضی از علائم بلندی قامت و ازدیاد وزن نسبت به اطفالیکه علاقمند به ورزش و ادمان نیستند و با اگر هستند بصورت سیستماتیک ادامه نمیدهند.

بمشاهده میرسد علاوه بر آن در اثر اجرای سیستماتیک تمرینات فیزیکی قفسه سینه بزرگتر شده، حجم شش ها و قوت عضلات بیشتر می گردد. تغییرات قابل ملاحظه و همچنان رفع و جذب مواد غذایی به بهترین وجهی صورت گرفته جریان خون بهبود حاصل می نماید.

حرکت و پیاده گردی بالای رشد و استحکام اطراف علیا و سفلی طفل اثر خوبی میگذارد و این عمل به ذات خود شرایط رشد درست قامت طفل را مساعدت می نماید. در اثر مشق و تمرین های سیستماتیک ورزشی قدرت حرکت و تعادل جهاز عصبی و پرورده های روانی طفل بیشتر می شود. در نتیجه آن

سیستم عصبی قابلیت توافق کردن را با اوضاع جدید و فعالیت های نو بظهور میرساند.

بدین نحو، ورزش نمودن و اجرای تمرینات ورزشی بالای فعالیت های عمومی ارگانیسم طفل اثر خوبی بجا میگذارد. ساده ترین و بهترین وسیله پرورش جسمی شاگردان در محیط خانواده همانا ژیمناستیک های صبحگاهی که طفل را از حالت خواب آلودگی به حالت جدید و بیداری می کشاند می باشد.

به مجردیکه طفل از خواب خودش بیدار شد، بگذاردید چند لحظه (۳-۵ دقیقه) بروی بستر دراز بکشید چونکه دفعتا طفل از حالت خواب به حالت بیداری مطلق آمده نمی تواند و به فعالیت آغاز نخواهد توانست. بعد از آن طفل ایستاده میشود، نیکر خود را بتن مس نماید. کفش هایش را پیا پیا کرده هوای اطاق را تجدید و به ادمان صبح آغاز می کند. این ادمان مثل آنست که طفل را برای فعالیت های روزمره «کول» می نماید.

ژیمناستیک های صبحگاهی را باید هر روز در طول مدت ۱۰-۱۲ دقیقه نظر به سن و سال طفل انجام داد. توصیه می شود که در این ژیمناستیک ۸-۱۲ تمرین یا حرکات مختلفه را برای کلیه گروههای عضلات بکنجایید. و حرکات دست و پا و کل وجود به ترتیب اجرا شود.

ادمان صبح معمولا از پیاده گردی سریع و تند آغاز می یابد و در حدود ۲۰-۴۰ ثانیه به آخر ادامه مییابد بعدا تمرینات مربوطه به حرکت دستها، شانه ها، کمر و پشت، حرکت عضلات پاها و غیره انجام می گردد «مجموعه تمرینات» باخیز، دوش در مدت ۲۰-۴۰ ثانیه به آخر میرسد که در پایان آن رفتار عادی بایک «آهنگ» ملایم (۱-۵ دقیقه) صورت می گیرد.

حرکات نظر به سن و سال اطفال و مشکل بودن تمرینات باید از ۳-۵ الی ۸-۱۰ بار انجام می شود.

به مقصد اجرای تمرینات ورزشی که باید تخته به پشت دراز کشیده شود لازم است فرشی نرم و ستره ای را انتخاب کرد.

اگر طفل سالم است و در مکتب ورزش می نماید پس بهتر است که همچو اطفال به ادمان بپردازند. و اگر اطفال نظر به وضع جسمی اش همیشه در مکتب به سپورت هایی اشتغال دارد و شامل تیم های «مقاماتی» یا تخصصی می باشند پس بهتر است از معلم سپورت و یا طبیب مکتب بپرسد تا در هنگام اجرای ادمان صبحانه کدام حرکات و تمرینات را باید انجام دهد. وقتی که اطفال به اجرای تمرینات ورزشی صبحگاهی میپردازند بر والدین است تا همه حرکات طفل را در نظر گرفته توجه داشته باشند که بصورت دقیق و دوامدار انجام شده در انای اجرای آن نفس خود را طفل شان قید کرده با انرژی آنها انجام بدهند و خلاصه اینکه

طفل باید تمام قواعد درست نگهداشتن وجود را رعایت نمایند.

بعد از ورزش باید دوش گرفته شود و یا اگر دوش موجود شده نتواند یا لطیفه نمدار بدن خود را تا قسمت های کمر مساز بدهد و سپس بدن خود را خشک کند و این عمل را چنان انجام دهد که بدنش سرخ شود.

در پهلوی ورزش های صبحانه شاگردان باید بعضی «وقفه های سپورتی» را نیز حین اجرا و آماده ساختن کارهای خانگی انجام بدهند حاصل کردن زیبایی اندام و باقامت درست

توسط شاگردان یکی از وظایف عمده پرورشی جسمی بشمار میرود. هرگاه طفل قامت درست و وزن داشته باشد در انای راه رفتن و ایستادن بدون آنکه کوچکترین فشاری بالای خود احساس کند قدر است ایستاده می شود سرش را بلند می گیرد و شانه هایش بطور طبیعی پایین التیجه و قدری به طرف عقب خم می باشد.

قامت خوب نه تنها ارزشی خوب فیزیکی دارد بلکه اهمیت استتیک را نیز دارا می باشد. زیرا قامت مقبول و ضعیف و فعالیت نورمال شش ها و قلب را تامین کرده و به جسم طفل ثبات و زیبایی میبخشد.

قامت نادرست ممکن است باعث کجی ستون فقرات و یا خمیدگی بعضی از استخوانبندی های دیگر وجود طفل گردد (اگر تدابیر لازمه اتخاذ شود) تشکل قامت خوب، بدون آنکه از همان آوان طفولیت به ژیمناستیک سیستماتیک مبادرت نورزد و با بازی ها و سپورت های مختلف اشتغال نداشته باشد، میسر نمیگردد برای آنکه طفل عادت کند که وجودش را راست نگهدارد باید استحکام درست عضلات رانها و انکشاف بدهید و این مامول وقتی بر آورده می گردد که تمرینات معین ورزشی را در اوقات تعیین شده و بصورت سیستماتیک بالای اطفال انجام داده شود. تمرینات اساسی آن بقرار ذیل خلاصه می شود:

- ۱- ایستاده شدن در ست و راست (برسم عسگری) «تیار سی»
- ۲- پایین کردن و یا قات کردن کمر در حالیکه دست ها بالا باشد.
- ۳- دراز کشیدن و خود را به کمک دست ها بالا و پایین کردن.
- ۴- آوردن نوک پنجه پا به کف دست بصورت مستقیم.
- ۵- در حالت نشسته قات کردن کمر و انداختن سر به طرف عقب.
- ۶- دور دادن کمر بصورت حلقوی.
- ۷- آویزان کردن.
- ۸- تمرین حمل و نقل اشیاء توسط سر برای این مقصد از توپهای بدون باد، خریقه های خورد رنگ پوقاته ای که در بین آن آب باشد و غیر استفاده شده می تواند.

تألف

ار از : «پل ديپو»

ترجمه از : «حجاره»

— ((آری دوست من ، من ، دزدی کرده ام ... صرف یکم تیره در زندگی ... اما اگر بر خلاف آن را ادعا کنم ، دو غگوی بیش نیستم .))
 من بادیدگان از حدقه برآمده ، دوستم «مارتین» را ، این جوان عسری فروش معروف ((شانزه لیزه)) و این شخصیت بزرگ تجارتي را که هرکس درباریس او را می شناخت و به او احترام می گذاشت و از بیست سال به اینطرف دوست صمیمی من بود ، نگاه میکردم و از موضوع سر در نمی آوردم .
 چون مرا متعجب و متحیر دیدند ادامه داد :

— گوش کن دوست من ، این ماجرا متعلق به حالا نیست ، بلکه قبل از جنگ به وقوع پیوسته است ... قبل از جنگ ۱۹۱۴ ... یکی از همصنفان من موسوم به ((لوسین ساربوا)) که در آنوقت در یکی از مکاتب عالی پاریس به حیث معلم ایفای وظیفه می نمود ، یکروز صبح به دیدن من آمد و بعد از احوال پرسی گفت : ((رفیق عزیز ، من

زیبا برای او ، خرم ... میدانی او جوان وزیبا است و لباس های قشنگ و جواهرات را دوست دارد ... آخر سنی که او دارد این آرزو ها حق او است ، و من مجبورم اگر او را با خود می برم برایش زیوری ، اگر چه خیلی ساده هم باشد تهیه نمایم مثلا این گردن بند قیمت آن چسند است ...))

دوست من چون در جوانی شناسی اطلاع کافی نداشت ، یکی از گران قیمت ترین گردن بند ها را انتخاب کرده بود . هنگامیکه قیمت آن را برایش گفتم لبخند محزونی بر لبانش نقش بست . آنوقت انگشتان لرزان او که از دودسیگار زرد رنگ شده بودند ، الماس ها ، زمرد ها و مروارید ها را لمس نموده و نتوانست تصمیمی بگیرد .

بالاخره نزد من اعتراف کرد که به هیچ صورت نمیتواند زیاده از پنج

متمادی به ملاقات ((لوسین ساربوا)) و خانمش نرفتم تا اینکه یکسروز تصادفا با او در وسط جاده روبرو شدم . او خیلی گرفته و محزون می نمود و در جواب سوال من گفت :

— ((زنم خیلی مریض است)) دوکتوران گفته اند که ششش هایش ضعیف شده است .))

از این برخوردار ما دو هفته نگذشته بود که يك روز صبح نامه ای بدست رسید که مرگ آن زن زیبا و جوان را اعلام میداشت . بعد از شرکت

در مراسم تدفین و ماتم ، چندین هفته دیگر نیز ((ساربوا)) را ندیدم

تا اینکه يك روز به دیدنم آمد . وضعیتش خیلی خراب بود مانند شخصی که دیگر زندگی از دستش رفته و قادر

به تسلط اداره آن نیست . زنش بر علاوه زیبایی که داشت در ترتیب و تدبیر اقتصاد منزل استعداد خارق العاده ای داشت و من دانستم که

((ساربوا)) اکنون به تنهایی قادر به تنظیم زندگی خود نیست و بنا بر نداشتن عایدات کافی از عهده نامالیما ت زندگی برآمده نمی تواند . او نزد من اعتراف کرد که خیلی

بود ، بیهم مراتب امتنان خود را بمن تذکر میداد . هنگامی که میخواستم مغازه را ترک کند با خواشش های مکرر راز من خواست تا نان شام را در خانه شان با آنها صرف کنم و من برای آنکه او را آزاده نساخته باشم قبول کردم .

شام هنگامیکه وارد منزل شان شدم ، فکر کردم آدرس را عوضی

گرفته ام ، زیرا ترتیب و تنظیم منزل و مخصوصا سالون پذیرایی خیلی مجلل تر از آن به نظرم جلوه کرد که

يك معلم ساده بتواند از عهده آن بهر آید . ((ساربوا)) با ملاطفت از من پذیرایی نموده و مرا به سالون رهنمایی کرد . این اتاق خیلی بسا

سلیقه تزیین و ترتیب شده بود . نان عالی بود . در انتخاب مشروب هم خیلی دقت به خرج داده شده بود . من چندین مرتبه از نان عالی

من نیز یک مرتبه دزدی کرده ام !

امروز نزد تو آمدم تا از تو خواهشی بنمایم . من به يك زیور زیبا اما کم قیمت احتیاج دارم و فکر کردم که از نزد تو بدون شرایط سنگین بدست آورده می توانم . ما ، یعنی خانم و من از طرف پدر یکی از شاگردانم دعوت شده ایم تا به پارتی آنها برویم نزد ((فوزه)) .. میدانی همسان ((فوزه)) معروف که تو حتما نام او را شنیده ای . او مرد با صلاحیت و خیلی پولدار است و تمام پاریس او را می شناسد . شاید بتواند برای من علاوه بر ساعات درسی مدرسه ، ساعات درسی شخصی تهیه نماید بنا بر آن مجبورم در این دعوت بروم . و برای اینکه خانم در این دعوت شرکت کرده بتواند با یک زیوری داشته باشد تا در همچو مجالس خود را کم احساس نکند و از این ناحیه رنجی نبرد . اینک میخواهم يك زیور خیلی ساده اما به هیچوجه نمیتواند زیاده از پنج

هزار فرانک برای این هدیه مصرف نماید . من بعد از کمی تفکر به او گفتم :

— «بین ، اگر از من مشور می خواهی باین مبلغ از جواهرات اصل انتخاب نکن ، زیرا چیزی خوبی به دست آورده نمیتوانی ، بنا بر آن یکی از جواهرات مصنوعی اما زیبا را به زنت هدیه بده . امروز جواهرات مصنوعی به اندازه ای ماهرانه ساخته می شوند که تا شخص فنی آنرا از نزد يك معاینه نکند ، فهمیده نمی تواند که اصل است یا مصنوعی .))

بالاخره به او پیشنهاد کردم يك گردن بند مروارید را که مر وارید های آن در يك زنجیر ظریف طلایی انسجام یافته باشند انتخاب نماید دوست من این گردن بند را که خیلی قشنگ کار شده بود و هیچکس فکر نمی کرد که سه هزار فرانک قیمت داشته باشد خرید و از اینکه دوهزار

فرانک دیگر نیز صرفه جویی کرده و سلیقه وی که در ترتیب منزل به کار رفته بود ، تعریف کردم ، و ((ساربوا)) هر مرتبه می گفت :

— میدانی زن من در خریداری اشیا و ترتیب منزل خیلی سلیقه دارد و تمام این چیز های را که می بینی در مدت های مختلف و به وقفه ها به قیمت های خیلی نا چیز به دست آورده است .

من به ذوق و سلیقه و استعداد خرید ما دم ((ساربوا)) اعتماد کامل داشتم ، اگر در آن شب يك مهمان دیگر در حلقه مانمی بود . يك مرد شیک بوش و متین که ((ساربوا)) او را به حیث دوست خانوادگی خود به من معرفی کرد .

تو زندگی را در پاریس خوب بلد هستی ، تا تخیل کرده بتوانی که در آن وقت چه افکاری مرا به خود مشغول می ساخت :

بعد از آن شام دیگر سال های

قرضدار شده است و هر روز صورت های حساب و تهدید نامه های تا دیه آن برایش می رسد و از نقطه نظر مالی در تنگنای عمیقی واقع شده است .

از این مذاکره ما چند روز نگذشته بود که باز نزد من آمد و در ضمن گفتگو خیلی مجو با نه گردن بند مرواریدی را که از نزد من خریده بود از جیب خود بیرون کشید و بالحن تضرعانه ای گفت :

— دوست عزیز ، نمیتوانی يك خواهش مرا بر آورده سازی و این گردن بند را دوباره بگیری ؟

اکنون دیگر بدرد من نمی خورد .. علاوه بر آن هر وقتی که آن را می بینم ، خانم با تمام زیبا بیشش در مقابلم مجسم می شود و بیاد عشق نا کام بی اختیار اشک میریزم ... اگر يك هزار فرانک در مقابل آن به من بدهی ، امروز کمک بزرگی به من می نمایی .

من خواهش او را به جا آوردم بند مروارید زائد و پترین جواهرات تعجب کردم ، زیرا این گردن بند
 و گردن بند را گرفته بول را برایش مصنوعی در قطار دیگر جواهرات خیلی درخشانتر و سنگین تر از
 دادم . هنگامی که میخواستم گردن بگذارم ، دفعتا تکان خود ردهو دیگران بود .
 کرد که مروارید های این گردن بند
 بقیه در صفحه ۴۷

زیست‌شناسی های رنگارنگ و پرمعنی

ترجمه محمد اکبر نظری امواج ماوراء صوت

با استفاده از امواج ماورا صوت در طبابت مخصوصا در علاج وتداوی زخم مفاصل و بی‌جای شدن ودر هم و برهم شدن رگ ها و عصب که در اثر افتادن و ضربدیدن بوقوع می‌پیوندد به موفقیت هایی نایل شده اند .

کمپنی ذی‌منس اخیرا ماشینی را ساخته است که در معاینات وتداوی بسیاری از امراض، امواج ماورا صوت را قابل استفاده ساخته‌است توسط این ماشین دوکتوران میتوانند تصویری از تکان هاو حرکات داخلی واورگانیزم بدن عمل نسج ها و حتی انقباض شوک وتکان های جسمانی مریض را ملاحظه نمایند درامراض نسایی موقعیت و صوت قرارداشتن چنین رادر رحم وطفه جمجمه‌یی اورا معلوم نمایند. همچنان میتوان بزرگ‌روشنکال نومور ها

وغشایی را که در اطراف رحم تشکیل میشود بالمبرداری توسط این ماشین تعیین کرد . خلاصه با اشعه‌یی امواج ماورا صوت میتوان وضع مریضان را ببیند بخشیده وآن هارا به صحت کامل رساند .

بخش آ و از توسط

(شعاع غیر منکسر ۵)

وکیبل ضرورت نداشته و هر آنچه را که معلم بگوید شاگردان واضح می‌فهمند . و بدین وسیله شاگردان ناشوا قسم شاید و باید درست می‌آموزند.

عقربا همه اطفالیکه قدرت شنوایی-شان کم باشد به کمک شعاع (انفراروت) یعنی شعاعی که قابل انکسار نیست ، تدریس میشوند . سیستم تدریس تسمی است که ذیگنال صدا از مرکز کنترل وتنظیم دستگاه بی سیمی که در اختیار معلم است ، در لابلای دو خشخ شعاع (انفراروت) بخش شده، لحظه بعد در خشخ شعاع در فضای صنف انتشار می‌یابد . استیشن‌های آخذ بسیار ظریف و کوچک گوشکی دار که در گردن هر یک از شاگردان آویزان است ، شعاع متذکره را دو باره به امواج صوتی اهتزازیی که برای هر شاگرد ناشوا قابل درک است تبدیل میکند . ارجحیت این طریقه تدریس در آن است که دستگاه آخذه که نزد هر شاگرد است ، به لین اتصال

مخصوصی منتقل شده و در نحت بیست درجه سانتی‌گراد سرد ساخته می‌شود .

در نتیجه بی‌تحقیقات و تجارب دانشمندان چنین وانمود کرده‌اند که یک کیلوگرام چوب که رطوبت آن بیست تا بیست و پنج فیصد باشد گازی که از آن تولید می‌شود برابر سه دو اعشاریه سه متر مکعب گاز حرارتی است که در بکار انداختن یک جنراتور از آن استفاده میشود . و بدین رقم گازی که از دو نیم تاسه کیلو گرام چوب بدست می‌آید جای یک لیتر بطرول را در بن مقایسه گرفته و از سه تا سه ونیم کیلو گرام چوب برابر به یک لیتر دیزل گاز حرارتی تولید می‌شود . و اگر مقدار چوب ذکر شده از رطوبت بکلی بری باشد نتیجه بی آن خوب تر از ارقامی است که تذکر داده شد .

استحصال گاز از چوب

شکل بوره اره در آورده شده . بواسطه بی موتورهای تولید حرارت بیست الی پنجاه فیصد رطوبت چوب از بین رفته و خشک می‌شود برای آنکه رطوبت چوب کاملا از بین رفته باشد بار دوم حرارت داده شده و بعد از خشک شدن در تانکر محل استحصال گاز ذخیره میشود . در تانکی بازخیره ماه متذکره اولابرا ده چوب به شکل خمیره و سپس به زغال چوب مبدل می‌گردد ، و سر انجام نوعی گاز نایتروجنی سنگین از چوب استحصال می‌شود که حداقل حرارت تولیدی هر متر مکعب این گاز هزار و یکصد کیلو کالوری است . گاز تولید شده از تانکی خارج ساخته شده و به خاطر تجزیه و پاک کاری آن از نبارات متوالی به جایگاهی

یکی از اساسات و پایه های تجزیجات دستگاه های جنراتور ریزه معاصر، تکنا - لوزی استحصال گاز از چوب است که عده‌یی از ممالک به ایجاد جنگلات مصنوعی به محافظت و تکمیلی درست از جنگلات طبیعی دست داشته بیش از پیش جدیت مبذول میدارند چه بوری (گوانا) که اکثر مناطق کوهستانی آن از جنگلات پوشیده است اخیرا دست اندرکار تاسیس فابریکه بی استحصال گاز از چوب شده است که به شکل بسیار مدرن و پیشرفته در آن مملکت از چوب گاز بدست می‌آورند استحصال گاز از چوب قسمی است که نخست چوب به دستگاه های استحصال انتقال داده شده ودر اینجا توت های خورد چوب ابتدایه

تقاییل درد!

ترکت دواسازی و رنگ سازی عوخیست دوی دیگری را در بی‌حس ساختن دندان دردی که بخاطر کشیدن تحت عملیات قرار بگیرند تجویز میکند . تزریق این دوا در کشیدن دندان برای دوکتوران و مریضان سهولت ایجاد کرده استعمال آن را ضرور دانسته اند . چه با تزریق این دوا مریض قطعا درد حس نکرده علاوه بر آن بطور خاصی از خون ریزی زیاد در قسمت بیره های دندان کشیده شده و از ترشح زیاد غدوات بیره جلو گیری می‌نماید . این دوا موثر که تجویز و تزریق آن تازه در بن موارد توصیه میشود، مقدار کمی (آدرنالین) است که ، با استعمال آن در انای کشیدن دندان، سیستم اعصاب، ضربان قلب و جریان خون مریض بعالت عادی و نورمال فعالیت میداشته باشد .

استفاده از انرژی باد

راه طویل

هیلیوس (ب) دومین سفینه تحقیقاتی می باشد که غرض تحقیق و مطالعات به صوب آنتاب به فضا پرتاب شده بود. این دستگاه مخصوص راپروژه تحقیقاتی مشترک جمهوری فدرالی آلمان و ایالات متحده امریکا، غرض تحقیق و مطالعات در مورد تشعشع انرژی خورشید و اثر ناشی از فعل و انفعالات آن بر سطح زمین است، که به سوی کرهٔ فرزان و پراز گازات آنتاب برای انداخته شده بود.

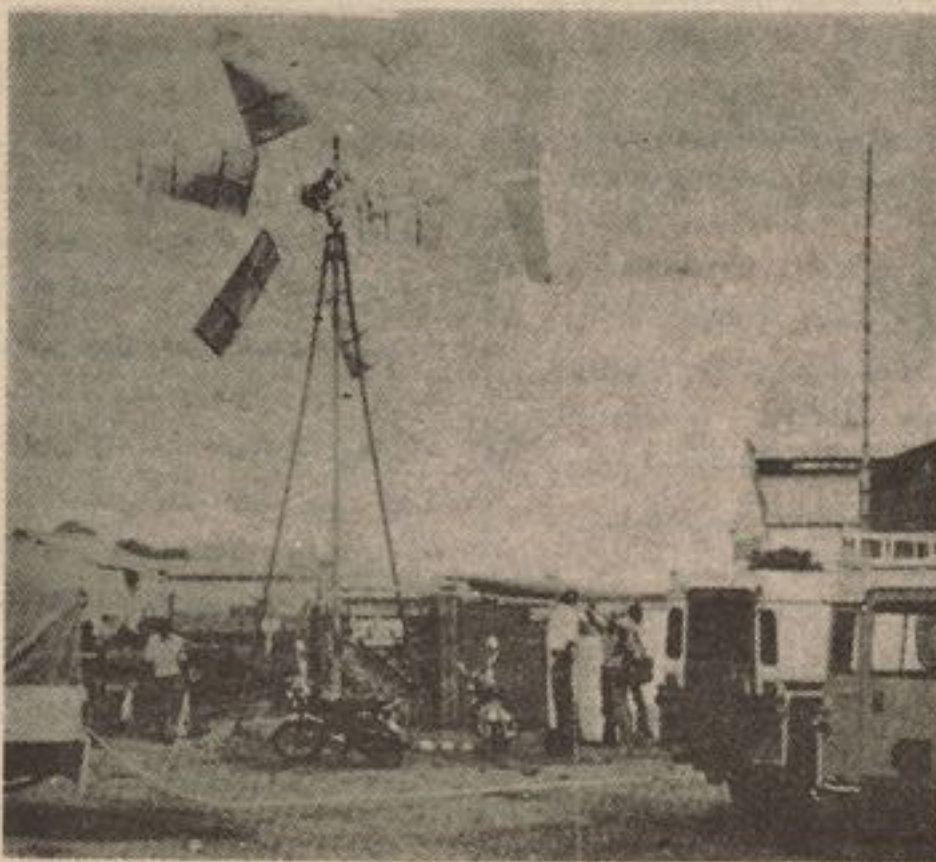
این اولین دستگاه مخصوص تحقیقاتی بود که در مسیر خود به سمت تفریکی در عقب خورشید راه باز نموده و فقط چهل و سه میلیون کیلو متر از آنتاب بدور مانده است. این سفینه بادستگاه دیگری که به هیلیوس (الف) مسمی است، توانستند در باورهٔ لکه های سیاه روی آنتاب، باد هاو گازهای مشتعلی که در آنتاب وجود دارد، معلومات بخصوص و پرازدی را بر زمین مخابره نمایند. مخصوصاً هیلیوس (الف) مجموعهٔ معلومات لازم و مورد نظر را در مرکز کنترل فضائی جمهوری اتحادی آلمان در مونیخ به دانشمندان تسلیم داده است. دانشمندان مدعی هستند که آزمایشات کامل این دستگاه ها پنج تا ده سال دوام خواهد کرد.

متر باشد روتور مذکور به حرکت می آید. در نتیجه بی فعالیت های تحقیقاتی سیر انکشافات و بهره برداری از انرژی باد بعدی رسیده است که امروز می خواهند ماشین های بی توان یک اعشاریه پنج میگا وات را که قطر روتور آن شصت و یک متر است بواسطه بی انرژی باد بحرکت درآورند. همچنان توسط انرژی متذکره (پستون) ها و پمپ هایی را که به منظور

آمدن تاسیسات و تجهیزات به خاطر بهره برداری از این انرژی به مقیاس وسیعی بحیث محور عمده بی در ساختمان و تحرك صنایع انرژی تأثیر قابل ملاحظه بی دارد. کارآگاهان در نتیجه بی مطالعات و محاسبات دقیق سرعت محیطی روتورها (چرخهای) جنراتور ها را طوری عیار ساخته اند که سرعت باد در فی ثانیه بتواند آنها را به چرخش درآورده و بساوسیله به رقم بزرگترین امکان تولید برقی از انرژی

تکنالوژی معاصر امکانات استفاده از انرژی باد را به سوی بی بزرگ تر و عالی تر که از هفده قرن با نظر انسان ها به شکل بسیار ساده از آن تمتع می بردند میسر ساخته است. استفاده از انرژی محرك باد در چرخاندن روتور (چرخ) جنراتور ها به منظور تولید برق، استحصال و استخراج آب های معدنی از نگاه اقتصادی سهم به سزایی را در انکشاف و اقتصادکشو ایفا می کند. امروز از

استخراج آب آشامیدنی و آبیاری از آن کار می گیرند به حرکت در آورده و پمپ های مذکور ذریعه بی انرژی باد می توانند از عمق شصت متر که عمیق ترین چاه است در یک ساعت یک اعشاریه یک متر مکعب آب استخراج نمایند که قدرت و توان این پمپ ها روزانه بدهد هاتر مکعب بالغ گردیده و این رقم ضرورت آب آشامیدنی عمده بی نظیری را مرفوع می سازد.

باد توفیق یافته اند. باوجود اینکه عدد دور و گردش چرخ جنراتور ها خیلی بلند است روی هم رفته ماشین هایی که توسط انرژی باد کار می کنند حرکت میخانیکی بین روتور جنراتور های آن ها مناسب محاسبه شده و از نگاه مونتاژ و قیمت در سطح خیلی نازل قرار دارند. و امروز روتور های جدیدی را ساخته اند که قطر آن ها دوازده متر بوده و هرگاه سرعت باد در فی ثانیه هشت اعشاریه پنج

انرژی باد بواسطه وسایل میخانیکی مدرن و پیشرفته به شیوه بی خوب تر و مفیدتر بهره برداری می کنند. در اکثر ممالک جهان مانند هالیند، جرمنی، فرانسه و ایالات متحده بی امریکا جهت بکار انداختن و به حرکت در آوردن جنراتور ها و موتور های بزرگ جهت آرد نمودن مقدار زیاد گندم ذریعه بی آسیاب های بادی و در استخراج آب، از این انرژی به پیمانیه بی وسیعی کار می گیرند. رویکار

به کمک اشعه لایزر

جهت رفع درد مفاصل و روماتیسم و کسالت مزاج که از اثر رطوبت، هوا و سوء تنفس نشأت کرده باشد (میسر شمیمت - بویلکف بلوم) در (اتوبرون) شهر مونیخ اشعه لایزر را در طب سوزنی یا (معالجه بواسطه سوزن) بکار برده است.

فرق اینگونه مداوا که اینک زبازرد مردم شده با طرق دیگر معالجات همانا در مختص ساختن

دست مصنوعی

صنعتگران شهر (کوبلینس) در جمهوری اتحادی آلمان دست اندرکار آله بی بنام (اکو) شده و دست های این آله را از مواد مصنوعی ریخته اند.

این آله که به سیستم اکترو هایدرولیک کار میکند ساختمان دست های آن عینا مشابه دست های انسان، در هر جاود صورت لزوم کار روایی دست انسان را انجام میدهد. اما دست چیزی را بدست گرفتن - بالانمودن - خمیر کردن انگشت هارا قات نمودن - چیزی را دور دادن

صنعتگران شهر (کوبلینس) در جمهوری اتحادی آلمان دست اندرکار آله بی بنام (اکو) شده و دست های این آله را از مواد مصنوعی ریخته اند.

این آله که به سیستم اکترو هایدرولیک کار میکند ساختمان دست های آن عینا مشابه دست های انسان، در هر جاود صورت لزوم کار روایی دست انسان را انجام میدهد. اما دست چیزی را بدست گرفتن - بالانمودن - خمیر کردن انگشت هارا قات نمودن - چیزی را دور دادن

سلسله گفت و شنود

که ماباید توقعات خود را در چوکات شرایط و امکانات خود محدود بسازیم و در آنچه پیشنهاد میکنیم فقط شرایط مرکز را در نظر داشته باشیم .

نظر اصلاحی من در زمینه مورد بحث این است که سازمان زنان در چوکات اداری خود تعدادی مشمول تربیه شده دارد که تحصیل شان در زمینه اصلاح و بهبود خانواده است

و اگر شرایطی به وجود آید که از یکسو تعداد این گونه پرسونل افزایش یابد و از سوی دیگر ساحه کار آن در شهر و گسترش یابد بدون شك اثرات نایل در بهبود امور خانواده خواهد داشت .

دكتور ذهین :

شرایط کنونی ، شرایطی که همین اکنون دانشگیر مردم ماست با همه نابسامانی ها و مشکلات اجتماعی و خانوادگی دارد به یکبار به وجود نیامده که یکبار از میان برود .

این شرایط میراث شوم ده سال و صدها سال بی مباله لاتی دستگاه های حاکمه و مولود نظام های فاسدی است که در جامعه ماسلط بوده است اما بدون شك راه هایی هم برای جلوگیری از آن وجود دارد ، همین مجلس ،

همین جلسه و همین نشست در واقع آغازی است برای این جلوگیری به شرط اینکه همین یک نقطه آغاز و فرجام نباشد ، دنبال روی های داشته باشد ، ساحه آن بسط داده شود دانشمندان و افراد با تجربه بیشتری به نشست و صحبت و بررسی و انگیزه جوی فرا خوانده شوند ، سازمان و موسسات اطلاعاتی دیگر هم در این زمینه سهمی فعال گیرند و موسسات نشراتی مقداری از نشرات خود را وقف این موضوع سازند کورس های سواد آموزی در سطح خانواده گسترش بیشتر یابد به زنان آگاهی بیشتر داده شود .

بدون شك چنین اقداماتی هر چند در سطح روپنایی بی تاثیر نمیشد و اثراتی از خود حتی در زیر بنا هم میگذارد ، چرا که تنها زیر بنادر روپنای اثر گذاری نمیکند بلکه روپنای به نوبه خود در مسایل زیر بنایی اثر دارد .
یوهاند امین :

یکی دیگر از راه هایی که میتواند در زمینه امور بهبود خانواده اثر داشته باشد ، این است که در مکاتب مضامین روانشناسی در چوکات مسایل خانوادگی تدریس گردد و سازمان های هنری و مخصوصا هنر در اماتیک که مورد توجه

... ما درون را بنگریم و حال را ...

این نبار ، مردی پیرو از مرز شصت سالگی گذشته ، مردی که شصت بهار آرزو را و شصت پانز برگریز را دیده و پشت سر گذاشته و اینک پای بر لب گودارد و آفتاب عمرش در حال غروب است ، باشما ، باشما جوانان و با شما فرزندان

به سخن می نشیند و منطق و استدلال خود را در زمینه اختلاف میان جوانان و بوقول شما سالمندان به بیان می آورد .

این مرد که در سال های فراوان عمر خود سرد و گرم روزگار را بسیار چشیده و در راه و بیراه زندگی زیاد دویده و باری از تجربه برای خود اندوخته دارد ، منم ، یعنی نگارنده این نامه برای شما گردانندگان و زمین نامه زوندون شما خانواده های نوتشکل یافته و شما جوانان و جوانان که در همه حال نسل پیروا به دلایل کهنه فکر بودن و کهنه اندیشی محکوم می گنید و در این تصور ید که این نسل می خواهد و آرزو دارد که شمارا در محدود ، فکری و ضوابط اجتماعی نیم قرن پیش محدود نگه دارد ، در حالیکه چنین نیست و شما در این مورد در اشتباه قرار دارید چرا که هیچ فکر سالمی پذیرفته نمیتواند که شخص جز به اقتضای زمان خود و شرایط و ضوابط حاکم در جامعه خود بتواند حرکت کند و یا حرکتی خلاف سیر طبیعی جامعه داشته باشد اگر بدان نیاید میگویم که تاهنوز برخی از جوانان ما و شاید هم شما نتوانسته اید میان نوجوی و نواندیشی و پیروی از خواست زمان بالجام گسیختگی و بی بندوباری مرزی بیندازید و آن هارا از هم جدا کنید .

ما ایندواریم در آینده نزدیک بتوانیم زمینه یک گردهم آیی بسیار بزرگ را به گونه رودر روی خانواده ها با حقوق دانان ، روان شنا سان و اشخاص با تجربه فراهم آوریم که در آن هر خانواده بتواند خود بیانگر مشکلات خود گردد و به بیان مشکلات از نظر حقوق و مسایل روانی و عاطفی در پوته نقد و انتقاد گذاشته شود و رهنمایی های در زمینه صورت گیرد .

هم چنین مجله محبوب خانواده های منی زوندون مردم بازم برنامه ها و پلان های نشراتی دیگری را در زمینه مسایل خانوادگی در دست اجرا دارد و به زودی به عمل پیاده میکند که نقش پیش آهنگی این مجله را در طرح مسایل اولی زندگی و کاوش طرق اصلاحی آن بازم تثبیت میکند .

خوانندگانی که این سلسله جدل هارا تعقیب میکنند در صورتی که سوال طرح نشده در جدل برای شان مطرح باشد که خواهان جواب آن باشند میتوانند به آدرس مجله زوندون نامه بزنند تا ما پاسخ شان را از مراجع علمی و مستند تهیه داریم .
بار دیگر از همه اظهار امتنان میکنم .

اساسهای استقرار...

متروکوزی (هوانسانی) در هرات و چهل - دختران موافقه کرد. همچنان یک مکتب عوامی جهت تربیت کارمندان سرویس های فضایی به کمک روسیه شوروی در کابل دایر شد. در خلال همین فعالیت ها و به اساس همکاری های کلتوری بین طرفین برای نخستین بار در افغانستان نمایش فلمهای سینمایی آغاز یافت و مردم مابرای بار اول به فلم و سینما آشنا شدند و اولین دفعه نمایشهای سینمایی توسط جنرال قنسلگری شوروی در هرات پیش چشم مردم روی پرده پدیدار شد.

در ماه نوامبر ۱۹۲۱ دولت افغانستان به نسبت فطری بیکه با اثر جنگ داخلی روسیه متوجه مردم آن کشور شده بود، مقدار سه هزار خروار گندم را اعانه داد که متعاقب آن ایران نیز از این روش افغانستان پیروی کرد.

قرار داد دوستی ۱۹۲۱

بعد از تاریخ ۸ ماه ۱۹۲۰ با ترم مذاکرات موفقیت آمیز هیات های افغانی و شوروی در کابل زمینه برای انعقاد قرار داد دوستی بین افغانستان و روسیه شوروی مساعد گردید و به تاریخ ۲۸ فروری ۱۹۲۱ بود که قرار داد دوستی توسط نمایندگان ذیصلاح هر دو کشور در ماسکوه امضاء رسید.

در قبال این رویداد ها، انگلیسها طرح دیگری را ریخته و کوشیدند تا غیر از قرار داد صلح راولپندی که بصورت مفدماتی امضاء شده بود قرار داد دیگری را بنام «قرار داد دوستی» با افغانستان عقد و امضاء کنند تا با چنین طریقه از یکطرف هسته دوستی خود را همراه افغانستان توسط دیپلوماسی آزاد پیریزی نمایند و از جانب دیگر زمینه را جهت عملیات تخریبی خود علیه دولت روسیه شوروی مساعد سازند و در لباس میش، چیره گرگ نمای خود را در نظر هامظاهر سازند.

در ورای آنچه نقشه کشیهای سوم استعمار گرانه بود که هیات سیاسی انگلیسی تحت ریاست هنری دوپس در ماه جنوری ۱۹۲۱ جهت مذاکرات مورد نظر وارد کابل شد و خواست تا متن و مواد قرارداد دوستی منعقد بین دولتین افغانستان و روسیه شوروی را برای اقل و اطمینان خود ملاحظه کنند. ولی رئیس دولت افغانستان پیشهاد نمایند انگلیس را یکنوع مداخله مستقیم تلقی کرده و از پذیرش آن امتناع ورزید و اظهار داشت که این موضوع به مناسبات متقابل دیپلماسی بین افغانستان و روسیه شوروی ارتباط دارد و بشما هیچ مربوط نیست.

نماینده انگلیس می گویند که افغانستان باروسیه غیر از مرزهای دیگر کدام رابطه را قایل نداشته باشد. او به خاطر حفظ منافع و اعاده حیثیت دولت خود به افغانستان مساعدت هر نوع کمک های اقتصادی و تخنیک را وعده میداد. ولی دولت افغانستان به خاطر تجارب تلخ محاصره در طول تاریخ، پیشنهادات نمایندنده انگلیس را با منطق و شدت کامل متواتر رد می کرد اما در قبال آن همه ناگواریها، دولت افغانستان جهت حفظ استقرار صلح و استقرار و انکشاف دوستی و تحکیم رشته های زیست باهمی وزندگی مسالمت آمیز با همه دول جهان متکی بر پالیسی بیطرفی که سیاست دیرین عنوانی ماست، صرف پیشنهاد نمایندنده انگلیس را جهت عقد یک قرار داد دوستی با افغانستان پذیرفت و در موقع مذاکرات تذاکر داده شد که منظوری و تصویب آن بدون اظهار رای و قبولی لویه جرگه امکان پذیر نبوده و از صلاحیت حکومت بالاتر است.

همان بود که بتاريخ ۷ ماه اگست ۱۹۲۱ لویه جرگه دایر گردید و مسوده قرار داد دوستی افغان و روسیه مسوده قرار داد دوستی افغان و انگلیس به لویه جرگه رویت داده شد که با اثر آن لویه جرگه قرار داد دوستی افغان و روسیه شوروی را منظور و تصویب کرد و قرار داد دوستی افغان و انگلیس را رد نمود.

بتاریخ ۱۳ اگست ۱۹۲۱ قرار داد دوستی افغان و روس راد کابل رئیس دولت افغانستان و بتاريخ ۲۰ اپریل ۱۹۲۱ رئیس دولت روسیه شوروی در ماسکوه منظور و امضاء کردند. بدین ترتیب عقد این قرار داد در راه استقرار و استحکام دیپلماسی بین هر دو کشور مفهوم اهمیت تاریخی دارد.

در تابستان ۱۹۲۱ طی دعوتیکه از طرف سفارت کبرای افغانی در انقره به مناسبت انعقاد قرار داد دوستی بین افغانستان و شوروی ترتیب شده بود مصطفی کمال اتاترک رئیس آن وقت دولت ترکیه ضمن نطق خویش به جواب بیانه بناغلی سلطان احمد سفیر کبرای افغانستان گفته بود که: «وحدت نظر افغان، ترکیه و روسیه در امضای قرارداد دوستی، به صورت واقعی، آزادی و حریت مردمان شرق را تضمین می کند و روح و حواس امپریالیست ها را ناآرام و مغرب می گرداند».

(در سال ۱۹۲۱ یک قرار داد دوستی بین ترکیه و روسیه شوروی نیز امضاء شده بود). سپس در ماه نوامبر ۱۹۲۳ یک تعداد کارمندان مسلکی روسیه در رشته مغایره رادیویی به کابل وارد گردیده و در دستگاههای رادیو تلگراف به همکاری پرداختند، در جون ۱۹۲۳ لنین تیلفون بین هرات و چهل دختران و در

سپتامبر همان سال لنین تلگراف کشک، هرات فندهار و کابل نیز احداث و امتداد یافت. در ماه اگست ۱۹۲۳ افغانستان در نمایشگاه زراعتی منعقد ماسکوه شرکت ورزید و یکسک گروپ از تجار افغانی نیز جهت مذاکرات مورد علاقه به ماسکوه وارد شدند که به تعقیب آن همکاری های تجاری و اقتصادی طور اساسی بین جانبین در سال ۱۹۲۴ شروع شد. علاوه در تابستان ۱۹۲۴ یک پروتوکول جدید تجاری امضاء گردید و فعالیت های تجاری در سال ۱۹۲۵ به پیمانه وسیعی پیشرفت کرد.

در سال ۱۹۲۶ قرار داد «بیطرفی و عدم تعرض» که بنام «پکت پغمان» یاد می شود میان هر دو کشور با حسن نیت کامل بسته امضاء رسید.

این موضوع نیز قابل تذکر است که قبل از انقلاب اکتوبر و بعد از آن تا امروز یک تعداد کتب و آثار زیادی بلسان روسی و زبانهای محلی و ایالتی آن کشور و حتی به السنسه مختلف بین المللی راجع به مسایل مختلف افغانستان در اتحاد شوروی به چاپ رسیده است که همه آن مظہر و مبین مناسبات حسن همجواری و دوستی متقابل بشمار میروند و ما راجع به تعداد و مشخصات کتب و آثار منشره مذکور ضمن بحث علیحدہ در آینده صحبت خواهیم کرد.

باید گفت که بعد از امضای قرار داد دوستی ایکه بسال ۱۹۲۱ بین طرفین امضاء شد و حال بیش از نیم قرن می گذرد رشته های مناسبات دوستی و همکاری های متقابل بر استحکام و مبنای اش افزوده رفت چنانچه روسای دولت و صدراعظمان افغانستان و سران دولت اتحاد شوروی طی ارسال پیامهای خویش به مناسبت های مختلف و ضمن سخنرانی های شان در قسمت هم زیستی مسالمت آمیز و تحکیم روابط دوستانه، بر اساس احترام متقابل با کلیه کشور ها و کلیه ملتها اشاراتی کرده و راجع به استحکام دوام روابط حسن همجواری و دوستی بین هر دو جانب نیز تذکراتی داده اند (همانطور که اتحاد شوروی بیعت نخستین کشور خارجی استقلال و دولت مستقل افغانستان را در ۱۹۱۹ به رسمیت شناخت، در سال ۱۹۷۴ بصفت اولین مملکت دوست خارجی رژیم بر سر اقتدار آن وقت افغانستان رانیز برسمیت شناخت و سپس رژیم مترقی جمهوری دموکراتیک افغانستان را که تحت رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان باار قیام مسلحانه اردوی دلیر و ملی و اراده ملت افغانستان به تاریخ ۷ نور ۱۳۵۷ رویکار شد، نیز مطابق روس دیرین دیپلماسی و دوستی ایکه بین طرفین موجود است از طرف اتحاد شوروی به رسمیت شناخته شد و بر نوع همکاری متقابل اظهار آمادگی بعمل آمد.

مزید بر آن مسافرت های زعمای افغانستان و اتحاد شوروی طی اوقات و سالیان مختلف نمونه برجسته از تحکیم حسن روابط دوستی برشایبه بین هر دو کشور دوست بشمار می رود. بطوریکه طی این مسافرت ها رهبران هر دو کشور با رضایت خاطر تاکید کرده و

می کنند که اصول دوستی و حسن همجواری مساوی حقوق و احترام متقابل به حاکمیت و استقلال و عدم مداخله در امور داخلی همدیگر پایه و اساس روابط شوروی و افغان شمرده می شود چنانچه محتوای قرار داد های سال ۱۹۲۱ و سال ۱۹۳۱ شوروی و افغانستان نیز مؤید و مصداق این امر است. هم دیرین موقع بود که «نیکولای خاندوف» خبرنگار شوروی ضمن مقاله ایکه برای روزنامه «ایزوستیا» منطبعه ماسکوه از کابل فرستاده مذکر شد که: «در افغانستان نه فقط در زمینه اقتصادی تحولاتی انجام می شود بلکه در زندگی اجتماعی و معنوی کشور نیز تغییراتی حاصل می گردد».

علاوه بر آن هنگامیکه پنجاه سوهمین سالروز امضای قرار داد دوستی ۱۹۲۱ در ماه میزبان ۱۳۵۳ در ماسکوه برگزار و تجلیل شده بناغلی «رگی آتوونف» وزیر صنایع گوشت و شیر اتحاد شوروی و رئیس انجمن دوستی و روابط فرهنگی اتحاد شوروی با افغانستان ضمن نطق خود گفت که:

«مناسبات دوستانه بین دولتین ما ثمره پیروزی انقلاب اکتوبر و مبارزه موفقیت آمیز مردم افغانستان در راه استقلال شان است» باید تذکر شد که انجمن مذکور به سال ۱۹۵۹ در ماسکوه تشکیل گردید.

با استقبال از چنین روش های مستحسن متقابل می توان یکی از نتایج و انگیزه های حسن مناسبات دوستی طرفین، تجلیل مراسم و اوانمود کرده در مرور و گذشت شصت و دو سال استقرار روابط دیپلماسی متقابل توسط «انجمن های دوستی افغانستان و اتحاد شوروی» در کابل و ماسکوه بر گزار می شود گزارش های خبری آن از طریق جراید و رادیو افغانستان نیز در موشا قش به تفصیل انتشار یافته و می یابد، چنانچه با استقرار نظام جمهوری دموکراتیک خلق افغانستان و شناخت آن از طرف دولت دوست و همسایه ما اتحاد شوروی با روحیه صمیمانه، بر تحکیم مستدام رشته های دوستی متقابل افزود و اعلام خط مشی مترقی و جامع جمهوری دموکراتیک افغانستان و اشاره منسجم و ثابت در استحکام و دوام خلل ناپذیر این مرادوات، دو جانبه هر دو کشور موبید روشنتری از این ادعای ماست، به نهجیکه توقف های مختصر برخی زعمای دولتی افغانستان در ماسکوه و ملاقاتها با زعمای اتحاد شوروی در ماسکوه و انتشار اعلامیه های رسمی متقابل روس انگیزه حسن مناسبات طرفین را بیش از پیش توضیح گردوبار دگر تثبیت نمود که افغانستان و اتحاد شوروی بتداوم روابط دیرین دوستی خویش، بدون کمترین قید و شرط ثابت قدم و یابرجا اند.

چنانچه اعلامیه مشترک افغانستان و شوروی تاریخی ۱۸ می ۱۹۷۸ مطابق (۲۸ نور ۱۳۵۷) که در صفحه اول شماره (۴۷) مورخ ۳۰ نور ۱۳۵۷ روز نامه انیس منتشر شده در زمینه شعر است بربیک روز نامه، در همه صفحات شعر است بربیک سلسله رویداد ها و حقایقی که بر علاوه آن روزنامه، در همه صفحات

این شخص کیست؟

به این عکس متوجه شوید شما یاد بگوئید که او از موتر تر سید است اما اینطور نبود بلکه در یکی از فلمهایش، به چنین حالت در آمده است برای اینکه او را بشناسید میگوئیم که پدرش یکی از اشخاصی است که در روی پرده سینما ظاهر گردیده و هزاران هزار نفر را در جهان خندانده است اکنون او هم برای اینکه اسم پدرش زنده باشد تصمیم دارد که جای پدرش را بگیرد. اسم موصوف را پیدا نموده و برای ما بنویسید

حل کنندگان شماره های قبل

مهمند ((صافی)) سلما، جمیله، شهناز گل جان محصلین پوهنځی اکادمی خا رندوی شکر یه، مزاری از ولایت کابل شیر غنی شیرمحمد تاج محمد از وطن مینه شما دولاړ شاه امین- نصر الله - سیر غنی از افشار زاهد، پوپل ازلیسه آریانا محمود محصل اکادمی خا رندوی کرام الدین ازلیسه گردیز- محمد- اکبر ازلیسه قرغه و لایت لغمان روح الله ((خاخی)) زمیری - باجوری از ولایت قندهار و لسوالی شاولی کوت محمد یوسف ازکو- هستان - محبوبه - امید از ولایت کابل گل غنی از و لسوالی ده سبز نعمت الله - سید عبدالقادر - بسم - الله - عبدالمجید عبدالرحمن ازلیسه قره باغ - عبدالمحسن - محمد احسان وکیل و جمیل از گل- باغ کابل

تهیه و تنظیم از : صالح محمد کپسار

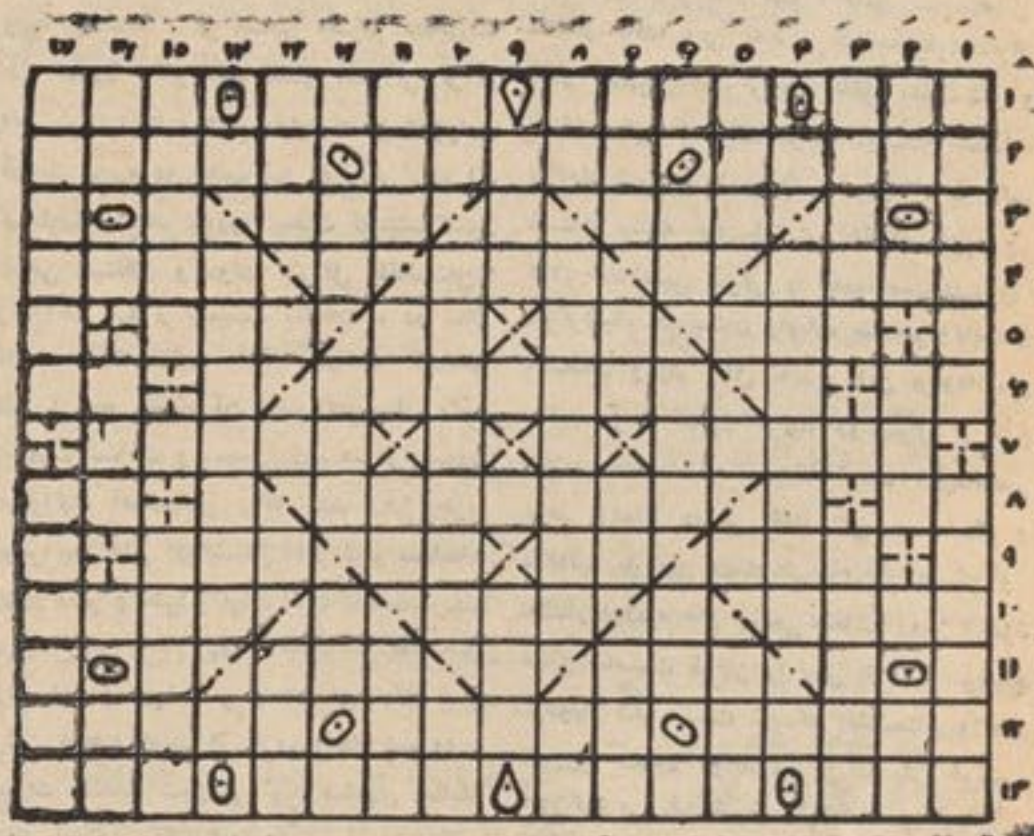

سرگرمی ها و مسابقات

جدول کلمات متقاطع

افقی :-

- ۱- فالبین آنرا میبندید - يك ائراز يك نو یسنده جهان - آخرش راقطع سازید لیم میشود - کلمه ربط - ۲- منسوب به روغن شده - محل نگهداری آثار عتیقه - یکی از ولایات کشور - ۳- تنبل و بیکاره بزبان عوام - حاصل چراغ - ۴- نژاد کوتاه - یکی از مراکز اروپایی - خط ریل زیرزمینی - ۵- دهن پرندگان - سمبول باریکی - مادر عرب - يك حرف آن میبود نکاح میشد - ۶- وصل نشده - یکی از ممالک جهان - کارنا تمام - ۷- در بهار زیاده می بارد - بین آنرا تغییر دهید نیلون میشود - ۸- دروازه - اولین زن فضا نورد جهان (نصف اسم او) - هندی کوتاه - ۹- عکس جوان - حرف اشاره - امروز ((بشتو)) - یکی از ماه های عیسوی - ۱۰-

- ۱- یکی از کمیدین مشهور جهان - نصف اسم یکی از نقاشان جهان - ۲- حرف اشاره - .... تلخ است اما بر شیرین دارد - در بین خاور - ۳- یکی از ولایات کشور ما - نصف اسم نویسنده و درام نویس شوروی - ۴- از مخترعین جهان - ۵- از دانه های خوشبو - موسم آن است - ۶- درنده - نصف آن انتخاب گردید - رفیق پری - ۷- یکی از مجله های کشور ما - خود - چهره - در آسمان آنرا جستجو کنید - ۸- حرف اشاره - یکی از ممالک جهان - مسترد کردن - ۹- بال شکسته ((بشتو)) - پایانه - ۱۰- لیم نشده - یکی عدد بیگانه - ۱۱- از کشورهای عربی - خود ما - نون بی آغاز - محبت - ۱۲- ولد کوتاه - مجلس بزرگان - صنم - ۱۳- در قبرستان است - نغمه کوتاه - ۱۴- یکی از زما مداران جهان بود - ۱۵- موسسه ایست در فلسطین - یکی از کشورهای جهان - ۱۶- ماردم بریده - از جمله پرازیت ها - از حروف شاکلی انتخاب کنید - ۱۷- کلمه ایست که معنی ندارد - کلمه بی معنی -

سرش را ببرید اشک او جاری میشود - ذیل - چادر بشتو - ۱۱- تهدا ب - از جمله رقص های محلی ما - ۱۲- از ضروریات آشپزخانه - نصف اسم یکی از هنرمندان سینمای غرب - جمع غده - ۱۳- جدید بود (به بشتو) اما تکه تکه شد - یکی از مخترعین جهان - شمال بهاری - خود یکی -

نمره را بدست آورده باشند .
 ۷- اگر دو حل کننده و یا زیاد
 از آن به عین امتیاز مساوی باشند
 ما شخصی را برنده جایزه این
 صفحه انتخاب میکنیم که کلمات
 بهتری را بکار برده باشند
 ضمناً کسانی که میتوانند هفت
 حرف و یازده از آنها در سمت
 چپ جدول از بالا به پایین طوری
 در خانه ها قرار دهند که از مجموع
 حروف آن یک کلمه صحیح بدست
 بیاید نسبت به سایرین حق
 اولیت دارد .
 ۸- با حل هر جدول یک یک
 قطعه فو توی خوش را نیز
 از سال دارید .
 ۹- ما امتیازات را بین دختران
 و پسران مقایسه مینمایم اگر
 تعداد حل کنند هر دسته زیاد
 باشد مامسا بقه را بنام آنها
 می نویسیم و اندسته که برنده
 امتیاز زیاد باشند جایزه نصیب
 شان میگردد .
 ۱۰- حل جدول را به آدرس
 انصاری وایت مطبوعه دولتی مدیریت
 مجله ژوندون صفحه سرگرمیها
 و مسابقات با انتقاد و پیشنهادات
 خود از سال دارید .

									۱
								۲	
							۴		۳
							۶		۵
							۸		۷
							۱۰		۹
							۱۲		۱۱
							۱۴		۱۳
							۱۶		۱۵
							۱۸		۱۷
							۲۰		۱۹
							۲۲		۲۱
							۲۴		۲۳
							۲۶		۲۵

انتخاب کنید تا بگویم که هستید ؟ جالب ترین تست هفته

جدول جدید

خاص و عام افغانی و بصورت
 عمومی از تمام کلمات در و هر
 لسان دیگر اصطلاحی کشورها
 استفاده نمائید از بکار بردن
 کلمات ناقص بدون معنی غیر
 اصطلاحی و درهم ریخته و پرا-
 گنده جدا خود داری نمائید .

۳- از هر کدام حروف انتخاب
 شده که میل دارید استفاده نمائید
 کلمات تکراری را اگر چه معنی
 آنها تفاوت هم داشته باشند در
 جدول ننگینا نمائید توجه نمائید
 برای طرح این جدول فقط بیست و
 شش کلمه در ستون افقی که
 متصل اعداد میباشند بکار میروند
 و در ستون های عمودی موضوعی
 که جدی آنها مد نظر میگیرید
 اینست که حروف تکراری بصورت
 قطعی با لای یکدیگر قرار نگیرد .

۴- بعد از اینکه جدول را با
 یکصد و بیست و دو حرف حل
 کردید و اعدادی که در مقابل
 حروف فوق نمره گذاری شده
 فقط یکبار آنها جمع و حاصل
 جمع حروف خود را برای ما
 بنویسید .

۵- حل جدول های که حاصل
 جمع آن از (۵۰۰۰) کمتر باشد
 حاصل جمع خود را بنویسند و پدر
 جمع آن غلطی وجود داشته باشد
 شرح جدول را برای اشتراک
 جوایز ارسال ندرید که از قرعه
 کشی باز میماند .

۶- برندگان جوایز کسانی
 خواهند بود که شرایط حل جدول
 را مراعات کنند و بلندترین

در صفحه سرگرمی و مسابقات پدر
 نظر داشت سولات علمی جدول
 ها و سرگرمی های جالب
 دیگری هم طرح نمودیم اینک اولین
 جدول ازین نمونه را خدمت شما
 تهیه کردیم کسی نیکه به حل جدول
 ما اقدام مینمایند شرایط ذیل
 را مد نظر گرفته و به حل آن
 پردازند:

۱- برای حل جدول فقط جدولی
 دیگری را رسم نمائید و جدول را
 از مجله پاره نکنید .
 ۲- حل جدول به اسم یک نفر
 باشد .

۳- آخرین میعاد برای فرستادن
 حل جدول برای مرکز یک هفته
 و برای ولایات تا دو هفته بعد
 از چاپ مجله میباشد .

۴- اگر بروی پاکت از سالی
 آدرس مکمل شما ره جدول تحریر
 نباشد از قرعه کشی باز میماند .
 ۵- کلید جدول ما قرار ذیل
 میباشد .

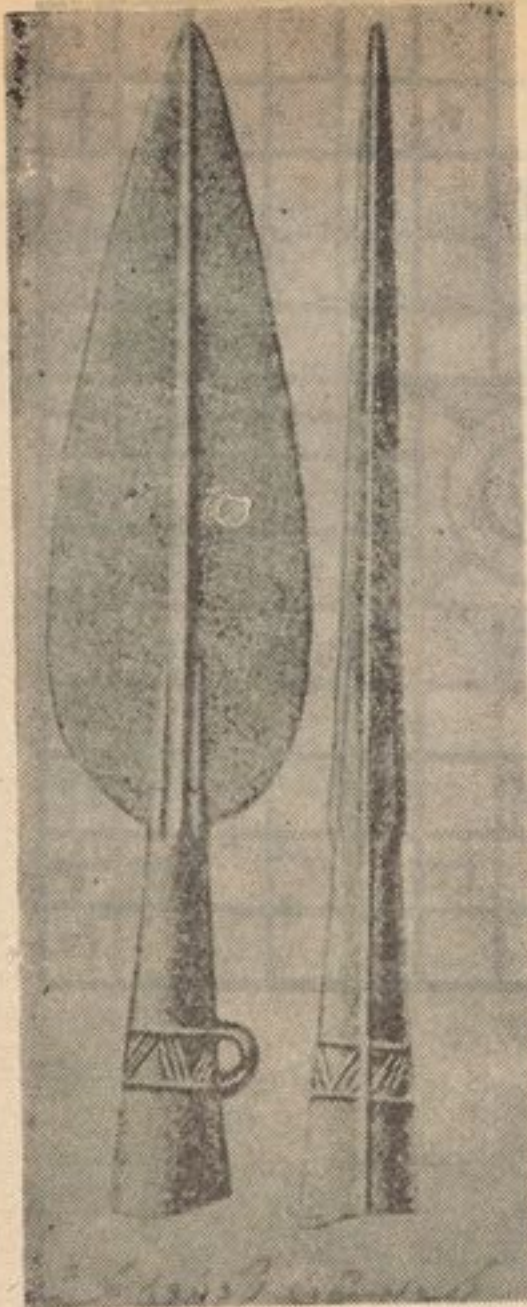
ج ۱۰۰ م ۶۰۰ ، ی ۱۴۰۰ ، ۹۰
 د ۵۰۰ ر ۷۰۰ س ۳۰۰ ه ۸۰۰ و حروف
 ن دارای امتیاز ۱۰۰۰ میباشد
 و نمائید حل جدول :-

۱- در مقابل ۱۰ حرف الفبا
 اعداد (امتیاز آن) نوشته شده
 با انتخاب حروف انتخاب شده
 جدول را طرح و با شرایط فوق
 از سال دارید

۲- در طرح جدول از اسامی

این تست جالب برای شما
 خواهند گان عزیز تقدیم میشود
 برایتان جدیدترین تحقیقات روانی
 و بصورتی ساده تنظیم شده
 است ، کافی است ، با یک نگاه
 موضوع مورد علاقه خود را از
 میان عکسهای صفحه انتخاب کنید
 و سپس برای اینکه روحیه و سر-
 نوشت خود را بدانید به اشکال
 ذیل و عکسهای آن که هر
 کدام آن دارای نمره میباشد توجه
 نمائید . البته باید بگوئیم که در
 این تست جالب برای شما
 دقت و حوصله نمائید تا عکس را
 که انتخاب میکنید کاملاً و از هر
 جهت مورد علاقه شما باشد ضمناً
 برای اشخاص مشکل پسند هم
 فکری کرده ایم بدین معنی که
 چنانچه هیچ یک از عکسها مورد
 پسندش نباشد میتواند تا بلوی
 شماره (۶) یعنی ((هیچکدام)) را
 انتخاب نمائید و نمره انتخاب شده
 خود را برای ما بنویسید تا بدانید
 چه سرنوشتی در پیش رو دارید .

۴ - این آلات در سال ۱۹۶۰ به وسیله پروفیسور بدر کشف گردید.

میشود گفت. از ساحه نزدیک ولادیمیر نزدیک (سنگیر) نیز مواد عجیبی بدست آمده که قدامت مواد مکتشفه به پیش از (۲۵۰۰۰) سال میرسد.

باستان شناسانیکه تحت نظر (پرو فیسور) مذکور دست اندر کار اندبیین به خوبی برده از چگونگی زندگی اسلاف انسان برداشتند و ده ها هزار مواد کلتوری، استخوان های فیل های ماموت، گوزن ها، اسب های وحشی بعلاوه دو مقبره را که متعلق به دو کودک می شد نیز کشف کردند که از جمله کشفیات غنی و با ارزش به حساب می آید. باستان شناسان پس از تحقیقات وسیع بدین توأفق رسیدند که ساحه مدفون مربوط میشود (بدوره سنگ قدیم) تعداد استخوان های کشف شده ما موت از (ده هزار) سال تجاوز میکند. اکثر این فیل ها به غرض تزئین و یا هم شاید به مقصد دیگری در لباس کودکان دوخته شده بود پس با ذکر این مطلب در می یابیم که نمونه های دوخت اوشان نیز تا هنوز در دست است، بلی

همراهانش ساحه بی در حدود نیم میلیون کیلو متر مربع که دوره عمده مهاجرت به شمال را میساخت مطالعه و تعقیب نمودند. این دوره عبارت بود از آسیای مرکزی بسوی سایبریای جنوبی و از دنیستر و - کریمه بسوی استپ های او کراین و والکا. این سفر آن ها تا مقابل یک رودخانه یخ که مانع حرکت انسان بسوی شمال گردیده ادامه داشت هیات مطالعاتی که پرو فیسور بدر در راس قرار داشت مشاهدات جالبی با خود همراه داشت بدلیل اینکه تمامی علائم دلالت برین می نمود که در او رال تپید یل شدن انسان نیندرتال به انسان مدرن زود تراز اروپای غربی واقع شد. خوب عامل زود آدمی شدن نیندرتال اروپای شرقی چه می توانست باشد؟ دریای یخ مسلما

انسان ترا بسوی جنوب عقب می زدازین بابت انبوهی از مردم در هموارای های کسپین متمرکز گردیدند و با بومی ها مخلوط گردیدند و در نتیجه از اختلاط چندین مدنیت منفرد یک مدنیت برگزیده را به وجود آوردند با مطالعه بیش ازسی بقایای (پالئوتیک) دیگر دانشمندان متقاعد و جریان مذکور را تأیید داشته اند از مطالعه درزمینه شناخت انسان باستان که بگذریم، اقامت پرو فیسور بدر درغار معروف کاپورا واقع در ناشیکر، به سایر دانشمندان و محققین این فرصت را داد تا بیشتر در قسمت ساختن مغز انسان پالئوتیک نیز معلوماتی بدست بیاورند. پروفیسور باری ذوقزده متذکر گردید: میدانید کشفیات من بنوبه خود زیاد ارزنده و حایز اهمیت است. من به کلتور های نا شناخته دست یافته ام. در آخرین کشفیات خویش موفق گردیدم تا رسامی های رنگی (پالئوتیک) را از غار کوه (کایو) بدست بیاورم و گام مهمی درین راه بردارم. درین تصاویر و نقاشی ها اسب های وحشی تصاویر ماموت ها و گرگدن ها که به وسیله انسان های (پالئوتیک) در غار کوه مذکور ترسیم گردیده متعلق به سی هزار سال قبل میشود که البته حیوانات متذکره نیز شکل غیر از حیوانات متذکره امروزی داشت باید اذعان داشت که غار (کاپور) نه تنها یک ناحیه حیرت آور طبیعت است بلکه بدان (گالری تصاویر) نیز

نازدهایی

از هفت اقلیم

کشف آثار با ارزش، متعلق به انسان های ما قبل تاریخ

شده است. کشفیات در اورال دانشمندان را جرئت بخشیده تا سلسله مهاجرت شمال را تعقیب بدارند. اینکه در چه زمان در شمالی ترین نقطه اروپا انسان مسکن گزین شد؟ مدت زیادی عقیده برین بود که انسان در پایان عصر یخ بدان محل رسید. حالانکه عقیده پرو فیسور بدر با سایر عقاید خیلی هامتفاوت میباشد به نظر وی انسان پیش از آخرین یخبندان در شمال میزدست. وی برای اینکه ادعایش را برکرسی نشاند با شد با جدیدت در پی مدارک وشواهدی برآمد. آخر الامر او (گوراتا) یا (گورا) را بردریای پیچورا یافت قدمت این ناحیه به (چهل هزار) سال میرسد. کشف نوا حسی پالئوتیک در شما لشرق ارو پا فقط در غرب اورال و در پیچورا آنها بر بستر گاما واقعا ما یه شکفتی و حیرت بود. پرو فیسور بدر و

اینکه انسان های نخستین کره لرض چه کسانی بودند، چه وقت و در کجا زندگی داشتند و نحوه زندگی شان چسان بود؟؟ یکی از پروفیسوران تحقیقی در همین زمینه بعمل آورده است. این پرو فیسور (بدر) نام دارد.

در دهه سوم قرن چهارم بود که توجه مذکور را ساحه پهناوری که در آن آسیا و اروپا متلاقی میشود جلب نمود. آری سرزمینی که (دو صد) کیلو متر مربع را احتواء مینماید و بین دریای (اوکا) و شهر سایبریایی (تومسک) قرار داشته و هیچ گونه ردپایی از ساکنان اصلی قدیمی آنجا دیده نمیشد. لکن امروز مسأله برعکس است. در حدود چهل موضع (پالئوتیک) تنها در محل گاما اورال کشف گردیده که بیشتر آن توسط خود بدر یا شاگردانش از زیر خاک بیرون آورده

این تصویر از جمله تصاویر است که از مغاره (کایو) به دست آمده است.

مجسمه يك اسب!

(هلا) لقب پرافتخار يك اسب است که در خیز و پرش در دو مسابقه بقات عمومی جهانی سه مدال برای صاحبش کما می کرده و اکنون بعد از طی يك عمر دراز سی و پنج ساله مرده است.

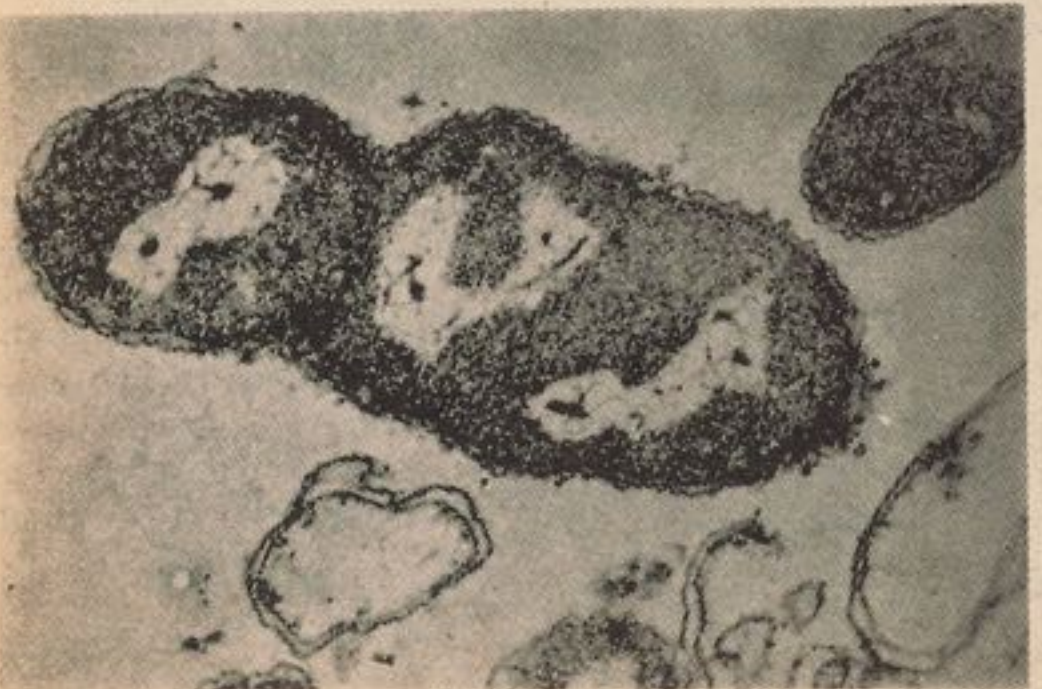
برای آنکه خاطرات شیرینی را که ازین حیوان علاقمندان سپورت دارند بدست فراموشی سپرده نشده باشد، فرمایش مجسمه بی ازین اسب به مجسمه ساز مشهور جهان

با کتری‌هایی که پروتوپلازم و حجرات را می‌خورند

دانشمندان جمهوریت اتحادی آلمان اخیراً شکلی از باکتری را در بدن انسان پیدا نموده‌اند که به زودترین فرصت و به بسیار جلاکی (پروتوپلازم) یا غشای بالائی حجرات را از بین برده و به تخریبات آغاز می‌نماید. دانشمندان موفق شده‌اند ازین باکتری بسیار کوچک و تغییر پذیر در تحت پروتوپلازم، بواسطه يك میکروسکوپ الکترونیکی عکس تهیه نمایند که مشاهده می‌فرمایند باکتری موصوف هارا خورده و تخریب می‌کنند.

که در صورت غلظت و گندیدگی در مجاری ادرار داخل شده و به صورت بسیار خصمانه نفوذ میکند. بنام باکتریای پرخور مسمی گردیده است. مواضع تحت حمله و هجوم این باکتری به اسرغ وقت و به طور بسیار واضح تغییر رنگ داده و سفید میگردد. و بران سوراخ‌ها ایجاد شده و باکتریای متذکره نخست غشای بالائی حجرات را ازین برده و سپس حجرات و سلول هارا خورده و تخریب می‌کنند.

۵- اینهم بقایای اسکلیت متعلق به انسانی موسوم به ترو ما گنون.

محققان و پژو هشگران را بیشتر به تعجب واداشته نقشش نیزه ها و سنان ها و بسا آلات دیگر در الاشه های راست شده ما موت زیاد یافت شد. امروز باوصف پیشرفت بشر راسته کردن الاشه ما موت کار زیاد ساده نیست. در حالیکه مردمان آنروز گار اینکار را بسادگی انجام میدادند. در مورد انسان هاییکه در (چارهزار) سال قبل زندگی می کردند نیز پرو فیسور بدرشواهدی را کشف نموده است. در او را ل يك مرکز تصفیه فلزات که مربوط میشود به عصر برونز، وجود دارد مرکز متذکره از مراکز سنکروپایی که در غرب اروپا شهرت دارد نیز قدیمی تر است. مواد مولده تصفیه خانه مذکور در شمال تاساچه با- لتیک و سایریریا و بسوی شرق دور تاجنوب شرق چین میرسید.

چنین است چه قبل از همه دانشمندان موفق گردیدند فن لباس دوزی یا پالیو تیک را باز سازی نمایند. شباحت این لباس ها با لباس های مدرن قطبی چندان فاصله ندارد. در حال پرو فیسور بدر باقی ماندن این ساحه رابه يك شکل مطلوب مرمون انجماد خاک درعصر یخ میداند. محاسبات دقیق انسان شناسان این امکانات را فراهم آورده است که میشود تصویری از انسان هایی را که در (۲۵۰۰۰) سال قبل میزیسته اند روی کاغذ ریخت. روی همین احساس و درک دانش مندان تصاویری از زندگی روزمره شکارچیان دوره باستان را که هرآن خطر مرگ تهدیدشان می نمود، بوجود آورده اند. با وصف همه مخاطراتی که در شکار پنهان بود. شکارچیان انسان باستان پس از شکار مو فقا نه بسرگرمی های عمری میپرداخته اند که قبول این مطلب را بسو ضاحت می توان از تصاویر واستخوان های مصور اسب های وحشی و ماموت استنباط نمود. ازین که بگذریم جهان عصر سنگ بیشتر از پیش گویی های دانشمندان تنوع داشته است. بر سبیل مثال رسم ورواج های میهم استنباط، نقاشی ها و رسامی های دل انگیز بر روی سنگ.

ترجمه محمد اکبر (نظری)

درجه حرارت منفی!

دانشمندان شعبه بی تحقیق هسته بی انستیتوت تحقیقاتی اجسام جامد (پولیشن) حین جستجوی هدف در ماوراء درجه برودت ریکارد نو جهانی را قایم نمودند.

آن ها حرارت يك جسم جامد نوع مسی را از اعشاریه شانزده برده هزارم درجه (۰/۰۰۱۶) به مطلق صفر درجه پایین آورده و تحقیقات خود را دنبال می نمودند. درجه بی حرارت به تدریج به منفی دو صد و هفتاد و سه اعشاریه شانزده درجه رسیده بود که، سر انجام باگذشت زمان و سپری شدن ساعت ها وقت درائر مقناطیسی شدن هسته های اتم مس ساحه بی مقناطیسی به بزرگی هشتاد هزار (گوس) به وجود آمد که این رقم تا اکنون در تحقیقات فزیک هسته درجهان بی سابقه است.

برگزیده‌هایی از میان

مرد آوردند : محمد عمر «فریسی»

لاندى يا قدید

مردم ما، مخصوصاً روستاییان دوازدهسپهر ها، رسم و رواجهای بسیاری دارند، از آن جمله یکی هم، ذبح گوسپند برای خوراک زمستانی خانواده های شان است که این خوراک را «لاندى» و یا «قدید» گویند .

در دهکده ها، کسانی که زمین زراعتی ندارند يك گوسپند فربه را، هنگام برگ ریسان (اواخر خزان) می خرنند و آنرا بمنظور «لاندى» یا «قدید» ذبح می کنند . روستاییان زمیندار، در ماه حمل يك و یا چند برة نوزاد را از صاحبان ربه های گوسپند می خرنند و آنها را تا اواخر ماه قوس، در مزارع خویش می چرانند . در روز های آخر ماه قوس، یکی و یا دو تا از این برة ها را که بزرگتر و فربه شده باشند، برای خوراک زمستانى خویش، ذبح و «لاندى» می کنند .

«لاندى» یا «قدید» بعدو شکل ذیل عملی می گردد :

۱- گوسپند را بعد از ذبح، پوست می کنند .

۲- گوسپند را بعد از ذبح، با پوست و پشم آن (قبل از پارچه، پارچه ساختن برآتش می گیرند، تا پشم گوسفند بسوزد. این شیوه «لاندى» را «اله» می گویند . بعد از آنکه گوشت گوسپند را، توسط تبرچه و کسارد، پارچه پارچه کردند، هر پارچه را خوب نمک میزنند تا خراب نشود. پارچه های گوشت را میشکافند و بعد چوب ضخیمی را که آنرا خاده گویند، از شکافهای گوشت، می گذرانند. در سقف بالای خانه یعنی در اتاق منزل دوم عمارت ذریعه دو دستك سقف خانه و یا ذریعه دو میخ می آویزند تا در اثر سردی هوا، باد های تند زمستان و شعاع آفتاب، پارچه های گوشت را، خشك گرداند .

در زمستان هنگامیکه برفباری زیاد صورت می گیرد و راهها مسدود می شود، از پارچه های گوشت «قدید» استفاده می کنند .

دنبه گوسپند را، اولاً به پارچه های کوچک تقسیم می کنند، بعد آنرا در دیک گلانی می اندازند و حرارت میدهند، دنبه گلابی رنگ گردیده روغن، جدا می کند. دنبه های گلابی رنگ که «ججق» نامیده میشود، غذای مقوی است. این

روغن را «روغن دنبه» گویند . روستاییان ما می گویند که روغن دنبه، گرم و خیلی قویست یعنی روغن دنبه بیشتر، برای بدن انسان «کالری» میدهد . بنا برآن استعمال و استفاده از روغن دنبه را، مخصوصاً در فصل زمستان جهت تقویه بدن ضروری می دانند .

بعد از ختم ذبح گوسپند و جابجا ساختن آن و توزیع ججق، در شب اول «لاندى» (جگر و دل) گوسپند ذبح شده و چند پارچه گوشت آنرا میزنند، بدین ترتیب که از دو پارچه گوشت آن شوربا و از جگر و دل گوسپند، قورمه یی بنام «قورمه دل جگر» پخته می کنند و دوستان نزدیک اقارب و خویشاوندان خویشرا، دعوت می کنند و فرادشب یعنی شب دوم از هر خانه، يك مرد و يك زن را، دعوت میدهند بدینوسیله چار اطراف قبیله و قوم شانرا، نان میدهند که در این شب دوم محتوای طعام، عبارت است

«ججق» را هر صبح و عصر، گرم می کنند و بانان میخورند و مقداری هم برای عساکران دوستان، اقارب و خویشاوندان میفرستند و نیز از «ججق»، یکنوع نانی می پزند که آنرا «نان ججقی» می گویند، این نان هم روغنی و هم نرم است و یا گذشت چندین هفته، خراب نمی گردد. روغن ذوب شده دنبه را در ظرفهای گلان میزنند، تا سرد و یخ بسته گردد. این

از نان چباتی، شوربا، قورمه دل جگر . در بعضی جاها، پختن برنج نیز رسم است . قبل از پختن طعام برای شب دوم، در حدود سه، الی چار سیر کابل، آرد را، بین هشت عسایه و اقارب خویش به اندازه نیم، نیم سیر کابل، توزیع می کنند، زیرا صاحب «لاندى» به تنهایی از عهده خمیر کردن و پختن چار سیر آرد، بر آمده نمی تواند و فقط صاحب «لاندى» در تهیه پخت شوربا، قورمه (دل جگر) گوسپند، مصروف می باشد . گوسپند که الهه می گردد یعنی با پوست و گوشت یکجا، در خاده و چوب آویخته می گردد گوشت آن خیلی لذیذ، قوی و دارای چربی زیاد می باشد .

ضرب المثلها

عاقلان را، نکته یی، بس است .
شرف آدمی، به آدمیت است، نه به پول و ثروت .
سغاوت خصلت مردان است، سختی و امساک، عادت نامردان .
زنده باش، نه گنده .
ملخك يكبار جستی، دو بار جستی، آخر به دستی .
صدای دول، ازدور خوش آید .
آنچه به خود نمی پسندي، به ديگران هم مپسند .
بایت را، برابر كلمت دراز كن .
خيز زدن بيجا، اقتيدن دارد .
دشمنت اگر پشه باشد، قبل شمارش .
در وقت جنگ، حلوا تقسيم نمی شود .
شخص بيكار، دزد شود يا بيمار .
در ثر يبي چه ننگ است !
بي غيرتی، در بيكار بس، غيرت آدر كار .
دزد، بر سر خود پر دارد .
نه سير خوردیم، نه دائم (دهتم) بوی سير میدهد .
گوسپند نر، برای قربانیست .

صد، از يك دست نمی برابه .
از طفلی تا جوانی، از جوانی تا پیری، از پیری تا کهنی .
جرا کاری کند عاقل که باز آرد پشیمانی .
اوتا، گملو، بچه زیر پا .
گرد نام بدرجه می گردی - بدر خویش شو اگر مردی .
جاه کن، آخرش ده جاه اس .
دستی که کار میکند، لایق پوسیدن است .
دیر، رسیدن از نرسیدن بهتر است .
روباه را گفتند : شاهدت کیست ؟ گفت دم .
کار کن به اندازه، تا تورا از پا، نه اندازه .
هرچه از حد بگذرد، رسوا شود .
خانه مورچه را، شبنم طوفان است .
سزای قروت، او گرم .
خوردی، بردی، نخوردی، مردی .
به هر چیز بازی، به ریش بابام، بازی .
نداری جان کاری، چرا از زن میکاری .
اول خانه ره، بر از زن کو، باز فکر زن کو .
ناگردا، به ارمان، کردا پشیمان .
شب در میان، خدا مهربان .
در خانه خود، آتش بریده نمیتانه، در خانه مردم سیمیان می بزه .
آتش تا کام، کاجی تا بام .
شتر هر قدر يکه تشنه شوه، باز هم يك زانو، او در شكش می باشه .
به قوله سگ، دریا مردار نمیشه .
دنیا ره اگه او بگیرد، مرغای ره تا بند بایش اس .
هر وخت عید نیس، که کله بخوری .
قصاب که زیاد شوه، گاو مردار میشه .
دست، دست را، می شناسه .

فرستاده‌های شما

بنام قهرمان نازم بیاد قهرمان گیرم

بنام قهرمان نازم
که در آماجگاه دشمنان خلق
ز ضرب دشنه های تیزدزخیمان
چو بسمل
در میان خاکها ، در خون تپیدو
در عذاب سوزناک جانیشان
باعزم خود ، مردانه
جانفاد وز خود بگذشت
اما از مرام خویشتن نگذشت .
بیاد قهرمان ، گیرم
که در آن لحظه های شوم وحشتنا
چسان آنده ابلیمان آدمخوار
حسود و بی لکام و ظالم و جبار
چو جلا دان
زهر سو بر سرش پیکار تا
زیدند
یکی چشمش کشید و دیگری
سینه درید و
قلب گر مش را برون آورد

ولی او آنزمان پارسم سر بازی
بیاس آرزوی خود
برای خلق و حزب و میهنش
در واپسین دم
بی هراس آ ماده قربان شدن
گر دید
شکار سفلیگان بد سگال امر یمن
گردید
چه بود آ یا گناه او ؟
گناهش اینکه ، فرزند لیر
خلق میباشد
گناهش اینکه ، در حزب کبیر
خلق میباشد
وراکشتند
اوه ، آری ، وراکشتند
لیکن نام او را جاودان کردند
ورا در دیدگان خلق روشترعیان
کردند
بین بر آن سیه کاران
بران غولان
بران کهنه پرستان
روسی خویان خون آشام

چه پیشر مانه
خون آدمی ریزند و با خاکش
در آمیزند
او رفت و جان بسپرد .
اما هنوز ، اندیشه های او
چو نامش زنده تر از او
درخشان در فضای آرمان خلق
تلالو می زند در دیدگان خلق
به آن راهی که او رفتست
چو فکرش بود روشن
که راه جنبش و خلق است
گرچه پر خم و پیچ است
سر انجا مش بملک رو شنائیا
ست
به شهر بهروزی و سعادتها
که آزار از شکنج و قیدواستعمار
میباشد

غزل

کنم تا یاد رویت از فروغ صبحکه جویم
اگر دریادمویت افتم از شام سیه جویم
ز فرط ناشکیبایی ندا نمودم ست از دشمن
سراغت را چو طفلان هر که میامد ز ره جویم
مه امشب نور رو بی دارد اما کی من از غیرت
توانم همچو تو خورشید رو بی را زمه جویم
زدستم آید ارآیم وگر نه از دعاخواهم
چنین بیهوده شد عمری که که خواهم وگه جویم
دلی چون آفتابی کرده ام گم میکنم سینه
عبث تارا جگنجی را ازین کنج تبه جویم
ز شرم بی بهایی فارغم از نفع وضر آری
نه رحمت از عدوخواهم نه داد از پادشاه جویم
شب غم رابه اشک خونچکان سرمیبرم باری
ز سیراخران هم فال آن خونین نگه جویم
ازین عشق ملا متگر فتام دور از یاران
نه نمیسا زده بر دو س آنقدر طبع گنه جویم
وفای بی لمر زان نا زنین بیوغادیکر
بدین بیچاره دل گفتم نجویم ، گفت : نه ، جویم
غلام حیدر یگانه

زبه سواند

یاغی زره

بیا می دمینی و لو لی چیر ته بی واره درو می
تاته در خی خکه خوشاله بدی لاره درو می
او س خودی ولیدچی زپگی زما یاغی دی رانه
چی را نه خلاص شی ستا به لوری بی اختیاره درومی
چی ور سره شو لی داو بنکوبدرگی ملگری
تا پسی نورمی هو سو نه بی دیساره درو می
ترینه شبنم دگلو پا بو کی خپل مخ پتوی
چی تر می او شکی می له ستر گوتر سهاره درو می
تا به وعدو چی خورو لی زمسامینه نه ده
خنکه دژو ندومی قافلی او س نا کرا ره درو می
آخر دهجر تلو سو کی بی اد به شولی
خود می اوس گرائی ته گیلی بی انتظاره درو می
ستا دخواره پشنتون نظر نه صدقه شمه ده
تل می خیالوسره ملگری وفا داره درو می
چی د خور من زپگی دمینی نه خبره می شی
خکه (زبه رانه) داور لمبو کی ستا له باره درومی

که عاری از همه انواع استثمار
میراهم ، ای رفیق هیره و همرزم
وهم پیکار
به آئینت ، قسم بادا
که تاجان در تنم باشد
زراحت پر نمی کردم
وگر زین قول خود کردم
مبارز نیستم .

کنم تا یاد رویت از فروغ صبحکه جویم
اگر دریادمویت افتم از شام سیه جویم
ز فرط ناشکیبایی ندا نمودم ست از دشمن
سراغت را چو طفلان هر که میامد ز ره جویم
مه امشب نور رو بی دارد اما کی من از غیرت
توانم همچو تو خورشید رو بی را زمه جویم
زدستم آید ارآیم وگر نه از دعاخواهم
چنین بیهوده شد عمری که که خواهم وگه جویم
دلی چون آفتابی کرده ام گم میکنم سینه
عبث تارا جگنجی را ازین کنج تبه جویم
ز شرم بی بهایی فارغم از نفع وضر آری
نه رحمت از عدوخواهم نه داد از پادشاه جویم
شب غم رابه اشک خونچکان سرمیبرم باری
ز سیراخران هم فال آن خونین نگه جویم
ازین عشق ملا متگر فتام دور از یاران
نه نمیسا زده بر دو س آنقدر طبع گنه جویم
وفای بی لمر زان نا زنین بیوغادیکر
بدین بیچاره دل گفتم نجویم ، گفت : نه ، جویم
غلام حیدر یگانه

چرا مرض پیدا میشود؟

چگونه میتوانیم از امراض جلوگیری کنیم؟

عقاید گونه گونه در باره غذا...

قسمت دوم

تبعیض در بین اعضای خانواده:

در اکثر خانواده ها مرد در پهلوی سایر امتیازات که دارد. امتیاز غذا بی نیز داشته بدین شرح که اول مرد هانان می خورد و بعد باقی مانده را خانم های زن ها صرف می نمایند. بدین ترتیب کمبود مواد غذایی در خانم ها بالا میرود.....

در تمام حالات فوق بدن به کمبود مواد غذایی مبتلا میگردد برای اینکه دارای صحت خوب باشید توجه تان را در نکات ذیل در مورد غذا معطوف میدارم داشتن و بدست آوردن معلومات صحیح در باره ارزش تمام مواد غذا یی و احتیاج بدن به آنها یک کار ضروری است. همیشه باید نظر به احتیاج بدن مواد غذایی صرف شود طوری که عمر طفولیت کهولت حاملگی زمان شیر خوارگی و بعضی حالات دیگر مدنظر گرفته شود.

در خوردن مواد غذایی توازن باید مراعات شود یک شخص متوسط ۷۰ کیلو گرام وزن دارد. ضرورت غذایی روزانه ۴۰۰ گرام قند ۱۰۰ گرام پروتئین و ۱۰۰ گرام روغن و نظر به احتیاج بدن ویتامین ها و مینرالها، تشکیل میدهد.

پروتئین برای تامین زندگی یک مساده ضروری می باشد از جمله وظایف مهم آن ساختن و ترمیم تشو و نما حجرات بدن، ترکیب انزایم ها ساختن هارمونها، و اجسام دفاعی بدن می باشد.

عضلات، استخوانها، اعصاب، خون و انساج مختلف وجود از مقدارهای مختلف پروتئینها مینرالها آب قندها و روغن ساخته شده مگر پروتئین بعد از آب اولین ماده است که قسمت زیاد بدن را تشکیل میدهد. و جز هرچیزه بدن می باشد بادر نظر داشت تذکرات فوق توجه شمارا به نکات چند در مورد پروتئین جلب می نمایم.

الف - هرگاه توان پروتئین حیوانی مثل گوشت را نداشته باشید گوشتش شود که چند نوع حیوانات مانند لوبیا، نخود، دالو بعضی سبزیجات مانند بامپالک یکجا با هم مخلوط گردیده و بعد از پختن خورده شود. با اجرای این عمل از کمبود مواد پروتئینی جلوگیری به عمل می آید.

ب- خوردن مواد پروتئین رادر روزبه وقفه های منظم تقسیم نمایند.

ج- مردم باید به زراعت و ماهیگیری خوب تشویق شوند.

د- بعضی مواد غذایی دیگر مانند ویتامین پروتئین سی و بوتانسیم در ساختمان پروتئین

عضویت رول مهم دارند. پس باید غذا هایکه حاوی مواد غذایی فوق باشند در غذای روزانه علاوه شوند تمام میوجات و سبزیجات منابع خوب مواد غذایی فوق می باشد نارنج، لیمو و مالته مقدار زیاد ویتامین سی و بوتانسیم را با خود دارد.

روغن یا چربی:

جز مهم غذا بوده و منبع عمده کالسوری است. یک گرام شحم ۸۰۷۰ کالوری حرارت تولید می نماید. در حالیکه یک گرام قند ۴۰۵۰ کالوری و از یک گرام پروتئین ۴ کالوری حرارت بدست می آید. یک کالوری عبارت از آن مقدار حرارتی است که حرارت یک لیتر آب را یک درجه بالا ببرد. بدبختانه چاقی و سخت شدن رگ های بدن

نمودن ارزش غذایی روغن را متاثر می سازد بهتر خواهد بود که روغن در وقت پختن بسیار داغ نشود.

هرگاه روغن یا شحم از اندازه طبیعی آن در غذا زیاد گرفته شود آهسته آهسته در بدن ذخیره میشود و چاقی را بار می آورد برای اینکه از چاقی جلوگیری بعمل آید بهتر خواهد بود در غذا روزانه توازنی را که قبلا تذکر داده شد مراعات گردد.

قند ها منبع مهم انرژی بدن را تشکیل میدهد خصوصا برای فعالیت های عضلی و دفاعی منبع اولی شمرده می شود. گنسیم جواری، نیشکر، بلبلو مقدار زیاد قند رادر خود دارند اطفال عموما از سبب کمبود مواد قندی بیک مریضی که بنام (مرسموس) یاد می شود مبتلا میشوند و برای اطفال در یک غذای

توازن ۵۰-۶۰ فیصد کالوری از قند هاتیبه میشود گرفتن زیاد قند در غذای روزانه سبب چاقی می شود طوری که بدن قند های اضافی را به شحم تبدیل می کند، گرچه چاقی خودش کدام مریضی نیست اما منشه یک تعداد امراض خطر ناک شمرده می شود.

ویتامین ها و مینرالها: آن دسته مواد غذا یی اند که در سرعت تنظیم و ترتیب عملیه های ساختمانی بدن رول دارد. یک تعداد ویتامین مانند ویتامین آدی های که در بدن ذخیره شده

و در وقت ضرورت از آن استفاده بعمل می آید مگر بدبختانه ویتامین سی و ویتامین های گروپ (بی) در بدن ذخیره نمی شود پس باید این ویتامین از طریق غذا روزانه گرفته شود. ورته بدن به کمبود این ویتامین عا دچار شده و باعث بوجود آمدن تاثیرات ناگوار و امراض میشود میوه های تازه سبزیجات و حبوبات منابع مهم این ویتامین ها میباشد که باید بصورت منظم در غذای روزانه به آن جاداده شود. کلسیم فاسور سودیم، کلورین آهن، منگنسیم، مس، ایودین، فلورین، المونیم جست، برومین آنهده مینرالهای اند که بدن به آن احتیاج دارد.

آن عده مواد غذایی که از آن یاد آوری شد اگر بصورت منظم خورده شوند بدن به کمبود این مینرالها دچار نمی شود. سدر پختن غذا از راه و روش ساده و صحیح استفاده بعمل آید. بطور مثال آب سبزیجات و برنج بعد از پختن دور ریخته نشود کوبیدن یا پشت چمچه نمودن و یا پختن سبزیجات در دیگ های مسی ارزش غذایی آنرا کم میسازد داغ یا سرخ نمودن پیاز و روغن علاوه بر اینکه ارزش غذایی آنها را از بین میبرد سبب بوجود آمدن بعضی امراض نیز میگردد پس باید مواد غذایی هیچ وقت داغ یا سرخ نشود. تمام پروتئین ها مثل گوشت تخم شیرخوب جوش داده و بعدا مصرف شود جوش دادن پروتئین دو فایده دارد.

الف. پروتئین حیوانی مانند گوشت شیر عاملین (مکروبیای) یکتعداد امراض که در خود دارند لذا اگر خوب پخته نشود باعث پیدا یش بعضی امراض می گردد. از طرف دیگر خوب پختن مواد پروتئینی هضم آنرا در معده و اما آسان می سازد اگر تخم خوب پخته نشود و برعلاوه که کدام نایده ندارد نقص هم دارد زیرا که ویتامین بی هفت را از بدن خارج میکند التهاب جلد و جهازهضمی ازسبب کمبود ویتامین بی هفت بوجود می آید.

پختن بعضی مواد غذایی مانند سبزیجات ارزش غذایی آنها را پایین می آورد. آنهده غذایی که بصورت خام خورده شده می تواند بهتر است که خام خورده شود از جمله سبزیجات کرم و شلغم باید پخته شود زیرا که کرم و شلغم دارای موادی اند که سبب جاغور می گردد اما خوشبختانه توسط حرارت، مواد مذکور تخریب می گردد.

ب- بوجود آمدن امراض توسط ملوث شدن مواد غذایی با میکروبها و پرازیت ها هرگاه غذا توسط میکروبها و زهر آنها آلوده شود و بعدا صرف شود. سبب بوجود آمدن بسیاری امراض می گردد. هرگاه میوهجات و سبزیجات به صورت صحیح به خوردن آماده نگردد بسیاری امراض را بار می آورد.

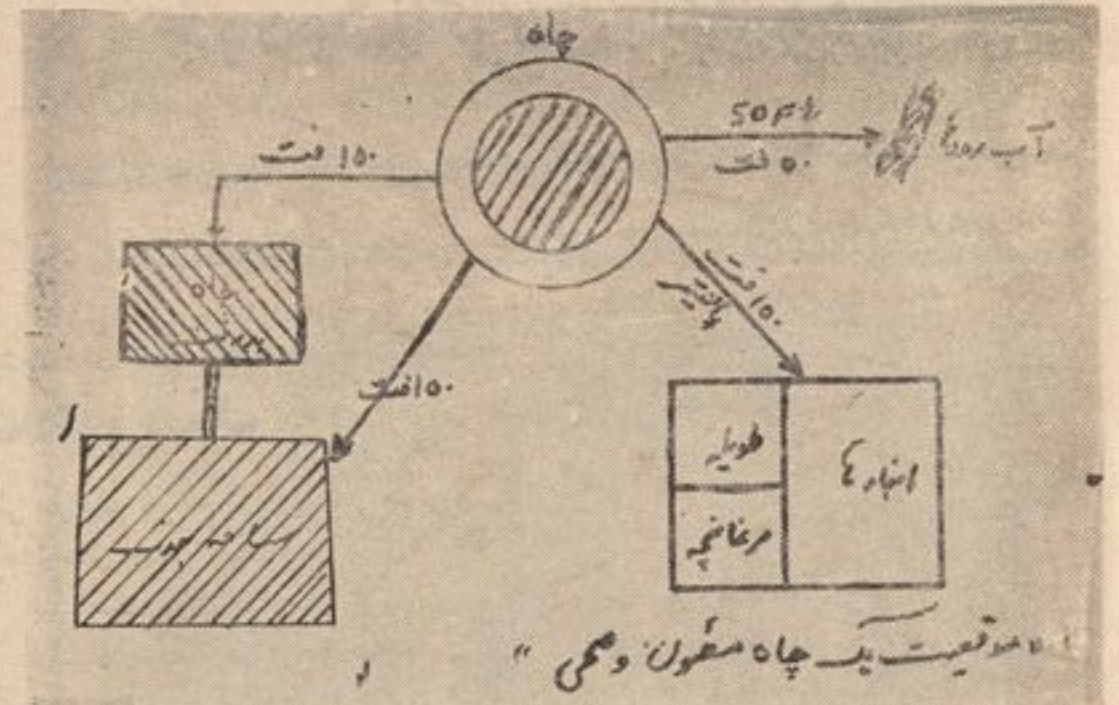
مواد غذایی بدینگونه توسط میکروبها و پرازیت ها آلوده شده می تواند.

- ۱- توسط آنهده اشخاصیکه بادستان ناپاک در تیبیه مواد غذایی سپم می گیرند.
- ۲- ذریعه ظروفیکه بصورت درست شسته نشده باشد.
- ۳- در اثر سرفه یا عطسه بالای مسواد غذایی.

- ۴- توسط نشستن گرد و خاک بالای مواد غذایی .
- ۵- توسط بعضی حشرات مثل مگس .
- ۶- توسط بعضی حیوانات مانند سگ پشنگ و موش .
- ۷- ذریعه مگروبیها که توسط زهر خود مواد غذایی را آلوده نموده باشد و سبب تسمم می گردد. که در زخم های بینی ، دست و یا در قسمت مجروح شده جلد موجود باشد و از همین طریق سبب ملوث شدن مواد غذایی می گردد. بادر نظر داشت نکات فوق در تهیه و صرف مواد غذایی تمام شرایط صحیحی مراعات و تمام آن عواملی که سبب ملوث شدن مواد غذایی می گردد جدا جدا جلوه گیری شود .
- منبع مهم دیگر که باعث بوجود آمدن و انتشار امراض می گردد کثافات و مواد غایبه انسانی و حیوانی می باشد .
- بخش کثافات و مواد غایبه نه تنها سبب گرمهای امعا می گردد بلکه سبب امراض دیگر مانند محرک گولرا بیچش ها امراض امعایی باعث بوجود آمدن اسهالات می گردد از طرف دیگر کثافات برای بوجود آمدن و تکثیر زیاد شدن حشرات محیط مناسب بوجود می آورد که بعدا توسط اینگونه حشرات مانند مگس بسیاری امراض انتقال یافته می تواند برای اینکه از امراض نامبرده نجات پیدا کنیم به این نکات توجه نماییم .

- عمل آید بهتر است بالای مواد غایبه چونه پاشیده شود .
- شما باین کار خود از یک طرف از انتشار امراض جلوگیری بعمل می آورید و از جانب دیگر بوی مواد غایبه از بین می رود .
- ۵- کثافات خانه را بعد از جمع آوری در تر جای به جای نماید .
- و یا در بیرون های انداخته شود که از طرف بیروالی گذاشته شده است . خانه یک عامل مهم دیگر است که با لای صحت و مریضی تاثیر دارد .
- بدون یک خانه مناسب انسان جسمنا علیل و روحا ضعیف می شود بصورت عمو می از تاثیرات نامگوار خانه های غیر صحیح بصورت ذیل یاد آوری می نمایم .
- ۱- تمام اشخاصیکه درخانه های غیر صحیح زندگی می نمایند دارای معیار پایین صحت می باشند .
- ۲- بعضی امراض سازی مانند توبرکلوز و غیره درین گونه خانه ها بیشتر دیده می شود .
- ۳- بسیاری امراض مگروبی از همین قسم خانه ها منشاء می گیرد .
- ۴- تاثیر خانه های غیر صحیح بالای حالان امراض انتقال یافته می تواند برای اینکه از امراض نامبرده نجات پیدا کنیم به این نکات سازد. به این ترتیب اهمیت خانه ها از نظر

- ۱- هر خانه یک بیت الخلاء مستقل داشته باشد و برای انداختن کثافات یک جای مخصوص یا بیرون تهیه نمایند .
- ۲- رفع حاجت باید در بیت الخلاء صورت گیرد از رفع حاجت در کوچه ها سر کها و جوی ها جدا جدا جلوگیری نماید .
- ۳- کنار آب ها باید عمیق حفر گردد و روی آن طوری ساخته شود که نشستن بالای آن شرایط ساده داشته باشد .
- در پهلوی آن جای نشستن طوری ساخته شود که از آلوده شدن کالا ها جلوگیری شود .
- ۴- حشرات مانند مگس بعد از تماس مواد غایبه بالای اکثر مواد غذایی می نشینند و سبب ملوث شدن مواد غذایی می گردد . برای اینکه ازین گونه خطرات جلوگیری به
- حفظ الصحه آشکار می گردد . خانه باید طوری اعمار شود که حرارت کافی و شعاع آفتاب در زمستان و هوا تازه در تابستان داشته باشد و این وقتی صورت می گیرد که خانه ها کلکین های کلان برای داخل شدن روشنی داشته باشد .
- خانه های تاریک محل یا محیط مناسب برای نشو و نما و تکثیر حشرات مانند شپش ، کنه خشک و غیره می باشد . که این حشرات نامبرده سبب سزایت بسیاری از امراض خطرناک مگروبی سازی می گردد که با عدم موجودیت شعاع آفتاب و روشنی کافی در اطاق های نشیمن ارتباط دارد .

اطاق نشیمن باید توسط خاک فرش نشود فرش خاکی خانه در تابستان برای زندگی موش زمینه خوب را فراهم می سازد در وطن عزیز ما سقف خاکی خانه ها سبب بوجود آمدن از امراض شمرده شده است پس بهتر خواهد بود که فرش خانه از چوب سنگ و غیره فرش شود استفاده نمودن از گل و گاه خشک یک کار غیر صحیح می باشد . در وقت جاروب کردن خانه باید تدابیری اتخاذ گردد که از گرد و خاک جلوه گیری بعمل آید زیرا گرد و خاک یک عده زیاد مگروبی ها را به هوا منتشر می گرداند .

من نیز یک مهر تبه...

صحنه هستی محو سازم آیا حق آنرا داشتم که بایک کلمه تمام خاطرات زندگی سعادت مندانه او را که بیاد آن دل خوش می کرد و باز هم به زندگی خود ادامه میداد از بین ببرم؟ بعد از اندکی تر دد، قیما فیه متبسمی به خود گرفتم و گفتم :

— ((خیر ، خیر ، کاملا درست است ، من گردن بند را دوباره می گیرم ، تو میتوانی پول رانکهداری من خیلی خوشو قتم که توانستم به تو کمکی بنمایم .))

اوبعد از اظهار امتنان عمیق و اینکه همیشه به دوستی من اعتماد داشته است مغازه را ترك کرد و رفت ، من گردن بند را نگه داشتم و یک روز آنرا به قیمت خیلی گزاف فروختم و پول آنرا به موسسات خیریه تقسیم نمودم ، که این موضوع اهمیت شخصیت و محبوبیت مرادر بین مردم ، دوچندان ساخت . اما رفیق عزیز ، این کار ها فایده ای دارند ، ... من به دوست خود «لوسین ستار بو» دروغ گفتم و پول او را دزدیدم ... آری دوست من ، من نیز یک مرتبه دزدی کرده ام ... اما صرف یک مرتبه .

((پایان))

اصل بودند . نگاه های من مترد دانه به طرف دوستم خیره شد . او اندکی سرخ گردیده و گفت :

— ((میدانم ، میدانم ، مروراید ها از آنوقت تاکنون در اثر استعمال قیمت خود را باخته اند ... شا یداز اینکه اینقدر زود خواهش مراقبول کرده ای ، بشیمان شده ای ... اگر میخواهی که پول را دوباره ...))

آنوقت دست خود را در جیب خود برد تا بانگتون هزار فرانکی را که مانند گنجی در آن پنهان کرده بود ، دوباره بیرون بیاورد .

آن لحظات مترد دانه تر بین لحظات زندگی من به شمار میروند .

گردن بندی را که به من داده بود حداقل دوصد هزار فرانک قیمت داشت ... شاید هم زیاد تر ... من با اطمینان کامل فکر کردم که قیمت آن از طرف همان دوست خانوادگی اش که در آن شام بامن یکجادهوت شده بود ، پرداخته شده است . اگر من اکنون حقیقت را می گفتم ، تمام خاطرات زیبای زندگی دوستم را نسبت به زنش که او را دیوانه وار دوست داشت ، بیرحمانه از بین می بردم و او دیگر به هیچوجه قادر به ادامه زندگی خود نمی شد ... آیا حق آنرا داشتم که با این حقیقت تلخ قلب او را بشکنم و در حقیقت او را از

مادر جان : از دست جنگل شما مه باید به کره ماه یا مریخ بروم .

خودم شنا کردن را بلد بودم

پروفسور در کنار رودخانه قدم میزد... ناگهان پایش لغزید و به رودخانه افتاد و شروع به فریاد زدن کرد ... خوشبختانه شخصی که در آن حدود بود، تصادفاً فریاد او را شنید .
 بالباس به آب خود را انداخت و بسرو فیسور را به زحمت از رودخانه بیرون کشید ... وقتی

حالت خوب شد از او پرسید :

-جایی تان زخمی نشده است ؟

-نی ...

- پس برای چی اینقدر متعجب هستی !

- چیزی نیس ... حالا یادم آمد که خودم

شنا کردن را بلد بودم .

فایده کار

در یکی از کشورهای آسیای روزی یک جهانگردی روبه جوانی که کدایی می کردو از او پول می خواست کرد و گفت:

جوان ، چرا بجای کدایی نمیروی کاری پیدا کنی ؟

از فایده های کار ایست که پول ذخیره می کنی و وقتی پیر شدی دیگر احتیاج به کار کردن نداری .

جوان بلافاصله گفت :

ساما من همین حالا کار نمی کنم و پول هم دارم !

مرد جنجالی و شق

شخصی به گورستان شهدای رفتو جنازه بی را که تازه آورده بودند و هنوز به حال نسپرده بودند ، مدتی تماشا کردو بعد هم سری تکانداد و گفت :
 نی ... کاملاً معلوم است که من نیستم این جنازه یک آدم دیگر است .
 ... بعد هم به اهستگی از گورستان خارج شد ...

نگهبان گورستان یعنی غیر کنی که باین منظره بسیار تعجب کرده بود نزد کلانتر خود رفت و جریان را تعریف کرد . کلانتر او گفت :

ساین شخص دیوانه بوده می خواستی پلیس را خبر کنی :

نگهبان با خونسردی جواب داد :

نی قربان ... معلوم نبود که دیوانه باشد ...

برای اینکه اول خودش در این باره چیزی نگفت نانیاً من با دقت جنازه را نگاه کردم ابتدا شباهتی با او نداشت و معلوم بود که او مرد راست می گوید .

جواب يك هنر مند

برای یکی از جشن های بزرگ يك پیمانست معروف استاد را دعوت کرده سو دهند تا پروگرامی اجرا کند . وقتی او مزد این پروگرام را اعلام کرد ، صاحب خانه بنا را احتی گفت :

شما برای این دو ساعت ، آنقدر از مایول

زن به شوهر :

عزیزم - بالاخره تلویزیون را آوردی !

نفر حق بجانب

دو نفر باهم گلاویز شده بودند که پلیس رسید و علت را پرسید :

یکی از آنها گفت: این آفتابکس مرا گرفته و نمی دهد ...

پلیس پرسید :

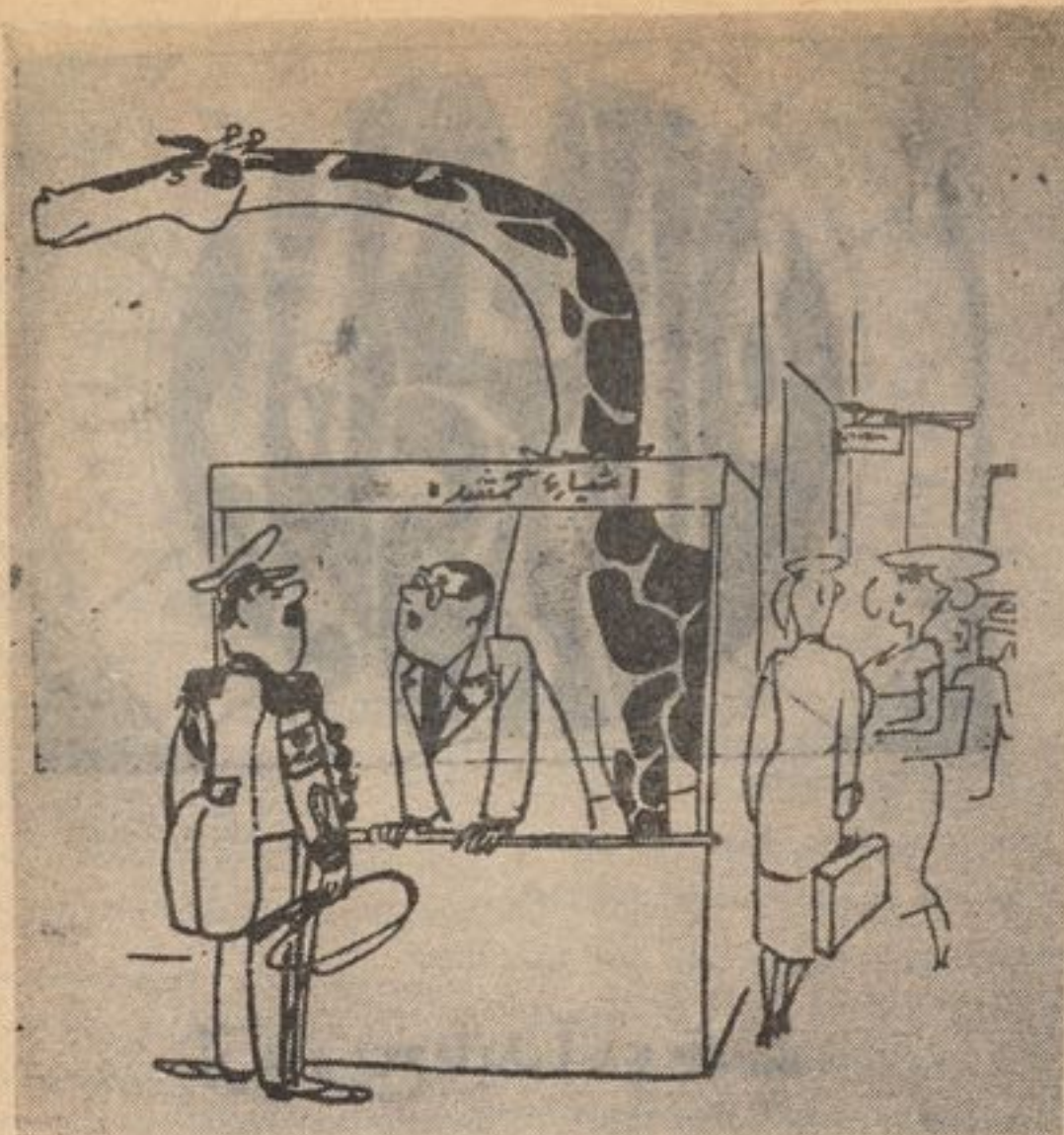
-خوب ، چقدر پول در بکس بود؟

جواب داد: والله نمی دانم ، چون تازه آنرا یافته بودم !

بدون شرح

ممکن است نشانی زرافه گمشده خود تازرا بدین !!

سرزنش

مادر «شپلا، او را سرزنش می کردی می گفت:
هیچ میدانی اینکه موهای تیرین را اینقدر وحشیانه گرفتی و کتف کردی کاملاً یک فکر شیطانی است»
جواب داد:
دوست است مادر جان ... ولی مطمئن باش فکر لگد زدن و به زمین انداختن او کاملاً از «ابتکار» خود من بود!

بدون شرح

شکار خرس

شکارچی که بسیار قوی و هیکلر تنومند بود تازه از جنگلهای آفریقا برگشته بود و با حرارت زیادی برای دوستانش مشاهدات خود را تعریف می کرد ...
ضمن صحبت گفت:
- روزی بالاخره وقتی وارد اطاق شلم با یک خرس قوی هیکلر و مهبیبی مصادف شدم ... آیا حدس میزنید چه کردم!
یکی از دوستانش با خونسردی گفت:
- حتماً آینه را شکستی !!

گریه پسر کوچک

تقریباً نیم ساعتی بود که پاتریس کوچک به یک نفس گریه می کرد و جیغ میزد ... بعد از این مدت ناگهان ساکت شد ...
... مادرش که این فریاد عارا بدون عصبانی شدن تحمل کرده بود، پرسید:
- «خوب پسر ... دیگر گریه ات تمام شد ...»
ساکت شدی؟
پاتریس کوچک مجدداً حق را تقاضا کرد:
- «من هنوز مادر جان ... چون خسته شدم می خواهم کمی دم بگیرم بعداً باز شروع می کنم!»

سلیقه

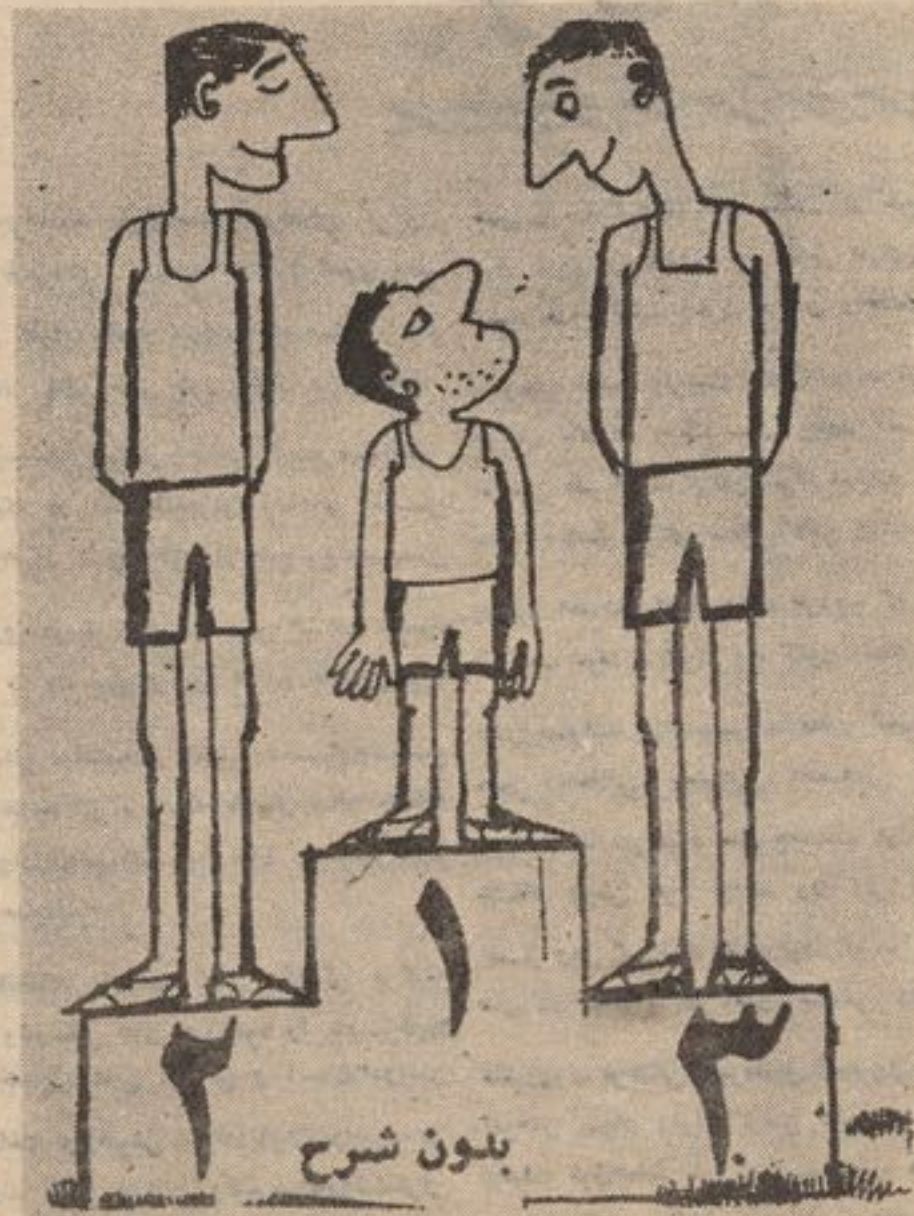
شخصی از دوستش سوال کرد: «سلیقه باسین است یا با صناد؟ دوستش گفت بسته به سلیقه شماست»

خشویه داماد: ای مرد بی عقل و وحشی ... بگویم جسی روزی را بسر دختر نزنیم آوردی؟! ...

دلیل خوب

دامادی چند شب قبل از عروسی با پدرزن خود درد دل می کرد و گفت:
«مراستی این را هم قبلاً عرض کرده باشم که خودم هم از آن رنج میبرم و تاکنون هم نتوانستم آنرا معالجه کنم»
پدر دختر با تعجب گفت:
- «خوب ... عیب بزرگ شما چیست؟»
داماد آینه گفت:
- «عجب من این است که گاهی از اوقات بدون هیچ دلیلی عصبانی می شوم»
پدر دختر لبخندی زد و گفت:
- «اینکه چیزی نیست ...»
بعلاوه من یقین دارم که بعد از این برای عصبانیت خود همیشه دلیل های خوبی خواهید داشت!

بدون شرح

هیله

از تاریخ باید آموخت

جوانان رزمجو و شرافتمند وطن! به ناسی ازوعدۀ شماره گذشته اینک بعد از بحث نسبتاً طولانی و مبسوط پیرامون تاریخ، سمت تاریخ جهت تاریخ و شیوه‌های تاریخ نگاری، میردازیم به بررسی و درس های ناشی از بررسی تاریخ شکوهمند و غرورآفرین کشور مرد خیز و پرافتخار خویش یعنی افغانستان عزیز.

از زندگی دوره های بسیار باستانی کشور عزیز ما تا هنوز هم معلومات زیادی در دست نیست. درین مورد البته آثاری هم بدست آمده ولی هم از نظر روشن نبودن و هم از نظر مختصر بودن نمی‌تواند به صورت کامل و همه جانبه تاریخ خیلی قدیمی کشور ما را روشن سازد. آثاری که از دوره سنگ بدست آمده است (تره گمراہیک) عبارتند از اسلحه های ساخته شده از سنگ چگمافی و سامان استخوانی میباشد از این آثار بشکل اجناسی می‌توان فهمید که ازین آلات برای شکار گوسفند گوهی، آهو و غیره به کار می‌رفت. هم توسط این وسایل میوه جات و حبوبات جمع آوری میشد و این درست همان مرحله است که انسان از حالت حیوانی نجات یافته ولی کاملاً وحشی و بی خبر از صنعت و از زراعت بوده و حیات شانرا در مغاره ها و سوراخ های تاریک بسر می‌بردند و وظیفه عمدۀ شان مبارزه و ستیز با حیوانات وحشی بود.

موجزاً میتوان گفت جامعه افغانستان از بیست هزار سال قبل از میلاد وجود داشته و مراحل مختلفی از تکامل و تحول را طی نموده است. در نتیجه کشفیات و تفحصات سال ۱۹۵۱ در مندیک کندهار نمایانگر این حقیقت است که مردمان افغانستان باستان از سه هزار سال قبل از میلاد در خانه های زندگی می‌کردند که از خشت خام می‌ساختند و هم چنان پیشه های زراعت و مالداري داشتند. هم چنان شواهد بدست آمده از مندیک نشان میدهد که کشور

مابین سالهای سه هزار سال قبل از میلاد تا یک هزار سال قبل از میلاد شاهره تقاطع بین وادی سند و ایران بوده هم چنان سر زمین افغانستان در زمره نقاطی بحساب می‌آید که در آنجا نخستین بار حبوبات زرع شده است و مرکز گشت گندم نیز بوده است.

در نتیجه حفريات سال ۱۹۶۵ که در آق کبرک مزار شريف کنار دریای بلخ صورت گرفته است این آثار نیز نمایانگر تمدن درخشان باستانی کشور ما می‌باشد که چنین آثاری تا حال در مناطق هم جوار کشف نشده است و بیست هزار سال پیش را شاهد است. از نظر تشکیل اجتماعی و سیاسی در تاریخ افغانستان چیز های روشنی از زمان باستان بدست نداریم. یعنی اینکه از زمان های خیلی قدیم (دوره های اول استراکیه) شواهد موقی که بتوان از روی آن چگونگی تاریخ آن زمان را بفهمیم در دست نیست ولی از طرز ساختمان های بعدی اجتماعی دوره های بعدی آن معلومات موجود است که می‌توان از روی این معلومات راجع به آن دوره ها نیز اجمالاً سخن گفت یعنی در آن دوره ها پدر ریس خانواده وریش سفیدان بزرگ قبایل بودند. قبيله از یکجا شدن چند طایفه بوجود می‌آید، رئیس قبيله همیشه انتخابی بود. هکذا چنین حدس زده می‌شده که افغانستان چندین هزار سال قبل از میلاد دستخوش یک تحول بزرگ گردیده و این تحول بزرگ که در نتیجه انکشاف اقتصادی بمیان آمدن طبقات اجتماعی گردید و جامعه از حالت جامعه بدون طبقات به جامعه طبقاتی تغییر شکل داده است. آثار ی که از ویرانه های قصر های قدیمی نادعلی در سیستان بدست آمده و هکذا خود این ویرانه ها نمایانگر جامعه طبقاتی باستانی افغانستان است. این را هم باید دانست که انکشاف زراعت و آبیاری سبب می‌شد تا شهرهای پرنفوس و ثروتمند بوجود

آید و این ثروت ها باعث می‌شد تا قبایل بدوی بر آنها حمله ور شود. تسیر باستانی بلخ که یکی از شهر های مهم باستانی می‌باشد در عین حال مرکز اقتصادی و سیاسی صفحات باختر بود. قبایل بدوی و سوار کار های چادر نشین از جمله کسانی بودند که همیشه بر شهر تاریخی بلخ حمله ور می‌شدند. این خطر یعنی حمله تجاوزکاران باعث می‌شد تا شهر با، استحکامات زیاد محصور شود. بر واضح است که با تشکیل طبقات دولت ها نیز بمیان آمده که این دولت ها علاوه از خواست منافع حاکمه اداره جنگ علیه دشمنان را نیز برعهده داشت.

هکذا برای دانستن تاریخ باستانی کشور خویش می‌توانیم از اسطوره ها و قصه های یاری جست که این اسطوره ها و قصه ها از یک گذشته بسیار دور تاریخ افغانستان حکایت می‌کند که در تاریخ های قدیم سینه‌ها هاز آن ذکر شده است. از جمله قصه های مذکور یکی که بسیار مشهور است عبارت است از داستان ضحاک ماران، که آن عبارت از تاریخچه پادشاه چند هزار سال قبل سامی است که در بین النهرین حکمرانی داشت و گفته می‌شود که از راه ایران به افغانستان تجاوز کرده و دولت پیشدادی افغانستان که در بلخ وجود داشت متفرق ساخت و در نتیجه پادشاه آن وقت پیشدادی (جشمیدیا یا پادشاه) تاج و تخت خود را از دست داد و بالاخره شاه دیگر بنام فریدون یا «فریتونا» برای گرفتن انتقام به بین النهرین بتاخت و ضحاک را سرنگون ساخت و اسطوره و قصه های دیگر مانند آن.

حال باید از قدیمترین کتاب که هم نمایانگر تاریخ و هم چگونگی نظام اقتصادی، اجتماعی مردم کشور ماست، یاد آور شویم. تاریخ ایجاد این کتاب گرچه بصورت موقی معلوم نیست ولی بشکل تخمین می‌توان گفت که کتاب اویستا در حدود یک هزار سال قبل از میلاد بوجود آمده است. این کتاب بواسطه «زرتشت» یا «زرتاشترا» که اهل بلخ بود بوجود آمده است. کسانی که این کتاب به آن نوشته شده است اویستایی می‌باشند که محل پیدایش آن افغانستان می‌باشد ولی باید دانست که این زبان سالها قبل در همین دیار از بین رفته و بجز کتاب اویستا کدام اثر دیگر درین سامان بجا نمانده است. سرود های زرتشت بشکل شفاهی و سینه به سینه حفظ می‌گردید زیرا ادبیات اویستانی افغانستان شفاهی بود ولی بعدها کتاب اویستا به یک لسان دیگر آریایی نوشته و تدوین گردید ماجراهایی که بر اویستا در طی قرون و سالهای متعددی گذشته بسیار است ولی باید دانست که اویستاییکه در اول مشتمل بر ۲۱ کتاب و هر کتاب دارای ۳۰۷۰۰ کلمه بود امروز تنها یک کتاب دارای ۸۳۰۰۰ کلمه از آن باقی مانده است.

جوانان خوب وطن! شما خوبتر می‌توانید درس های آموزنده ایرا که سطور بالا حاوی آنست به خوبی درک و فرا گرفته باشید و مادر شماره های آینده نیز در اطراف اویستا مطالب موجوده در آن مفصلاً بحث خواهیم کرد زیرا این کتاب روشنگر پهلوی های مختلف تاریخ باستانی کشور باستانی ما افغانستان است. ادامه دارد.

جوانان روشنفکر

جه پوری دموکراتیک افغانستان از هیچ نوع عرق ریزی و همکاری در مقابل افرادی سواد کشور دریغ نکنند و طرق جدیدی را با خاطر کسب و آموختن تعلیم و تربیت بکار اندازند انسان جوانان با ادراک و وطنپرستان جامعه اند. زیرا آموختن علم و فراه گرفتن سواد اسباب ترقیات جامعه و باعث ارتقای سطح آگاهی و رشد فکری و شعور اجتماعی افراد جامعه گردیده که بناسی از کسب سواد - افراد یک کشور و تماماً جوامع بشری می‌توانند از آنسر مطالعات کتب فلسفی علمی، اخلاقی، اجتماعی، اقتصادی، جراید، روزنامه ها و غیره مواد مطبوع خدمات ارزنده ای را بفاک و وطن خود نمایند و از اثر مطالعات دقیق و بی گمراهی کشور بوده که به نوآوری های در پیشرفت های امور اجتماعی، اقتصادی، کلتوری - فرهنگی و غیره ملایق آمده و از مزایای آموختن سواد و فراه گرفتن علم و دانش به ترقیات فوق العاده نایل می‌آیند که نام های شان به خط درست و زرین درج تاریخ عالم بشریت

به جوانانیکه دارای احساس برادری - برابری حس وطنپرستی، روحیه از خود گذری و با - مقابل افراد جامعه متواضع می‌باشند، و از اندوخته های علمی خود دیگران را مستفید می‌سازند. روشنفکر خطاب کرده می‌توانیم. جوانانیکه در راه بلند بردن سوبه های علمی خود و افراد کشور خود از هیچ نوع تجسس و همکاری دریغ نکرده و باجهین کشاده و جبهه متبسم در راه بهبودی روز افزون جامعه و تقویه بنیه مالی و اقتصادی کشور قدمهای وسیع و همه جانبه ای برداشته با افکار سالم خدمات مفید و ارزنده می‌نمایند به آنان روشنفکر خطاب کرده می‌توانیم.

جوانانیکه با وحدت کامل یکدیگر هرگونه جبهل و نارسایی های مردم خود را با سرخورد ها و خصایل عالی انسانی و انسان دوستی دور ساخته و از فیوض سواد دیگران را بهره ور می‌سازند و افعا جوانان وطنپرست و روشنفکران بوده که در راه فراه گرفتن سواد مطابق مشی دولت

دوش بدوش و وظیفه تحصیلات عالی

سی سال است که آموزش عالی غیابی در بلغاریا وجود دارد. این آموزش بلافاصله بعد از پیروزی انقلاب سوسیالیستی در آن کشور شروع شد. هدف آن این بود تا به هزاران نفر مشتاقان تحصیل امکان به دهد بدون آنکه کار خود را ترک کنند آموزش عالی خود را در پوهنتون های مختلف آن کشور ادامه دهند. از سوی دیگر کشور جوان سوسیالیستی بلغاریا به کدر های ورزیده و تحصیل کرده نیز نیاز فراوان داشت و آموزش غیابی این کمبود را با سرعت برطرف میکرد. در این مدت آموزش عالی غیابی به یک نظام استوار و باتجربه تبدیل گردید که تاثیر عمده جانیه آنرا روی تمام اقتصاد کشور به آسانی میتوان مشاهده کرد. درسی سال اخیر بیش از ۵۰ هزار جوان از این طریق آموزش عالی دیده اند.

هر کسی که آموزش متوسط را پایان رسانیده باشد در صورت تمایل میتواند در هر رشته ای که تمایل است آموزش عالی غیابی خود را ادامه دهد بشرط اینکه سن او بیشتر از ۴۰ سال نباشد. او فقط در امتحان گانکور به

پوهنتون شرکت میکند و در صورت پذیرش کارت دانشجویی را میگیرد. دانشجوی غیابی بعد از آغاز به تحصیل از مزایای متعددی برخوردار میگردد. بطور مثال محصلان هر سال علاوه بر ایام تحصیل سالیانه برای مدت ۲۵ روز رخصتی تحصیلی نیز استفاده میکنند و در صورت تمایل میتوانند از رخصتی های بیشتری نیز استفاده نماید بشرط آنکه خود را برای امتحان حاضر کند. دوره تحصیل معمولاً بین ۷ تا ۷ سال است و در این مدت دانشجویان خود را برای دریافت درجه لیسانس آماده میکنند.

در حال حاضر در پوهنتون های بلغاریا بیش از ۲۵ هزار دانشجوی بطور غیابی تحصیل میکنند برای اداره و آموزش این تعداد کثیر محصلان سازمان وسیعی بوجود آمده است. در راس هر پوهنتون غیابی یک شورا قرار گرفته و رئیس این شورا تمام کارهای اداری و آموزشی مربوط به دانشجویان را ادراری میکند. باید توجه کرد که کارهای اداری و آموزشی دانشجویان غیابی به مراتب مشکل تر، وسیع تر و بفرنج تر از کارهای دانشجویان عادی است. نام نویسی، گرفتن رخصتی، تنظیم نصاب تعلیمی برای دروس پذیرش

کیست!

گردیده و میگردد آنان جوانان روشنفکر اند. علم و دانش است که جهانیان به تسخیر سیارات کیهان موفق گردیده اند علم است که انسان را به قله های سربه فلک کشیده جهان برده و علم است که جهان جدیدی را با هر گونه کمیت و کیفیت آن بوجود می آورد. آموختن علم و دانش در امور روزمره یک وجیه انسانی بوده که می باید در راه فرا گرفتن آموختن و آموختن سواد و علم برای دیگران به موفقیت های بیشماری نایل آمده و همین نکته را فراموش نباید کرد که مطالعات عمیق و پیگیر و تحقق در زمینه پدیده های طبیعت و در راه اختراعات و اکتشافات و اکتشافات از ابر مطالعات و مبارزات بی امان و خستگی ناپذیر فرد و افرادی که اهداف والای انسان نتیجه اکتون در صدد آموختن علم و کسب اختراعات

میشود و هر دانشجو در طی شبانه روز ۸ ساعت از استادان لابراتوار و وسایل آموزشی در پروگرامهای درسی استفاده میکند. ساعتی نیز برای شرکت در دروس عملی اختصاص یافته است که شرکت کردن دانشجویان در آنها اجباری است. با شرکت کردن در پروگرام های عملی و ملاقات با استادان دانشجویان سوالات خود را بر طرف میسازند و راه های مختلف را اخذ میکنند. درسه سال اول دانشجویان

بیشتر در پروگرام های درسی حاضر میشوند و دروس تئوریک را فرا میگیرند. در سالهای بعدی حضور آنها در پوهنتونها بیشتر برای کار های عملی است. بدین ترتیب در سالهای آخر تحصیلی بین ۵۰ تا ۸۰ ساعات درس به امور پراکتیک اختصاص می یابد و دانشجویان برای شرکت در امتحانات آمادگی کامل می گیرند و برای این آمادگی از وسایل مختلف از جمله تست، لابراتوار، محاوره و غیره استفاده مینمایند.

دانشجویان قسمت مهمی از دروس را همانطوریکه در بالا اشاره شد غیاباً فرا میگیرند. برای این کار خود آموزهای متعددی گوناگون در اختیار آنها قرار میگیرد. همه این خود آموز ها، کتب درسی و وسایل دیگر آموزشی به صورت مجانی به دانشجویان تهیه میشود. برای آسان شدن کار آموزش کشور به چند ناحیه آموزشی تقسیم شده است بطوریکه هر ناحیه دارای مرکز مجوز آموزش است. در این مراکز ماشین ها و وسایل

مختلف برای شنیدن دروس، سینما فلم های آموزشی و اقسام لابراتوار های آموزشی در اختیار محصلان قرار داده شده است دانشجویان از تمام این وسایل بطور مجانی استفاده میکنند بطور مثال در سال ۱۹۶۳ - در سیر (کابورسو) یک مرکز آموزشی برای فرا گیری علوم تخنکی و فنی گشایش یافت که امروز از نظر وسعت و اسلوب آموزشی شهرت جهانی دارد. دانشجویان غیابی با حضور یافتن در این مراکز شیوه کار را با انواع ماشین ها و وسایل فنی فرا میگیرند. هر سال صدها نفر استاد برای تدریس دروس خود در این مراکز تحصیلی در گردش اند. آنها با حضور یافتن در این مراکز دانشجویان را در ساحة عمل با آنچه که فرا گرفته اند آشنا میسازند.

در ایام دیگر استادان به صورت دائمی به نامه ها و سوالات دانشجویان پاسخ داده و آنها را در آموزش غیابی راهنمایی میکنند. بدین طریق دانشجویانیکه غیاباً درس میخوانند ولی همواره با کار پراکتیک سرو کار دارد. آمادگی لازم را برای شرکت در امتحان فراهم میگرد. آموزش غیابی در بلغاریا آینده درخشانی دارد بر دارد و این دستاورد بزرگی است که زحماتشان این کشور از آن به آسانی بهره میبرد.

محصلان برای شرکت در صنف های شبانه، امتحان و غیره هر یک به یک سازمان وسیع و مرتب نیاز مند است.

مگر چه دروس از نظر حجم و محتوا دروس دانشجویان عادی چندان تفاوتی ندارد مگر با هم در شکل و فورم آن تفاوت های دیده میشود. نظر به محاسبه که بعمل آمده در شرایط کنونی یک دانشجوی غیابی میتواند در یک سال تعلیمی حد اکثر بین ۱۲۰۰ تا ۱۳۰۰ ساعت به آموزش بپردازد. این

ساعت هابین دروس تقسیم میشود و بر اساس این مدت پروگرام درسی دانش جویان غیابی تعیین میگردد. پروگرام معمولاً به دو قسمت تقسیم میشود. ساعاتی که دانشجویان باید در صنف ها حضور یابند و ساعاتی که دانشجویان غیاباً با آموزش خود بپردازند. تعداد کلاس آماده کردن دانشجویان برای امتحانات سالانه به دو طریق دسته جمعی و انفرادی صورت میگیرد. برای شرکت در پروگرام های درسی در هر فصل تحصیلی حداقل ۱۴۴ - ساعت در نظر گرفته میشود. این مدت بین روزهای مختلف تقسیم

برای خود و کشور خود شده و نام نیکی را از خود در راه پیشرفت های مزید جامعه باقی بمانند. و هر گونه پیشیبانی و دفاع از انقلاب سترگ تصور نمایند تا باشد که افغانستان عزیز در زمره ممالک پیشرفته جهان از اثر زحمات همین جوانان با درک که نماینده نسل های آینده این سر زمین باستانی میباشد از تولیدات زراعتی صنعتی ایجاد طریق های جدید در بسر رسانیدن ارغان های دیرین انقلابیون یعنی طبقه کارگر در اکتشافات معادن سرشار طبیعی - اعمار فابریکات و غیره محسوب گردیده و اختراعات مزیدی را با جدیت و بسر رسانیدن پلان های اقتصادی و اجتماعی که علما تنظیم گردیده و به خود دولت خود کمایی نمایند و از واردات اجناس و غیره لوازم ممالک اجانب کاستن فاحشی را بعمل آورند و در عوض از تولیدات کشور خود استفاده های مولس نموده و با روحیه انقلابی دوش بدوش برادران و خواهران خود زحمت خستگی ناپذیر را متقبل و نام نیکی باقی بمانند.

عملیات برلین

قبل از طلوع آغاز گردید. همزمان قوای نیرومند توپخانه شوروی و بمباران هوایی نیز شروع شد. نورافکن های قدرتمند تجسسی نیز به هر طرف نور پراکندند و بدینصورت دشمن برای لحظاتی گنج و فلج شد.

نیرو های شوروی با سرعت ۱۵ تا ۲۰ کیلو متر پیشروی کردند. ولی دشمن وقتی بهوش آمد، به مقاومت شدید و سر سختانه ای پرداخت بخصوص در نواحی ارتفاعات سیلو جا بیکه دشمن استحکامات نیرو مندی داشت مقاومت شدیدی ابراز شد و جنگهای خونین بوقوع پیوست. قشون شماره یک لشکر بیلوروسی در طول جبهات بسوی استحکامات دشمن هجوم میبردند و تا نزد هم اپریل توانستند موانع عمده را از زون سوم دفاعی خط او در بر طرف نمایند.

نیرو های جبهه اول اوکراین پس از شکستن خط دفاعی دشمن، به محاصره برلین از سوی جنوب آغاز کردند. درین موقع لشکر دوم جبهه بیلوروسی هم تنظیم شده بود و شروع به عبور از خط او در نمود، مرحله اول عملیات تکمیل شده بود و خط دفاعی او در نایتی بطور کامل در هم شکسته بود.

در مرحله دوم عملیات، نیرو های شوروی به وارد کردن ضربات لاطع بر دشمن و محاصره آن دست زدند و به ساعت ۱۳:۵۰ تاریخ بیستم اپریل قوای توپخانه شوروی مستقیماً بسوی برلین آتش گشودند و به تاریخ ۲۱ اپریل جنگ در داخل شهر برلین در گرفت.

درین هنگام نیرو های جبهه اول بیلوروسی و نیز نیرو های جبهه اول اوکراین که در ظرف مدت دو روز بیش از صد کیلومتر پیشروی کرده بودند و به سوی حومه جنوبی شهر برلین به پیش رفتند، عملیات را در دست گرفتند. قشون نازی مابوسانه می جنگیدند. محصل فرماندهی نیرو های هتلر از غرب بسوی شرق و نزدیک لشکر دوازدهم جنرال وینک که ضربتی بر نیرو های جبهه اول اوکراین وارد کرده بود منتقل گردید.

فرماندهی مزبور سعی می کرد تا لشکر نهم و نایبای نیروهای فرماندهی شماره چهارم را دوباره تنظیم نماید تا بتوانند در جبهه غرب باز هم بجنگ ادامه دهند. همچنان دشمن توانست در ناحیه درسدن در تلاش بخاطر درهم کوبیدن جبهه اول اوکراین ضرباتی بر نیرو های شوروی وارد آورد، ولی غلبه بر نیرو های پیشرو شوروی، و راهی قدرت جنگی و نظامی آلمان فاشیست بود.

به تاریخ ۲۰ اپریل، لشکر اول بیلوروسی و لشکر اول جبهه اوکراین برلین را از سوی جنوب و شرق به محاصره کشیدند، آن جا که نیرو های بزرگ فرانکفورت - گوپین متمرکز شده

بودند و بتاريخ ۲۵ اپریل در غرب برلین نیز تسلط قایم کردند و بدینصورت محاصره کامل دسته های نظامی دشمن متمرکز در اطراف برلین تکمیل گردید. در عین روز در ناحیه نورگادر کرانه های الب، ملاقاتی میان نیرو های شوروی و امریکایی صورت گرفت. در عین حال، نیروهای جبهه دوم بیلوروسی قوای سوم تانک دشمن را در شمال برلین درهم کوبیدند و آنرا از وارد آوردن ضربه بر نیروهای شوروی که برلین را محاصره کشیده بودند، باز داشتند.

بتاریخ ۲۶ اپریل مرحله سوم عملیات آغاز گردید. این مرحله عبارت از درهم شکستن کامل نیرو های موجود در اطراف شهر برلین که به محاصره در آمده بودند و تسخیر برلین سرانجام نیروهای شوروی با همکاری رادناکتیک های لازم نظامی قشون مختلف دشمن را از پادراختند و در تاریخ اول می نیرو های فرانکفورت گوپین را قلع و قمع کردند. نیرو های دشمن در هر کجا بدون توجه به خسارات و ضربات محکمی که بر آنها وارد آمده بود، سعی می کردند نادر غرب نفوذ کنند، مگر نیرو های شوروی با شجاعت و شجاعت تمام راه عبور بر نیروهای دشمنان را بستند و آنها را به شکست مواجه ساختند.

جنگ در برلین شب و روز و بلا انقطاع ادامه داشت. نیرو های دشمن هنوز هم در گوشه و کنار شهر به مقاومت لجوجانه خویش ادامه میدادند و دست به تشکیل نیرو های ضربتی میزدند. تانکها و توپهای ۱۵۲ میلی متری و ۲۰۳ میلی متری به واحد های نظامی آنان افزوده شد.

در تاریخ ۲۹ اپریل جنگ برای تسخیر رایشستاگ پارلمان آلمان نازی، آغاز گردید و بتاريخ ۳۰ اپریل افسران شوروی م. یگوروف و م. و. کانتاریا، درفش پیروزی را بر فراز عمارت رایشستاگ به اهتزاز در آوردند. و به تاریخ دوم می مقاومت نیرو های دشمن کاملاً درهم شکسته شد و بخشی از نیرو های باقی مانده قو ماندانی قوای نظامی برلین به سرگردگی جنرال وایدلینگ تسلیم گردیدند و بدینصورت به ناخت و تاز رایش هتلری بر اروپا، پایان داده شد. به تاریخ هشتم می نمایندگان قوماندانی عالی آلمان در کارلشورست (برلین) سند تسلیمی بدون قید و شرط آلمان نازی را امضا کردند و جنگ در اروپا خاتمه یافت.

عملیات برلین در تاریخ شوروی و جهان بعین مثال برجسته ای از شکست یک خط نیرو مند و بزرگ نظامی دشمن در مدتی کوتاه بشمار میرود.

در جریان این عملیات تاریخی، نیرو های شوروی ۹۳ لشکر دشمن را شکست دادند، ۴۸ هزار افسر و سرباز به اسارت گرفتند و تعداد ۱۵۰۰ تانک و توپ و ۴۵۰۰ طیاره جنگی را به شصت گرفتند.

بمناسبت سالگرد شاعر انقلاب

اکتوبر، سرگه یسه نین

بتواین شعر میکند اهدا
شاعر سر زمین مولانا
بتو ای شاعر خجسته کلام
بتوای شاعر جهان آرا
بتوای شاعر وطن پرورد
بتوای دوستدار آریانا .
غزل زنده سبک کهن
بزبان دری کنم انشاء
بزبان سنایی و جامی
بزبان خیام و مولانا
بزبان بزرگ فردوسی
بزبان ابو علی سینا
بزبانیکه هستشانهامه
افتخار بزرگ شرقی ها
بزبانیکه حافظ شیراز
بزبانیکه سعدی دانا
بزبان ظهیر قاریابی
بزبانیکه میرد دلها
بزبان مبارک بیدل
بزبان لطافت و معنی
بزبانیکه رود کی بزرگ
گفته اشعار دلکش و زیبا
میکنم ای غزلسرای بزرگ
چند بیتی برای تو اهدا
کشور شوروی باین پنا
کم کند چون تو شاعری پیدا
بلبل طبیعت ای فرشته عشق
میکنند آشیانه در دلها
طبع تو در دیار عشق و وفا
چون غزالان مست بی پروا
غزل دلگریبت ای شاعر
جای دولاب ها کند پیدا
شوخی طبیعت ای سخن پرداز
چون غزال رهنده در صحرا
ای خریدار شعر تو همچون
ای گرفتار طبع تولیلی
شعر تو تاب ناک و شورا تکیز
شعر تو دلربا و بر همه تا

بسکه باغ وطن ترا محبوب
بلبلان چمن ترا شیدا
ای گلستان طبع تو شاداب
از هجوم شکوفه گلها
ای حدیث تو سخت روح انگیز
ای کلام تو سخت روح افزا
ای توفیق عشق انسانی
ای تو قاموس ناز و استغنا
شاعر مردمی و مردم دوست
سر زمین سخن کند زیبا
تو باعجاز شعر روستایی
دل ربودی ز مردم دانا
کرده اشعار عاشقانه تو
گورکی بزرگ تصنیف ها
کرده آن شاعر بزرگ بلوک
چون سپهر سخن ترا همراه
نقته بسکه ای همای سخن
غزل آبدارو بر معنی
کلیات ترانه های دست
شاهکار هنر جو سر تایا
آسمان سخن کند پالین
کاروان گهر کند سودا
بهر بیمار عشق اشعارت
نسخه های ابوعلی سینا
سعدی و حافظ بیاد ارد
گلستان تو بوستان پیرا
دوستداران شعر موز و نت
در جهان ادب به ملیون ها
شعر سوزنده تو یاد دهد
لاله داغ دیده در صحرا
شرفیان را بیاد آوردی
تو با شعر نفزو بر معنی
بتوای شاعر بزرگ سلام
زدل بر شراد و پر نغوا
بتواین شعر تازه را ایبر
کند اهدا جو لرگس شپلا

دکتورا سپر

از ششصد تن به کسب عنوان بر افتخار قهرمانی اتحاد شوروی نایل شدند و یک میلیون و یکصد و چهل و یک هزار سرباز و ژنرال و جبهات اول بیلوروسی اوکراین به کسب نشانها و مدالها منقخر گردیدند. بسیاری از دسته ها و واحد های نظامی شوروی به کسب نشانها و عناوین افتخاری نایل آمدند.

در عملیات برلین، رهبران، ژنرالها، افسران و سربازان اردوی شوروی شجاعت و مهارت و شایستگی بی نظیری از خود نشان دادند. بیش

یکی از بیماران در حالیکه در یک کلینیک سره میاشت معاینه میگردد .

بقیه صفحه ۲۰

سلفویمودر آتش جنگ .

در نظامهای ارتجاعی و فیودالی و استبداد حساب ملت هاو خواست ملت عا همیشه با حکومت هاو خواست آنها یکی نیست و آنجا که یشتوانه ارباب زور و قدرت به جای نیروی های مردم ابزار جنگی باشد طبعی است که میان مردم و حکومت مردم مرزی عمیق و پسر نشدنی ایجاد می گردد بدر شرایط ناهنجار و نابسامان حاکمیت نظام فرتوت سالار منشی در کشور ما و در دوران تسلط تباهی و تیرگی عاز آنجا که منافع مردم با منافع قدرتمندان و حاکمان سیاسی کشور در تضاد بود از سرمایه های مردم در جهت نفع رسانی به مردم استفاده نمی شد .

در این دوران ها که فقر و مرض و گرسنگی در بالاترین سطح ممکن خود در میان مردم ما شیوع داشت و در همه جای کشور فقه ، فقه نان بود و واقعیت واقعیت گرسنگی - و در اوضاع و احوال که وجوه تشابه فراوان میان زندگی انسان و حیوان در گوشه و کنار کشور انسان هارا با حیوانات یکجا به نیستی می کشید . سره میاشت ما بود که باید میتوانست از حجم این مصایب بکاهد و فاجعه هارا کم اثرتر سازد - اما الفسوس که چنین نبود و هرگز نبود - چرا که نحوه این گونه فعالیت ها در گستره سازمان های خیره هم خصلت سالار

منشی و فیو دالی و فئودالیست و به جای آنکه سر مایه های انبوه سازمان خیره سره میاشت به همان گونه که در هدف بود بینوا یان و محتاجان جامعه گردد برای تأمین عیاشی ها و مجالس

شبهانه و اعمال حیوانی حیوان های انسان نامه خرج میرفت و فقط برای تأمین دروغ بافی های موسسات نشراتی - نمایش گونه چند نفر رادر مرستون هاجم می آوردند و هر چند باری

هم منشی از خروار برای جمع گرسنه و برهنه توزیع میکردند تا ماه های پرامون آن از رادیو و مطبوعات دروغ بافی و کزاف گوئی داشته باشند و آنجا در چهار دیواری قلعه های فرسوده و در زیر دیوار های نمناک آن بود که تراز دی های انسانی رنگ می گرفت و فاجعه ها محسوم می شد .

• • •

فقر ، گرسنگی ، بیماری ، بیسوادی و ده ها نابسامانی دیگر در سطح ملی سطح نارضایتی مردم راه روز بیشتر بلند ساخت و بالاخر منجر به پیروزی انقلاب ملی و دموکراتیک در کشور ما گردید پایه های فیودالیزم فرو ریخت ، سالار منشی جای خود را به انسان منشی داد و فرامیسیون های جعلی و روپنا بی به تغییرات و تحولات ژرف درونی و عمقی جای بدل کرد فساد اداری ، وضوابط مسلط در آن به آرامی و مرور از ارگان های دولتی رخت بریست و در این شمار سره میاشت نیز در کیفیت عمل خود با دگرگونی های فراوان به همراه گردید .

ساحه خدمات اجتماعی آن بسط داده شد زمینه های فراوان برای تأمین آسایش مشمولان مرستون ها برداشته شد مشمولانی که در سال های ظلمت بستر شان خاک بود و

بقیه صفحه ۳۹

اساسهای استقرار .

مطبوعات افغانستان و جهان به چاپ هم رسیده است .
همچنان انعقاد قرار داد دوستی ، حسن همجواری و همکاری های متقابله بین دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان و اتحاد شوروی (مورخ پنجم دسامبر ۱۹۷۸) بعین گام برجسته سیاسی مزید دوستی افغانستان و اتحاد شوروی زمینه سازی مساعدی خواهد کرد ، بلکه برای منافع صلح و امنیت در آسیا و در مجموع

(پایان)

آگاه ، با شخصیت و فاقد عصبه های روانی که می تواند شخص رابه همراهی کشیده برودس آیندو آینده تابناک برویشان لبخند زند و فردا برویشان نوید بخش گردد .

به همین اساس گام های استوار دیگر در پهنای دادن به خدمات صحی و همگانی ساختن آن برای محتاجان از طریق این جمعیت برداشته شد ، گام های که با توجه به بائین بودن سطح عاید سرانه سالانه در هر کشور عقب نگه داشته شده و در زیر ضوابط سالار منشی و در این شمار کشور ما ضرور می نمود .

ضرور از آن جهت که فیودالیزم و حکومت مطلقه همه امتیازات رادر خدمت یک طبقه خاص نگه داشته بود ، فقر در میان مردم

بیداد می کرد ، بیسوادی و بی دانشی همگانی و عمومی بود و علم امکانات صحی علم شرایط مساعد محیطی و عدم زمینه های و فایده امراض هر روز عده بی بیشتری رابه کام مرگ می فرستاد و جامعه ما جامعه بی شده بود بیمارگون و بیماری زده فاقد نیرو های لازم برای کار و تلاش و تولید تأمین رفاه و آسایش این بقایای سوم و فقرت بار ایجاد می کرد که در پهلوی وزارت صحت عامه و امکانات آن در محو امراض و تعمیر بخشیدن صحت کمک ها و امداد دیگری هم صورت گیرد این کار مهم به عهده سره میاشت بود این کار با پیروزی بانجام آمد .

تغذی مادران حامله و شیر ده و کودکان شیر خوار و بزرگتر از آن ، ولادت ها ، کمات خون در واقعات عاجل برای نیاز مستندان ، گشایش دادن کلینیک های فراوان در مرکز و ولایات کشور توزیع ادویه مجانی و معاینات کلینیکی ، یانسمان ، پیچکاری ، رسیدگی ، واقعات عاجل ، مراقبت های داخل بستر

عملیات های جراحی ، واکسیناسیون و ده ها نمونه دیگر از آن قبیل خدمات ارزنده به وسیله

سره میاشت بصورت رایگان در اختیار مردم قرار داده شد که در شش ماه اول سال روان بیش از هفتصد هزار نفر از این امداد بهره مند

شده اند و مصارف پولی آن به میلیون ها افغانی میرسد .

به همین ترتیب در خدمات لائری که هدف

از راه انلازی آن کمک به بینوایان و کار-

گماستن عده بی معیوب و معدوم جامعه می باشد به بیش از پنج میلیون افغانی جایزه نقدی و جنسی در هشت سلسله امسال بالغ می گردد .

رشد نهضت های رهایی بخش ملی و نیرو مندی هر چه بیشتر کمپ سوسیالیستی که در اثر تغییرات مساعد در صحنه سیاست بین - المللی بر نفع قوای طرفدار صلح، دموکراسی و عدالت اجتماعی بوجود آمده طور روز افزون بر موقف زنان در کشورهای مختلف آسیا، آفریقا و امریکای لاتین پیوندی گذشته از میان می رود نقش و مسئولیت زنان در امور اجتماعی

رشد نهضت های رهایی بخش ملی و نیرو مندی هر چه بیشتر کمپ سوسیالیستی که در اثر تغییرات مساعد در صحنه سیاست بین - المللی بر نفع قوای طرفدار صلح، دموکراسی و عدالت اجتماعی بوجود آمده طور روز افزون بر موقف زنان در کشورهای مختلف آسیا، آفریقا و امریکای لاتین پیوندی گذشته از میان می رود نقش و مسئولیت زنان در امور اجتماعی

کارگران بعد از کار در آغوش گرم خانواده میروند

بقیه صفحه ۱۹

اکتوبر کبیر، صلح

باشکست دادن بریتانیای کبیر این استعمار

گر بزرگ استقلال سیاسی خویش را بدست آورد، و پس از آن کشور های دیگر چون چین

هندوستان، ایران، هنگوچین، اندونزی، ترکیه و غیره یکی پس از دیگری بردارند، اگر درآستانه جنگ جهانی دوم هنوز بیش از دو سوم بشریت در تحت تسلط و یوغ استعمار زندگی می کرد، اکنون در سر تاسر

جهان جز چند نقطه انگشت شمار با چنده میلیون سکنه دیگر از استعمار قدیم باقی نمانده است در پیروزی خلق هابر استعمارنش قاطع و درجه اول را خود این خلق ها با مبارزه و فداکاری ایفاء نموده اند ولی با آنها باید گفت که تغییر تناسب نیرو ها در صحنه جهانی که

عمده ترین عامل آن پیروزی انقلاب کبیر اکتوبر تاسیس حکومت شوروی و پیدایش جامعه کشورهای سوسیالیستی بوده است، در پیروزی جنبش های رهایی بخش نقش مهمی داشته است برای درک این مطلب کافی خواهد بود که

فرضا اگر لحظه تصور کنیم که جامعه کشورهای سوسیالیستی و اتحاد شوروی وجود نمی داشت سر نوشت جنبش های رهایی بخش

فردا اگر لحظه تصور کنیم که جامعه کشورهای سوسیالیستی و اتحاد شوروی وجود نمی داشت سر نوشت جنبش های رهایی بخش

فردا اگر لحظه تصور کنیم که جامعه کشورهای سوسیالیستی و اتحاد شوروی وجود نمی داشت سر نوشت جنبش های رهایی بخش

فردا اگر لحظه تصور کنیم که جامعه کشورهای سوسیالیستی و اتحاد شوروی وجود نمی داشت سر نوشت جنبش های رهایی بخش

فردا اگر لحظه تصور کنیم که جامعه کشورهای سوسیالیستی و اتحاد شوروی وجود نمی داشت سر نوشت جنبش های رهایی بخش

علیه تجاوز مطرح گردید چنانچه معلوم است حزب کمونیست اتحاد شوروی به اتفاق دیگر احزاب برادر، سر اسر فعالیت خود را در آن سمت معطوف داشت تا از استعمال جنگ جلوگیری شود و تجاوز کاران را متوقف سازد.

امروز نیز اتحاد شوروی بمتابه مدافع نیرومند و وزین صلح جهانی منطبق با تئوری لنینی همزیستی مسالمت آمیز پیوسته کوشش می نماید تا به سیاست تشنج زدایی و دوستی میان ملل مختلف میدان داده شود ولی سیاست کشورهای امپریالیستی در نقطه مغالطه این فعالیت

حافزار دارد ولی با آنها کشورهای شورواها ازین فعالیت های خویش باز نمی ایستد و بشکل خستگی ناپذیر در صدد تحقق آنست امروز که انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر شصت و سه ساله

شده است و خلق صلحجوی کشور پیشرفته و مترقی شورواها این جشن بزرگ را بر پا می دارند، مردم صلح جو آزادی پسند افغانستان

بعیث همسایه نیک و برادر این روز با عظمت را به خلق، دولت و همه زحمتکشان اتحاد شوروی صمیمانه تبریک می گوید و خود را در

خوشی و سرور خلق برادر شوروی سپیم می داند. زیرا اهمیت پیروزی انقلاب کبیر اکتوبر برای افغانستان و دسر نوشت مردم افغانستان

خیلی عظیم و قابل بحث مبسوط است. پیروزی بر فاشیسم هنتری تناسب قوای جهانی را بسود انقلاب و آزادی دگرگون ساخت از یک طرف انقلاب های سوسیالیستی در چند کشور اروپایی و

آسیایی پیروز شد یعنی سوسیالیسم از چار چوب تنها یک مملکت خارج و به یک سیستم جهانی مبدل گشت از طرف دیگر جنبش های رهایی بخش ملی خلق های مناطق مختلف جهان به اتکاء بر سیستم جهانی سوسیالیستی و جنبش کارگری جهانی کامیاب بیهای بزرگی بدست آوردند. سیستم

استعمار امپریالیستی در آسیا، آفریقا و امریکای لاتین با موج خروشان ضد استعماری مواجه شد. در سلسله این یورش ها بردار استعمار

کشور قهرمان افغانستان در پیشا پیش کاروان آزادی خواهی و استعمار شکنی واقع بود و در سال ۱۹۱۹ در حدود کمتر از دو سال پس از پیروزی انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر بشریت از ستم

بقیه صفحه ۲۹

موقف زنان در اتحاد شوروی

کشور از (۱۹۳۰) با ينطرف بيكاري در بين زنان اتحاد شوروی وجود ندارد. هر زن میتواند بدون هرگونه تبعیض، مطابق به کمیت و کیفیت کار دستمزد بگیرد. باید یاد آور شد که این مسئله که کار زن جای کار مرد را به تدریج خواهد گرفت در اتحاد شوروی و کشورهای سوسیالیستی از بین رفته چه رقابت بین کار مرد و زن درین کشورها چنانیکه در کشورهای غربی سرمایه داری موجود است وجود ندارد.

همبستگی زنان شوروی با زنان جهان:

زنان اتحاد شوروی به تاسی از نهضت بین المللی زنان از تامین حقوق زنان در سایر کشورها به خصوص کشورهای همبسته هنوز آثار سلطه استعماری و روابط منحط فیودالی در آنها حکمفرماست جدا طرفداری میکنند. مبارزه زنان اتحاد شوروی در زمینه آزادی زنان و تامین کامل حقوق اساسی و دموکراتیک آنچه در سطح ملی وجه در سطح بین المللی بشدت ادامه دارد.

اتحادیه های دموکراتیک زنان در اتحاد شوروی از طریق تدویر کنفرانسهای ملی و بین المللی و تبادل هیئات های کلتوری و نشرات در مورد موقف زنان در جامعه معاصر در تقویه همبستگی بین المللی زنان نقش بزرگی ایفاء میکنند. در نتیجه

کشور از (۱۹۳۰) با ينطرف بيكاري در بين زنان اتحاد شوروی وجود ندارد. هر زن میتواند بدون هرگونه تبعیض، مطابق به کمیت و کیفیت کار دستمزد بگیرد. باید یاد آور شد که این مسئله که کار زن جای کار مرد را به تدریج خواهد گرفت در اتحاد شوروی و کشورهای سوسیالیستی از بین رفته چه رقابت بین کار مرد و زن درین کشورها چنانیکه در کشورهای غربی سرمایه داری موجود است وجود ندارد. اتحاد شوروی از نیروی وافر بشری ماهر درین کشور برخوردار است که قسمتی این نیرو را زنان تشکیل میدهند. طبق یک احصایه منتشره زنان تقریباً (شصت) فیصد تمام متخصصین دارای تحصیلات متوسط و عالی (چهل و نه) فیصد کارگران در صنعت، (هشتاد و پنج) فیصد کارکنان در صحت عامه (هفتاد و سه) فیصد کارکنان معارف و کلتور و (هفتاد و دو) فیصد کارکنان خدمات علمی را درین کشور تشکیل میدهد که باین وسیله اتحاد

مساعدت به بینوایان

دین مقدس اسلام کمک به هموعان مستمند و مصیبت رسیده را بهر فرد مسلمان واجب دانسته و در آیات قرآنی واحادیث نبوی بر بیروان اسلام امر شده است تا به قدر توان واستطاعت خویش بر بینوایان و مصیبت رسیده گان کمک نمایند. باید گفت که ابناء بشر اعضای یک خانواده اند و هرگاه عضوی از اعضای آن مصیبت بار گردد سایر اعضا نیز متالم می شوند و بیاری هموعان مصیبت رسیده و مستمند بی درنگ می شتابند چنانچه سعیدی شیرین سخن می گوید که :

بنی آدم اعضای یکدیگر اند که در آفرینش زیک جوهر اند چو عضوی ب درد آورد روزگار دگر عضو هارا نماند قرار توکز محنت دیگران بیغمبی نشاید که نامت نهند آدمی آری ، انسانها عضو یکدیگر اند

و وجدانهای بیدار و آگاه آنها این ارتباط را در هر عصر و زمان ننگهداشته و هر بار که مصیبتی بر عده ای از اولاد آدم رسیده دیگران به کمک شتافته اند و هر زما نیکه مستمندی را دیده اند به آن به قدر توان خویش مساعدت کرده اند و این غریزه فطری وانسانی در نهاد انسان از قدیم موجود بوده و می باشد .

این هفته که مصادف است با هفته سره میاشت یکبار دیگر مردم ما متوجه حقیقتی می شوند که به بجا کردن وجایب ووظایف انسانی شان می پردازند و آن اینکه به قدر توان خویش به موسسه خیریه سره میاشت کمکهای مادی میکنند تا این موسسه پیش از پیش تقوی گردد و بهتر و خوبتر در راه کمک به بینوایان و مصیبت رسیده گان ناشی از حوادث طبیعی در کشور و جهان مصدر خدمات عالیها ی گردد .

بعد از پیروزی انقلاب شکوهمند ثور و هر حله نوین تکاملی آن موسسه خیریه سره میاشت مصدر کمکهای بموقع و بی شائبه ای به مصیبت زده گان و بینوایان شده است که در گذشته ها نسبت ناتوانی ایکه ناشی از عدم احساس مسئولیت زریسم های غیر مردمی و غیر انسانی وقت

نتوانستند . آنطور که باید از یس راه به بینوایان و مصیبت رسیده گان رسیدگی میشد ، خدمات عام المنفعه اش را انجام دهد .

اکنون که دولت ملی و انقلابی مادر خدمت مردم است و برای آبادی وطن و رفاه هموطنان عمل میکند ، موسسه عالی جمعیت افغانی سره میاشت نیز در پر و سه انقلاب پیش از پیش خدمات انسانی دوستانه اش را انجام میدهد که اکمال پیشتر خدمات بشر خواهانه و مساعدت زیاد آن به بینوایان و مصیبت رسیده گان وابسته به کمکهای بیدریغ هموطنان ماست که در همه وقت و بویژه در هفته مخصوص سره میاشت با پرداخت چند افغانی و یا کالاهای استهلاکی ، این موسسه

بقیه صفحه ۱۴ اولین کنفرانس

در صادفانه برافراشت و صفحه جدیدی در تاریخ مبارزات مردم افغانستان علیه ظلم و تجاوز، استبداد و نابرابری، باز نمود و صادفانه جهت تحقق آرمانهای مردم افغانستان و نجات زنان رنج دیده کشور از قید اسارت و ناخوشی تاثیر عنعنات سوم - میراث جامعه فیودالی با به عرصه وجود گذاشت .

سازمان دموکراتیک زنان افغانستان از همان بدو تاسیس تاکنون در تحت رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، یکجا با برادران همزم خویش برای دفاع از صلح ، دموکراسی، عدالت و ترقی اجتماعی به پیشتر میرفت. بادر نظر داشت شرایط رفت بار سیاسی و اجتماعی لحظه از مبارزه حق علیه باطل فرو گذاشت نموده و با اشکال گوناگون مبارزه سهم ارزنده را در جهت کسب آزادی عدالت و ترقی اجتماعی ایفاء نموده فعالیت های چشمگیر این سازمان خسال بچشم دشمنان انقلاب ، دشمنان صلح و آزادی ، انداخت و دیری نگذشت که دستهای سیاه امین و ساند تپکارس این جاسوسان گوش برمان امیر - یالیزم بغون خواهران و مادران برمان ما رنگین شد. این حقیقت مبرهن و غیر قابل انکار است که امین و امینیان این شامیون کشتار های قرن بیستم ناتوانستند خواهران و مادران یکبار جوی ما را به خون کشیدند. دارکشین ها زنده بگور کردن ها جنواری کردن ها ، برق دادن ها از سازه ترین شکل شکنجه امین نمایندگان آشکار سی. آی. ای امریکا بشکستار میرفت. ولی با وجود این دهشت نتوانستند روح یکبار جو و ایمان خلل ناپذیر دختران و زنان

را تقویه نمایند زیرا از دیاد فعالیت ها و کمکهای بشر خواهانه سره میاشت مستقیما متناسب با کمکها و مساعدت های مادی و معنوی مردم و بخصوص دارندگان است .

هفته سره میاشت و بر گزار ی ازین روزها یکبار دیگر وجدان مردم را بیدار میسازد تا پیش از پیش در تقویه بنیه مالی سره میاشت همت گمارند و نیز بر همه است تا به قدر توان خویش به این موسسه که مرجع آمال بینوایان و مصیبت رسیده گان است کمک نمایند و وجایب انسانی و وجدانی خویش را بدینو سنبله به هموعان مستمند و مصیبت رسیده گان طالب کمک ایفا نمایند

زیرا انسانهای تمام جهان که خواستار تامین صلح جهانی و رفاه همگانی باهمو عاند، برادر یکدیگر اند و برادر بدون درنگ در وقت مصیبت به کمک برادر دیگر می شتابد و از هموع خویش دفع مصیبت و

قهرمان ما را تضعیف نمایند. بلکه ایمان آنها را به رهائی از ظلم و کشتار قوت بخشید و مرحله تکاملی انقلاب ثور به پیروزی رسید و طومار فاشیستی امین و امینیان را درهم پیچید. از همان صبحدم پیروزی مرحله تکاملی انقلاب ثور دختران و زنان آزاده کشورمان یکبار دیگر سوگند خویش را در مبارزه مرگ و زندگی تجدید نمودند .

و تعهد کردند که تا آخرین لحظات زندگی برای آزادی، صلح ، عدالت و ترقی اجتماعی مبارزه نمایند. اشتراک وسیع خواهران و مادران رزمنده و دلیران در تحقق آرمانهای مرحله جدید انقلاب

ثور یکی از عوامل پیروزی مردم و دولت ماست که خوشبختانه این قهرمانان آزاده و بیکار جو در امر ترقی جامعه سهم گرفته و برای پیروزی نهایی انقلاب و نجات مردم دلیرانه مبارزه نموده اکنون پیروزی های چشمگیری نصیب این

سازمان گردیده و با سازمانهای بین المللی زنان جهان و سایر سازمان های دموکراتیک زنان ارتباط دوستی و همکاری متقابله پیدا نموده و به جرئت میتوان گفت که سازمان دموکراتیک زنان افغانستان این نماینده ملیونی زنان رنج دیده افغانستان به زودترین فرصت ممکن خواهد توانست با پیروزی های که در انتظار مردم و زنان افغانستان است، نایل آید و نجات زنان قهرمان و آزاده افغانستان را از یوغ اسارت بردگی و عنعنات کهنه و پوسیده فیودالی کمایی نماید .

سازمان دموکراتیک زنان افغانستان این مظهر عالی ترین سجایای انسانی خواهد توانست یکجا با حزب دموکراتیک خلق افغانستان، آرمانهای دیرینه مردم افغانستان را بر آورده سازد در آبادی جامعه فارغ از ستم ملی و طبقاتی جامعه بدون طبقات و جامعه فارغ از استعمار فردا ز فرد سهم بسزایی را ادا نماید و یکجا با تمام وطنپرستان افغانستان انقلابی تهنید

الم میکنند ، به همین ترتیب هر گاه برادری مورد جور زورمندان خود گامه و ارزمندان فرو مایه واقع می گردد، برادر دیگر به کمک می شتابد و این رسم انسانهای نو عدو ست و صلح پسند از قدیم الا عصار بوده است .

بهر صورت درین مقالت حرف مامتوجه همو طنان ارجمنداست که هر چه در توان دارند درین هفته از طریق جمعیت افغانی سره میاشت به هموعان مستمند و مصیبت دیده مساعدت نمایند چه این کمکها ولو کم هم باشد چون قطره هایی بحر بیکرانی را میسازند و هزاران تشنه لب را سیراب میکنند که با این کار نه تنها وجیبه انسانی خویش را در برابر انسانهای مستمند انجام میدهم بلکه در نزدیکی مردم بایک دیگر و بیدار گردانیدن وجدان های خفته و تحریک احساسات انسانی نیز سهم فعال و برارنده ای می گیریم .

همچو جامعه ایرانا نه که در آن رفاه همگانی از هر جهت میسر باشد و بتواند از تفاوت نسل های آینده و آزمونگاه تاریخ بیروزمندان و سر بلند برآید. اشتراک وسیع اعضای سازمان دموکراتیک زنان افغانستان در امر با سواد ساختن مردم و تشدید مبارزه آنها علیه بانده یزم ، امیر یالیزم و ارتجاع یکبار دیگر چشم امید مردم بلاکشیده مردم ما را روشن نموده که بر اصولیت رهبری و قانونمندی تشکیلاتی و اعتماد خدشه ناپذیر توده های مردم دلالت میکند .

اولین کنفرانس سرتاسری زنان افغانستان نمونه خوبی از پیروزی های سازمان دموکراتیک زنان افغانستان است که بزود ترین فرصت ممکن افغانستان انقلابی شاهد بر فراری آن خواهد بود. این کنفرانس خواهد توانست تمام زنان با احساس و با دورد وطن را بگرد سازمان دموکراتیک زنان بسیج نماید و تجلیگاهی خوب آرمانها و خواسته زنان و دختران قهرمان و بیکار جوی افغانستان انقلابی باشد و در راه به پیروزی رساندن آرمانهای شریفانه انقلاب ثور خصوصا مرحله نوین تکاملی آن و تحقق دست آورد های انسانی مرحله نجات انقلاب و مردم رول بسزایی بازی نماید. زنان و دختران آگاه و دلیر مردم افغانستان هر روز انتظار بر فراری اولین کنفرانس سرتاسری زنان کشور محبوب ما را، میکنند و تا فاصله های بعد زمانی و تاریخی افتخار شرکت درین کنفرانس را فراموش نخواهد نمود و همه روزه برای بر گذاری این کنفرانس مغلل ها و میستنگ هاشاد باشانه ای را بره میاندازند .

فرخنده باد اولین کنفرانس سرتاسری زنان کشور !
در تحت تحقق آرمانهای کنفرانس سرتاسری زنان کشور به پیش !

جواب نامه های شما

سلام علیکم خوانندگان و همکاران عزیز :

بادعا ی سر سلامتی شما ، می بردازیم به پاسخگوی نامه های این هفته :

دوست عزیز عبدالله ((فروتن))
فاریابی .

شعر ((دیوانه عشق)) را خواندیم گناه بر من مگیرید ، «عشق ورزیدید» و عقل به ملامت برخاست - گانکه عاشق شد از وحکم سلامت برخاست)) اما عرض شود که رای و نظر و حکم و قضاوت شما سلامت و صحت است و گرفتید شیوه مجنون و لیلی رفت از یادت . بردیده بی مجنون نشینید که حالش چو نست و از فراق لیلی جگر خونست ... شعر ((دیوانه عشق)) را در همین صفحه بخوانید . به سلامت .

دوست عزیز رحمت الله ((غیرت))
متعلم صنف هشتم مکتب اسلام قلعه پلخمری :

بعد از گفتن سلام و احترام ، علاوه شود که شعر ((شکو دل)) را مرور کردیم و با دل خلوت کردیم و گلرخان را بیاد آوردیم و از مستی روی شان ، دل پر خون شمارا احساس نمودیم و به مهر و یان مهر گسل حسد بردیم که همه را بی قرار کرده اندو چنان صبر در دل عشان نمی گیرد که آب در غربال .

از ما به شما نصیحت ای برا در عزیز ا در پی مهر و یان این زما نه نروید ، اگر به صنف هشتم درس میخوانید ! حال درس فرا بگیرید و اندکی صبر باید آنکه بی عشق بشتابید و دل را می بر گزینید و دل را آرام دارید . ولی حال این دو بهم تشکفند و اگر بهم در آمیز ند متعلم صنف هشتم را از پادارانند که ما صواب ندیدیم و به نصیحت پرداختیم . شعر بسیار بخوانید و بادل نجوانکنید و از مردم بیاموزید ، با سلام فروان به امید نامه های دیگر تودوست عزیز **دوست عزیز معروف غلجی متعلم صنف دوازدهم لیسه حبیبیه :**

پاسخ به جدول متقاطع را گرفتیم و آنرا به متصدی صفحه مسابقات و سر گرمیها سپردیم . به انتظار همکار یهای شما

دوست عزیز عبدالرحمن ((فروتن)) از میمنه
بپذیرید سلام دوستان اینطرفی را هم . شعر ((داغ نامرادی)) را سید بهما ، ولی کی جرات کند که داغ نامرادی را بخواند . از مراد بگویند از نامرادی نگویید . ورشته بی بخت خویش را باسیا می گره نزنید و رخت از نامرادی برکشید و بار دگر رخت بگسترانید و بخت بیازما بید و به داغ نامرادی نه نشینید که من اینجا میسوزم .

موج گردابم که دایم بی قرار افتاده ام
قطره اشکم ز چشم روزگار افتاده ام
همچو پروانه بداغ نامرادی سو خستم
جسم زارم گشته خاکستر ز کار افتاده ام
لاله ام با داغ حسرت از جفای روزگار
در دل پهنای دشت و کو هسار افتاده ام
گشته ام بازیچه گرد بادهای تند دهر
چون پرکاهم به روی ر هگذار افتاده ام
نقد معنی و هنر دارم ، ندارم هیچ پاک
گر ز چشمت ای فلک از اعتبار افتاده ام
ای ((فروتن)) از جفای چرخ گردون عاقبت
بین چسان بر بستر غم دل فگار افتاده ام
خدا نکند ، و شعر شما بسیار پراحساس بود .

• • •

دوست عزیز آصفه شما دا ب

همکار عزیز ما به جان بنده خدا افتاده است و مینگارد ((سلام های سرد و یخ زده خود را به پیشگاه آقای پاسخگوی صفحه جواب نامه های شما تقدیم میدارم خدا کند سلام بنده را قبول نموده منست گذارند .

بعد از عرض سلام به شما ر ۲۳ و ۲۴ مجله ژوندون آقای پاسخگو لطف کردند ، مهر بانی نمودند ، منت گذاشتند و با کمال صداقت مندی تحریر داشتند که آصفه شما داب اشعار دیگران را تکه و پارچه نمود . ((خدا نا خواسته)) شعر میسازد و خود را هم شاعر میداند . هرگز و ابد اینکار را نکرده و نمیکند . از حسن نظر نیکتان که ((خوب)) گفتید یک عالم تشکر میکنم شما آب رانادیده موزه از پاکشید . اید . من به جرئت تام انتقاد عاری از حقیقت شما را رد میکنم . استعداد شعر گفتن را دارم و هیچ کس از استعداد شعر گویی ام انکار کرده نمیتواند ، کاشکی نزد من می بودید که با سرود اشعار و قطعات ادبی اشتباه تا ترا رفع می نمودم افسوس که از من خیلی ها دور هستید و اختیار صفحه را هم دارید و می توانید هر چه در باره هر کس بنگارید . من تنها به زبان دری شعر نمی سرایم بلکه به زبانهای پشتو و از بکی هم شعر میگویم و اشعار از بکی ام را میتوانید به جریده یولد و زمطالع کنید و هم به روزنامه فارسیا بکه روزنامه محیطی ام میباشد همکار ی دارم . آقای پاسخگو ، گلبد هان تان ، به کدام دلیل و اسناد دست داشته خود مرا سارق ادبی میگویید به جای اینکه همکاران خویش را تشویق نماید با آنها م عاری از حقیقت به آئینه ادبی اش خاک

زده مایوس و دلسرد می سازد اطمینان داشته باشید که هیچگاه استعداد شعر و شاعری ام را بر مرده نمیتوانید بلکه رشد میدید به این آنها مات نا جوا نمر داشته مایوس نمی شوم و از دنیا ی شعر و شاعری فاصله نمی گیرم بر - عکس درد های مردم خود را به قالب وزن در آورده ، باز هم شعر می سرایم . در اخیر شما را به سر عزیزتان سوگند میدهم نوشته ام را به صفحه جواب به نامه های شما با استناد دست داشته خود ، که از شعر کدام شاعر کلمه و فرد را دزدیده ام بنگارید از حسن نظر نیک و تنگ نظرانه تان یک جهان تشکر .

جواب نویس

حوصله میکنیم دوست عزیز آصفه شما دا ب . سلام علیکم ، چه حال دارید ، سلامتی تا ترا آرزو داریم .

گو یا کار بدی کردم که گفتم چنین نکنید ، از روی دوستی و همکاری بود و گرنه من را به شعر شما چه که خوب شعر می سرا بید و یا نه من به پاس احترام شما از تشویق های بیجا که آدم را به جای نمیرساند صرف نظر کردم و پنهان کاری رایکسو گذاشتم و حقایق را اظهار نمودم و به سخن سعدی باور داشتم که تا متکلم را عیب نگیرند سخنش اصلاح نمی پذیرد . گرچه بقول شما از شما خیلی دو رام ولی بهم نزد یکیم و اختیار صفحه را شما هم دارید و می بینید آنچه فرستاده بودید همه به لباس طبع آراسته شده است ، اشعار فرستاده یی شما عجا لتا در خاطر نیست که شما ره وار سرقت ادبی شما را بر شما رم اما فقط همان مصراع شعر معروف بیادم است که ((شادی کنید ای دوستان ...)) که شما آنرا به شعر سروده خویش پیوسته زدید و بنام مبارک خود روانه داشتید .

من به پاس احترام شما از تشویق‌های بیجا که آدم را به جایی نمی‌رساند صرف نظر کردم و تنها نکاری را یکسو گذاشتم و حقایق را اظهار نمودم ...

هر کس که سخن موزون از ناموزون بشناخت و قصیده بی چند کژومز یاد گرفت و از دو سه دیوان چند قصیده در مطالعه آورد به شاعری سر بر می آورد و خود را به مجرد نظمی عاری از تهذیب الفاظ و تقریب معانی شاعر می پندارد ...

... به مهر و یان مهر گسل حسد بردیم که همه را بی قرار کرده اند و چنان صبر در دل عشاق نمی باید که آب در غریب ...

هر گاه نوا قص شعر شما را می سنجم به معنای خاک زدن به آئینه ادبی ذهن شما نیست، بلکه بجای خود، تشویقی است از قریحه و ذوق شما. چه بد روزگاری آمده است که بهر نا درستی باید بلی بلی بگویی و تحسین و سپاس بنمایی اگر انتقادی نمودی از طرف باریشخند و نوشخند جواب میگیری و بقول مردم از کرده پیشمانت میکنند و شمس قیس رازی چه خوش گفته بود: ((... هر کس سخن موزون از ناموزون بشناخت و قصیده بی چند کژومز یاد گرفت و از دو سه دیوان چند قصیده در مطالعه آورد و شاعری سر بر می آورد و مجرد نظمی عاری از تهذیب الفاظ و تقریب معانی شاعر می پندارد و چون ((کسی)) شیفته طبع خویش و معتقد شعر خویش شده به هیچ وجه او را از آن اعتقاد باز نتوان آورد و عیب او با او تقریر نتوان کرد و حاصل ارشاد و نصیحت او جز آن نباشد که از گوینده بر نجد و سخن او را بهانه بخل و نشان حسد او شما رد و روا باشد که از آن غصه به بیپو ده گفتن در آید و هجو نیز آغاز نهد چنانکه مرا با فقیهی افتاد ...)) و خدا کند شما هم دو سه دیوان را مطالعه نمود به شید دوست عزیز ... از سوی چند گفته شکسته و نارسایم چشمه شعر گوئی شما را آلوده ساخت و از جهتی استعداد شعر سراپی شما را رشد داد... کدام آنرا قبول کنم، اگر دو می در ست با شد سخن تمام است که قصدم جز این نبوده است و می پذیرم که باید دو می باشد با آنکه با لا تر از حد پذیرفتن اعتقاد دارم که به اولی معتقد هستید

تقاضا داریم هما نگو نه که خود فرموده اید، درد های مردم را به قالب شعر در کشید و به سوی افق ها و حلال ها ره زنید و احساس مردم را به تعالی و شکوفایی برسانید. از نظر همکاری و داد خواهی شما ممنونیم. خدا حافظ.

دیوانه عشق

شکستم کسوت هستی و مستی کرد آبادم
گرفتم شیوه مجنون و لیلی رفت از یادم
بشوق وصلت یادش انیس بیستون گشتم
طییدم در ره شیرین و حاصل گشت فرهادم
نماز شوق چون بردم بمحراب تمنایش
تجلی شعله خیز آمد نمود از خویش بر بادم
علاج درد الفت را مسیحا ی دگر باید
که من با عیسی مریم ز پشت یک پدر زادم
دل بی طاقتم هر دم بیادش سینه میسوزد
چه سازم با غمش یا ران که اینسان کرد ای جادم
چه درس می دهی زاهد بکنج مکتب تزویر
که من دیوانه عشقم ز قید ریشس آزادم
ز بس در ناتوانیها در یدم سینه مژگان
نگاه دزدیده می بیند شکستن های بنیادم
چنانم ساخت هجران نشن که با وصف تطفها
توانی نیست تا خواهیم از آن نامهربان دادم
بصد دل شور می بخشد فغان بلبل آسایم
که از دورا زل ((فوزان)) بدر سر عشق استادم
عبدالله ((فوزان)) فاریا بی

دوست عزیز احمد الله داغ ما مور مدیریت عمومی محاسبات سپین زر کندز:

سلام و احترام تقدیم می‌داریم، و شکایت نموده اید که مجله به کندز نمی‌رسد. به مدیریت عمومی توزیع روزنامه هامیگو بیم که در امر توزیع مجلات و اخبار سرعت بگیرند و هر چه زودتر شماره های تازه زوندون را بدسترس شما دوستان قرار بدهند، و اینک شعر ارسالی شما، سروده طبع خود شما، نخست شعر سردار محمد وارد را بخوانید و بعد از خود را ...

وصالت عید عالم می فروشد
خم زلف سیاه عطر بیست
نگاه مست و بی باک توای شوخ
گل رویت که مملو از عرق شد
سنان ابرویت زخمی بدل ها
سحاب دیده (وارد) ز هجرت
فراقت شام ما تم می فروشد
ز هر موجان آدم می فروشد
به آهو شیوه رم می فروشد
به باغ دیده شبنم می فروشد
لبانت کار مرحم می فروشد
بصحرا ی رخم نم می فروشد

دو چشمان تو جادو می فروشد
بدل خنجر زا برو می فروشد
نگاه مست تو ای ماه خوبان
طریق رم به آهو می فروشد
شراب و شربت کنج لبانت
به زخم سینه دارو می فروشد
بخوبی آب و تاب زلفت ای گل
درو گوهر ز گیسومی فروشد
لب برک گلت از بس لطافت
به عاشق برک کا هو می فروشد
بسوی من نگاه دلفریب
اداو ناز هر دو می فروشد

و به امید فروختن و خریدن،
معشوق و شاعر، میرسیم به
خدا حافظی

دوست عزیز بهلول اشرف

بارچه شعر ارسالی شمارسید، بخواهید اینهم
شعرتان:

چراغان است چراغان کلبه بی ما تا ابد دیگر
نه انبار داریم نه هوای دیگر به سراندر جهان امروز
جهان امروز
برفت ظلمت از میان و آسودگی شد پیدا
نداریم جز و فلاکاری به خلق و عالم دیگر
اندر جهان امروز

بما شد فکر تو پیدا به حق اندر جهان
امروز

از اینرو شادمانیم که روشنایی شد پیدا
زندگی نوبانشاط عشق و دوستی میان عالم

همیش

بما طرح نوشت پیدا بهلول اشرف اندر جهان
امروز

و به این دعای بهلول اشرف میرسیم
به پایان جواب نامه های این هفته
والسلام

اتحاد شوروی چون صخره استوار...

تحکیم توسعه و تعمیق بازم بیشتر دوستی کامل نوین و به طراز عالی و خدشه ناپذیر بین خلق های اتحاد شوروی و افغانستان دموکراتیک و انقلابی تلقی می کنیم ...

بیرک کارمل سپس به اهمیت ملاقات ها و مذاکرات رهبران دو کشور طی مسافرت شان اشاره کرده و آنرا نیک ارزیابی کردند. ایشان گفتند که این بازدید حاکی از سویه عالی دوستی و همکاری میان دو کشور محسوب میشود و نمایانگر همبستگی همه جانبه دو کشور همسایه و برادر و نشاندهنده موقف واحد و کشور درقبال مسایل مهم بین المللی میباشد و ایشان اظهار اطمینان کردند که بازدیدهای عالی رتبه حزبی و دولتی افغانستان از اتحاد شوروی سوسیالیستی سبب استحکام و تشدید دوستی و برادری میان اتحاد جماهیر اشتراکیه شوروی سوسیالیستی و جمهوری دموکراتیک افغانستان میباشد.

بیرک کارمل در بخشی از بیانه شان به انقلاب شکوهمند شور اشاره کرده گفتند: «... انقلاب شور سال ۱۳۵۷ پاسخ منطقی به نیازمندی های مردم و نتیجه تکامل طولانی جامعه ما بود. پیروزی انقلاب در کشور عقب مانده نیمه فئودالی و ماقبل فئودالی افغانستان در نتیجه اراده و پشتیبانی وسیع و بی دریغ مردم زحمتکش کشور ما و تغییر تناسب نیرو عا در عرصه بین المللی به سود صلح، آزادی، استقلال ملی دموکراسی عدالت و ترقی اجتماعی خلق های جهان میسر گردیده است. به موقع است یاد آور شویم که پیروزی های تاریخی سوسیالیسم جهانی در راس کشور کبر شورا ها - شرایط اساسی را جهت این تغییر تناسب نیرو ها به میان آورد ... لیونید ایلیچ بریزنف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی و صدر هیات رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در بیانیه شان ضمن خیر مقدم گفتن مهمانان افغانی چنین گفتند: «مسرورم از اینکه رفیق بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان و رهبران حزبی و دولتی کشور دوست افغانستان را که همراه با وی آمده اند در اینجا خیر مقدم می گویم مذاکراتی که ما داشتیم تشابه کامل نظریات و تفاهم مشترک را در تمام مسایل مورد مذاکره نشان داد و این قابل فهم است. درست پس از پیروزی انقلاب دموکراتیک و ملی در افغانستان مخصوصا در مرحله دوم آن روابط غنغوی دوستی بین دو کشور به دوستی برادرانه همبستگی انقلابی و همکاری همه جانبه تبدیل شده است ...»

بیرک کارمل بدوام بیانات شان راجع به انحراف از منشی انقلابی دولت و حزب که بنا بر توطئه امپریالیسم و روسخ امین جلاد و خائنین در راس قدرت حزبی و دولتی بمیان آمد روشنی انداخته و همچنان دسایس ارتجاع و امپریالیسم را که بشکل یک جنگ اعلان نشده پس از پیروزی انقلاب شور علیه کشور و انقلاب ما برآه انداخته شد تذکر دادند. ایشان ضمن اشاره به عناصر مزدور و جنایتکار چنین گفتند: «... در عین حال جنگ اعلان نشده علیه افغانستان انقلابی آغاز و گسترش یافت و ده ها هزار افراد مزدور رهزن و جیره خوار مسلح با سلاح های خارجی و تربیه یافته بوسیله مریدان خارجی از آن طرف سرحدات بکشور ما نفوذ کردند این جنایتکاران حرفی با کم و پشتیبانی محافل ارتجاعی و امپریالیسم جهان خوار به سرزمین ما هرگز ویرانی و هرج و مرج را با خود همراه می آورند. این دشمنان بودند که می خواستند با استفاده ناچای از مشکلات و دشواری های داخلی، انقلاب ما را خفه سازند و حزب دموکراتیک خلق افغانستان و همه مدافعین راستین راه ترقی و انقلاب افغانستان را وحشیانه سر کوب نمایند. استقرار دیکتاتوری خونین و ارتجاع فزون و سطایی در همه شئون زندگی، نابودی آزادی، استقلال ملی، تمامیت ارضی، حاکمیت ملی، تسلط و حکمروایی امپریالیسم در کشور ... مقاصد شوم و اهداف اساسی توطئه های امپریالیست های امریکا، هژمونیست های چین و ارتجاع منطقه را تشکیل می داد ... لیونید ایلیچ - بریزنف نیز به موضوع توطئه و دسیسه ارتجاع امپریالیسم در بیانیه شان چنین اشاره کردند: «... مبارزه برای تطبیق اهداف انقلاب شور افغانستان با تحریکات وسیع دقیقا تنظیم شده از طرف قوای امپریالیسم و هژمونیسم که برای منحرف ساختن مردم افغانستان از اهداف انقلابی شان طرح شده بود مواجه گردید ...»

آری همانطور که رهبران دو کشور اتحاد شوروی و افغانستان در بیانات شان اشاره کردند، پیروزی انقلاب رهایی بخش توراتش بچان ارتجاع امپریالیستی و ارتجاعی هژمونیستی بسر دمداری امپریالیسم امریکا این دشمن شناخته شده صلح و آزادی و انقلاب، انداخته و آنها علیه انقلاب سوسیالیستی، ضد فئودالی و ضد کمپرادوری مردم افغانستان و سعادست به توطئه زدند و دامنه این توطئه ها به جایی رسید که نقشه تجزیه افغانستان را باز دو بند عمرای امین جاسوس و ارتجاع دست راستی افراطی طرح نمودند. این موضوع یکبار دیگر دوستی افغان، شوروی را مورد آزمایش قرار داد. زیرا اعضای اصولی رهبری حزب و دولت تحت ریاست

بیرک کارمل دست کمک به دوست دیرینه و صدیق افغانستان یعنی اتحاد شوروی دراز کردند و اتحاد شوروی نیز بنا بر خسواست افغانستان و حفظ صلح در منطقه و همچنان برای خنثی ساختن نقشه ردیانه امپریالیسم - امین و هکذا برای دفع تجاوز از خارج که بالای افغانستان صورت میگرفت تصمیم به اعزام قطعات محدود نظامی خویش به افغانستان گرفت. واقعا اگر این کمک اتحاد شوروی نمیبود کشور ما را خطرات بزرگی تهدید می کرد و این مساعدت به موقع و موثر، افغانستان انقلابی را از کنار ورطه نابودی نجات داد. ولی صدماتی که بنا بر توطئه امپریالیسم و اعمال جاسوسانه حفیظ الله امین و درار و دسته خائنش به حزب دولت و انقلاب رسانید، خیلی ناگوار بود.

وزعامت انقلابی مرحله دوم انقلاب که بحسب می توان آنرا مرحله نجات مردم وطن و انقلاب نامید رسالت تاریخی دفع آن همه نابسامانی های ربه کمک و پشتیبانی مردم بعهد گرفته است. بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان در بیانیه شان در قصر کرملین به این موضوع چنین اشاره کردند: «خائنین زبان های سنگین ربه امر حزب دولت و انقلاب وارد نموده اند اما ما با اطمینان راسخ بر حقیق بودن آرمان های والای دموکراتیک انقلاب شور و نیروهای جاذبه این آرمان ها، با درک مسوولیت عظیم تاریخی در پیشگاه خلق زحمتکش افغانستان و جنبش های جهانی مترقی زحمتکشان، با اتکا به پشتیبانی توده های مردم و به کمک دوستان بین المللی خود در راس اتحاد شوروی کار اعاده نظم انقلابی و عدالت اجتماعی را آغاز نموده ایم و مصمم هستیم کشور محبوب خود را در راه ادامه انقلاب در راه رشد، شگوفائی و سعادت زحمتکشان سوق دهیم و در سطح جهانی در یک جبهه وسیع و همبسته با نیروهای صلح، آزادی، دموکراسی و عدالت اجتماعی، ترقی و سوسیالیسم و همچنان با نهضت اصیل کشورهای غیر متعبد و کشورهای در حال رشد آسیا، آفریقا و امریکای لاتین علیه استعمار کهن و نوین، علیه امپریالیسم، شوونیسم، فاشیسم، صبیو نیسم، راسیسم علیه اپارتاید و نژاد پرستی قهرمانانه بر زمین ...»

دوستی و برادری میان جمهوری دموکراتیک افغانستان و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی روز تا روز با ابعاد وسیع تر و کیفیت طراز نوین ربه رفته و رفته تکامل است و همین حال که افغانستان بنا بر اراده مردم آزاده خود در راه اعمار جامعه نوین و مترقی و بهبود مبارزه و یکبار می کند این دوستی نیز مسیر ارتقای خود را بطرف غنی شدن هر چه بیشتر و بشکل بی سابقه می بیند ولی این دوستی که متضمن صلح و آرامی درین منطقه جهان است بانظر سو و عکس العمل متناسب ارتجاعی و امپریالیستی

مواجه شد و آنها بشکل بسیار دروغین افترااتی را متوجه مردم و کشور دوست و همسایه و طرفدار جدی صلح جهانی، نمودند این تلاش های مذبحخانه آنها که تحت رهبری امپریالیسم بانکی و هژمونیسم یکنگ صورت می گیرد، هدفش قلب جلوه دادن، ماهیت این دوستی و همکاری میباشد، لیونید ایلیچ بریزنف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی و صدر هیات رئیسه شورای عالی افغان شور طی بیانات شان به این موضوع و تبلیغات منابع امپریالیستی چنین اشاره کردند: «... دشمنان دیتانت برای تشدید اوضاع بین المللی از به اصطلاح مساله افغانستان که از طرف خود آنها طور تصنعی اشاعه شده و اگر صریحتر گفته شود از افتراآت علیه انقلاب افغانستان و اتحاد شوروی بحیث یکی از بهانه ها استفاده می کنند، آنها برای حفظ تشنج و گستردن فعالیت های نظامی گرانه خود به آن نیاز دارند. آنها بانکه بخوبی میدانند که نه افغانستان و نه هم اتحاد شوروی هیچگونه پلان هائیکه متوجه ضدیت با کشور سومی و یا منافع آن باشد، ندارند دست به افتراآت می زنند ...»

بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان ضمن بیانات شان درین صیافت در مورد فوق چنین گفتند: «دشمنان صلح، ترقی و آزادی افتراآت را متوجه اتحاد شوروی و افغانستان انقلابی ساختند و تلاش های مذبحخانه بخرج دادند و هنوز هم می دهند تا ماهیت این کمک نچیانه اتحاد شوروی را وارونه جلوه دهند ما تعجب نمی کنیم که عده ای زور نالیست های بی وجدان و حتی بعضی از رجال دولتی و سیاسی بطور غیر مسوولانه دروغ های گوناگون را درباره انقلاب ما، حزب و دولت ما و کمک برادرانه اتحاد شوروی بخش می کنند ...»

امروز در حالیکه حزب و دولت انقلابی ما سخت تلاش میورزند تا کشور و مردم را بطرف پیروزی کامل و خوشبختی و آبادی درخور توجه پیش ببرند نیرو های عقب گرا با کمک مستقیم امپریالیسم و دیگر نیروهای جنگ طلب و ارتجاعی جهان و منطقه سد راه این آرزوی پاک میگردند لذا وضع موجود در افغانستان از مداخلات مستقیم و غیر مستقیم امپریالیسم و یارانش ناشی شده است. رهبران و مسوولین دول امپریالیستی بشکل بسیار عوام فریبانه اولاً مسله نام نهادی بنام به اصطلاح مساله افغانستان را اختراع کردند و تانیا سخت در تلاش هستند تا با استفاده ازین اصطلاح خود ساخته خویش چنین وانمود نمایند که گویا به اصطلاح مساله افغانستان متبع تشنج و نا آرامی در منطقه می باشد. در حالیکه ما این ساخته کاری ها را جدا رد می کنیم توجه همه جهانیان ربه سیاست صلح جویانه و مسالمت آمیز دولت جمهوری دموکراتیک

افغانستان معطوف می‌داریم و نظیر این سیاست
همانا اعلامیه ماه ثور سال جاری می‌باشد که
همه جوانب ذیدخل را بدور میز مذاکره و تفاهم
دعوت نموده بوده که از طرف آنها با سکوت
و بی‌مخالفت مواجه گردید .

بصراحت گفته می‌توانم که وضع موجود،
در کنار سرحدات ما و عکذا ایجاد بی‌امنی
و دوام جنگ اعلان نائده علیه مردم ، حزب
و دولت ما گناه بزرگی میباشد که شانه‌ارنجاع و
امپریالیزم را زیر خود خم کرده است .
ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب
دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی
و صداعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان در
بیانیه شام ۲۴ میزان شان که در قصر کرملین
ابراهام نمودند چنین می‌گویند : «این وضع نه بنا
بر تقصیر افغانستان و یا اتحاد شوروی بلکه
بوسیله آن نیروهاست که به کمک دست‌نشاندهان
و مزدوران خود در صدازمین بردن استقلال
ملی و حاکمیت ملی و تمامیت ارضی کشورها
بوده‌اند و هم اکنون باندگی مسلح را از
خارج به کشورگسیل می‌دارند، بوجود آمده است
تنگناهی که پلان های جنایت گارانه این
نیروها در مورد افغانستان خشن گردید آنها
از زرادخانه خویش اصطلاح مساله افغانستان
را بیرون کشیدند . به همین مناسبت یکبار
دیگر با قاطعیت اعلام می‌داریم که پروپم‌های
موجود در نتیجه مداخله امپریالیزم، همونیزم
و ارتجاع منطقه درامورد داخلی ما بغرض جلوگیری
از انقلاب پیروزمند ما بوجود آمده است نه
بوسیله افغانستان انقلابی...»

همچنان لیونید ایلیچ بر یژ نسف
منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست
اتحاد شوروی و صدر هیات رئیسه شورای عالی
اتحاد شوروی ضمن بیانات شان در شام ۲۴
در قصر کرملین درین مورد چنین گفتند :
«در ایشای تحریکات و دسایس ارتجاع بین-
المللی علیه افغانستان ضرورت تا اتمام آنچه که
برای عادی ساختن کاسل وضع در آن
بخش از جهان لازم است عملی شود. راه رسیدن
به این هدف به صورت درستی در بیانیه مورخ ۲۴
آور حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان
مشخص شده است و این یک پروگرام واقع
بینانه است . عنصر مهم آن اینست که
بپاکستان کشور همسایه شما مرافقت حاصل
شود...»

لذا به همه نیروها نیکه به اصطلاح مساله
افغانستان را بهانه قرار داده و بشکلی از اشکال
در امور داخلی آن مداخله می‌ورزند بهترین
راه پذیرفتن پیشنهادات مندرج در اعلامیه
چهارده شهری، اجرای حکومت جمهوری دموکراتیک
افغانستان است . زیرا حزب و دولت جمهوری
دموکراتیک افغانستان جدا خواهان صلح واقعی
و عملی است . ولی در صورتیکه از خال ایران
و پاکستان علیه دولت و مردم ما فعالیت‌های خصمانه
دوام داشته باشد نمی‌توان به حل موضوع
پرداخت .

سفر تاریخی و پراطمینان ببرک کارمل منشی
عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق

افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم
جمهوری دموکراتیک افغانستان در پهلوی آنکه
سبب تحکیم هر چه بیشتر مناسبات بین‌مردمان
و دولت ها و احزاب دو کشور شد نمایانگر
تفاهم کامل و موضع مشابه طرفین در قبال
موضوعات مهم بین‌المللی و منطقه‌نیز میباشد
درین سفر که در فضای بسیار دوستانه و صمیمانه
انجمن یافت افغانستان انقلابی یکبار دیگر به
زعما و مردم دوست اتحاد جماهیر شوروی
سوسیالیستی پلان های نافع دولت و حزب
ما را در قبال پیشرفت مملکت و بلند بردن
سویه حیات مردمان زحمتکش افغانستان
تشریح کردند . ببرک کارمل ضمن ارزیابی
پلان های حزب و دولت در قبال وطن و مردم منجمله
چنین فرمودند :

هدف عمده حزب و هدف انقلابی ما را که
بیانگر منافع توده های وسیع است ، بهبود
شرایط زندگی مردم تشکیل میدهد . ما میخواهیم
مردم کشور ما که به کشور های کم‌ترین رشد
یافته تعلق دارد از شر مناسبات عقب مانده
اجتماعی و طب مانگی شدید اقتصادی و
فرهنگی ، از شری سواد و امراض گوناگون
رهایی یابند... علی‌الرغم دشواری های عظیم
ما توانستیم گام های مثبت و مطمینی در جهت
عادی شدن اوضاع سیاسی کشور، احیای اعتماد
نسبت به حکومت و تقویت و پشتیبانی توده های
وسیع مردم از سیاست حزب دموکراتیک خلق
افغانستان برداریم...»

در این مذاکرات و بیانات موضع گیری دوستانه
و قابل اطمینان اتحاد شوروی در موضوع دفاع
از انقلاب و مردم افغانستان در قبال تجاوزات
از خارج یکبار دیگر مورد تأیید و تأکید قرار
گرفت . لیونید ایلیچ بر ژنف منشی عمومی کمیته
مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی و صدر
هیات رئیسه شورای عالی آن کشور در بیانات
شان فرمودند : «... موقع آنست تا آنهاییکه
بر جمهوری دموکراتیک افغانستان تجاوز میکنند
بدانند که پلان های ماجرا جویانه آنها محکوم
به ناکامی است و روند انقلابی در افغانستان برگشت
ناپذیر است، در کنار زحمتکشان افغانستان و
حکومت افغانستان پشتیبانی و همبستگی اتحاد
جماهیر شوروی سوسیالیستی و سایر کشور
های سوسیالیستی و نیروهای مترقی سراسر
جهان قرار دارد... افغانستان در مبارزه
برای اعمار جامعه نوین، در دفاع از دست آورد
های انقلاب می تواند به پشتیبانی مزید مردم
شوروی حساب کند...»

آری مذاکرات و مسافرت دوستانه ببرک کارمل
یکبار دیگر نشان داد که خلق اتحاد شوروی
کبیر و دوست آن کشور در پهلوی مبارزان راه
خلق در افغانستان قرارداد چنانچه ببرک کارمل
منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک
خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم
جمهوری دموکراتیک افغانستان در روز
باز گشت از اتحاد شوروی در میتنگ وسیع
مردم کابل ضمن بیانیه شفاهی شان فرمودند:

... اتحاد شوروی تا چنانکه به آزادی
و استقلال ، به ترقی و پیشرفت افغانستان و به
تأمین صلح و امنیت در افغانستان و منطقه
تا چنانکه به اعتلای اقتصاد و فرهنگ و شکوفایی
انسان جدید و شرافتمند افغانستان تعلق می‌گیرد
تا چنانکه به مساله ارتقای سطح زندگی توده‌های
رنجیده و زحمتکش افغانستان تعلق
می‌گیرد با استفاده از آخرین امکانات بدون
شایبه بی‌آلایش و برادرانه به افغانستان انقلابی

و مردم انقلابی و قهرمان آن کمک خواهی
کرد...
مادر حالیکه نتایج سفر پراعمیت و تاریخی
ببرک کارمل و هیات حزبی و دولتی افغانستان
را به اتحاد شوروی سوسیالیستی تأیید و تکیه
ارزیابی می‌نماییم از کمک ها و برادری بی
دریغ مردم شوروی نسبت به مردم افغانستان
انقلابی اظهار سپاس می‌نماییم .
زنده باد مردمان قهرمان هر دو کشور

بقیه صفحه ۳۸

مادرون را بنگریم...

تحکیم خانواده و برای سازندگی شرایط بهتر
در امور اجتماعی باری هم میزهای گرد خود را
به بررسی و ارزیابی محتوای و مسایل ارتباط
چهمی مانند سینما و تلویزیون و رادیو و کتاب
اختصاص دهید ، باری سری به کتابفروشی
های شهر بزنید و بپرسید که پر فروش ترین
کتاب عادر میان جوانان کدام ها اند و بعد این
کتاب هارا بخوانید و قضاوت کنید که محتوای
آن چه ممکن است به حال و روز جوانان و نو
جوانان مادر آورد .

منظورم ارمان های جواد فاضلی و کتاب های
پرماجرایی پولیس و جنایی است و مانند
آن و در همین ردیف از فلم و سینما هم
غافل ننمایید همه را ببینید و آنگاه بر مسند
قضاوت نشینید و در همین ردیف از ادبیات
کودکان غافل نباشید راستی چه خوش بخت
بودند کودکان دیروز که بزرگان برای شان
از کلیله و دمنه، از بوستان و گلستان سعدی
و مانند آن به زبان خود اطفال حکایاتی می‌گفتند
و روایاتی نقل میکردند و حیف که اکنون به این
مسایل کم توجه میشود و حتی جوانان مامتن
های قدیم ادبیات کشور خود را نمی‌شناسند.
گفتنی در این زمینه فراوان است اما من وقت
شمارا نمی‌گیرم و پیروزی تانرا آرزو میکنم
شاد باشید .

اداره:

ما باز هم این نامه را بی آنکه موارد
طرح شده در آن را تأیید و یارد کنیم به نشر
سپردیم و اگر جوانان هم در زمینه آن سخنی
داشته باشند و برای ما بفرستند آن را چاپ
می‌کنیم .

در مورد پیشنهادات نگارنده محترم در زمینه
محتوای جدل های آینده هم آن را با گروه
مشورتی ژوندون در میان می‌گذاریم و میکوشیم
صحبت فراوان در این زمینه داشته باشیم .

مدیر مسوول : راحله راسخ خرمی
معاون : محمد زمان نیکرای
آمر چاپ : علی متین عثمان‌زاده
آدرس : انصاری واپ - ج‌سوار
ریاست مطابع دولتی

تلفون مدیر مسوول : ۳۶۸۴۹
تلفون توزیع و شکایات : ۳۶۸۵۹

دولتی مطبعه

و فریبنده پسری شارلتان و بی‌بندوبار مواجه
میگردد، اغوا میشود، فریب می‌خورد و دنیای
خود را در وجود آن جوان می‌بیند و می‌یابد
و آنگاه اگر سالمند خانواده که چشم بازتر دارد
خواست در این زمینه مداخله کند و هوشدار
دهد و راه و بیراه زندگی را بنماید محکوم است
و شما اورا کهنه فکر می‌خوانید، خودتان قضاوت
کنید که در این زمینه حق با کیست و کی درست
میگوید ؟

معنی همه این سخنان این است که جوان
معتاد به دخانیات گردد و در آن افراط کند، مشروبات
الکلی صرف کند و آینده خود را تباہ سازد ،
بیشتر از تحصیل و آموختن به ادوار سینمای
و تقلید از آن توجه داشته باشد در شانزده سالگی
عاشق شود و نامه عاشقانه رد و بدل کند هر حرکت
و بازی هنر پیشه‌گان سینمای را معقول‌پندارد
و اتاق خواب خود را از عکس های لغت و نیمه
لخت آن تمایان سینما انباشته سازد ، اما در
مقابل حتی نداند که ابوریحان بیرونی کی بود
و این سینا چطور زیست ؟

و آن وقت ما یعنی سالمندان این همه را
عنوان مظاهر این دوره بپذیریم و به دلیل
کهنه فکر بودن هیچ اشاره ی هم به آن
نداشته باشیم .

من به نوبه خود از مجله ژوندون سپاس دارم
که چنین جدلی آموزنده راره اندازی نموده

است ، اما توصیه من برای نتیجه گیری بهتر
از این مباحث این است که این سلسله بازم
دوم یابد و در چند بخش جداگانه تنظیم گردد
به گونه‌ای که در یک دور سخن تعدادی از جوانان
گردد هم آیند و هم انتقارات و توقعات خود را بیان
کنند و در دوری دیگر جمعی از سالمندان گفتنی
های خود را بگویند و به همین ترتیب زنان و
شهران و عروس ها و خشو ها به صورت
جداگانه جدل های داشت باشند و در آخر هم
جمعی از استادان و اشخاص و افراد باتجربه
همه این گفته ها، انتقادات، نظرات و توقعات
را در بوبه نقد و انتقاد گذارند و به صورت مشخص
راهنمود های را ارائه دهند، که جنبه تطبیقی
داشته باشند و سازمان هاوارگان ما آترابه عمل
بیاده بتوانند .

از سوی دیگر شما که واقعا در طرح مسایل
اساسی زندگی ، هنر و پیشه‌گام مطبوعات
کشور می‌باشید و به عقیده من به همین دلیل
هم باید مورد تشویق مقامات اطلاعاتی و فرهنگی
قرار گیرید، به همین اندازه بسنده نکنید
برای ریشه یابی اختلافات، برای تلاش در راه

شنبه ۱۷ عقرب ۱۳۵۹
۸ نوامبر ۱۹۸۰
شماره (۳۳-۳۲)
سال (۳۲)
قیمت يك شماره ۱۳ افغانی

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**